

Факультет лінгвістики
Кафедра теорії, практики та перекладу англійської мови

«На правах рукопису»
УДК _____

«До захисту допущено»
Завідувач кафедри
_____ Ініціали, прізвище
« ____ » _____ 2021 р.

МАГІСТЕРСЬКА ДИСЕРТАЦІЯ

на здобуття ступеня магістра
зі спеціальності 035 «Філологія»
на тему: «Лінгвістичні особливості мовленнєвої поведінки
ведучих американських телешоу:
прагматичний та перекладознавчий аспекти»

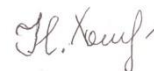
Виконала: студентка 6 курсу, групи ЛА-
301мп Хоменко Анастасія Сергіївна _____

Науковий керівник:
вик. каф. ТППАМ, к. філол. н., доц. Ткачик О.В. _____

Рецензент: _____

Засвідчую, що у цій магістерській
дисертації немає запозичень з
праць інших авторів без
відповідних посилань

Студентка

Київ 2021

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет лінгвістики
Кафедра теорії, практики та перекладу англійської мови

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Спеціальність (спеціалізація) – 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
_____Ініціали,
прізвище
«___»_____20__р.

ЗАВДАННЯ
на магістерську дисертацію студенту

Хоменко Анастасії Сергіївній

1. Тема дисертації «Лінгвістичні особливості мовленнєвої поведінки ведучих американських телешоу: прагматичний та перекладознавчий аспекти», науковий керівник дисертації: Ткачик Олена Володимирівна, вик. каф. теорії, практики та перекладу англійської мови, к. філол. н., доц., затверджені наказом по університету від __ _____ 2021 р., № ____.
2. Термін подання студентом дисертації: __ _____ 2021 р.
3. Об'єкт дослідження: політкоректна лексика в англомовних медійних текстах.
4. Предмет дослідження: лінгвокультурологічні та прагматичні особливості політкоректної лексики в англомовних медійних текстах в перекладознавчому аспекті.
5. Перелік завдань, які потрібно розробити:
 1. Визначити поняття прагматики, прагматичного аспекту та мовленнєвої поведінки.
 - 2) Дослідити мовленнєву поведінку ведучих, прагматичний аспект, його стратегії і тактики на основі американських

телешоу. 3) Відтворити висловлювання американських ведучих на телешоу та дослідити перекладознавчий аспект на конкретних прикладах.

6. Орієнтовний перелік ілюстративного матеріалу: 4 джерела, телевізійні шоу “The Late Late Show”, “Ellen Show”, “Jimmy Kimmel Live!” та “The Tonight Show Starring Jimmy Fallon”.

7. Орієнтовний перелік публікацій: тези на одній конференції та стаття у фаховому науковому журналі.

8. Дата видачі завдання: __ ____ 2021 р.

Календарний план

№ з/п	Назва етапів виконання магістерської дисертації	Строк виконання етапів магістерської дисертації	Примітка
1	<i>Обґрунтування теоретичних передумов дослідження</i>	<i>до</i>	<i>вик.</i>
2	<i>Формування програми й методики дослідження</i>	<i>до</i>	<i>вик.</i>
3	<i>Аналіз досліджуваного матеріалу та виклад і оформлення результатів дослідження</i>	<i>до</i>	<i>вик.</i>

Студентка

А. С. Хоменко

Науковий керівник дисертації

О.В. Ткачик

РЕФЕРАТ

Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного з них, загальних висновків, списку використаної літератури, який налічує 74 джерела, 2 додатки. Загальний обсяг роботи 140 сторінок.

Актуальними проблемами на сьогоднішній день залишається прагматичний вплив мас медіа на людей, а також правильність відтворення фільмів, серіалів та телешоу українською мовою. Особливу увагу звертають саме на телевізійні шоу, адже вони є мало дослідженими з точки зору перекладацького та прагматичного аспектів, хоча мають неабиякий вплив на молоду аудиторію.

Актуальність теми роботи полягає у тому, що зі збільшенням впливу засобів масової інформації на глядачів збільшилась і зацікавленість у способах його досягнення. А також на сьогодні загострилась увага на способах правильного відтворення висловлювань мовців на телебаченні українською мовою, адже важливо розуміти як передати ту ж саму мовленнєву поведінку за допомогою засобів української мови.

Об'єктом дослідження є мовленнєва поведінка ведучих американських телешоу.

Предметом дослідження є прагматичні та перекладознавчі особливості мовленнєвої поведінки ведучих американських телешоу.

Метою магістерської роботи є дослідження прагматичного та перекладознавчого аспектів на основі американських телевізійних шоу задля поглиблення знань про прагматику та переклад на конкретних прикладах мовленнєвої поведінки.

Для досягнення мети потрібно вирішити **наступні завдання**:

1. Вивчити теоретичні положення та ключові терміни прагматики: прагматичний аспект, мовленнєва поведінка, комунікативні стратегії і тактики, тощо.
2. Дослідити прагматичний аспект мовленнєвої поведінки ведучих, стратегії і тактики їх комунікативної поведінки в американських телешоу.
3. Відтворити висловлювання американських ведучих на телешоу українською мовою та дослідити перекладознавчий аспект на конкретних прикладах.

Наукова новизна роботи полягає у ретельному дослідженні прагматичного впливу мовленнєвої поведінки телеведучих сучасних шоу, а також уточнено теоретичні відомості про перекладознавчий та прагматичний аспекти, як і підкріплено теорію практичним дослідженням.

Практичне значення отриманих результатів полягає у отриманні знань про прагматичний вплив телешоу на людину, а також правильності передачі даного впливу українською мовою, з дотриманням усіх перекладацьких правил. У подальшому це дасть можливість використання даних матеріалів у наукових роботах аспірантів та у розробці досліджень у галузі прагматики, та комунікативної лінгвістики, що зосереджують увагу на медіа текстах та мультимодальній комунікації, а також при перекладі різних телевізійних шоу. Більше того, даний матеріал дасть можливість глибшого розуміння людьми впливу на них засобів масової інформації.

Матеріалом дослідження є 340 мовленнєвих одиниць обраних з таких телевізійних шоу, як “The Late Late Show”, “Ellen Show”, “Jimmy Kimmel Live!” та “Tonight Show Starring Jimmy Fallon”.

Методи дослідження. У даній науковій роботі були використані: методи аналізу та синтезу, індуктивно-дедуктивний метод, метод класифікації – при дослідженні теоретичних положень прагматичного та

перекладознавчого аспектів роботи; метод спостереження, та описовий метод при розгляді мовленнєвої поведінки ведучих телевезійних шоу; зіставний метод – при перекладі українською мовою висловлювань англійської мови; при перекладі частково було використано трансформаційний і комунікативний методи та метод кількісних підрахунків – при виведенні кількісних даних щодо вживання стратегій і тактик, а також щодо видів застосованих перекладацьких трансформацій. Метод індукції та узагальнення – при формулюванні висновків.

Апробація результатів дослідження була проведена на конференції «Людина як суб'єкт міжкультурної комунікації: сучасні тенденції у філології, перекладі, навчанні іноземних мов», а також опубліковано статтю в науковому журналі «Молодий вчений».

Публікації. Основні теоретичні результати роботи було висвітлено у двох публікаціях: тезах «Прагматичний аспект мовленнєвої поведінки» у збірнику XIII Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції «Людина як суб'єкт міжкультурної комунікації: сучасні тенденції у філології, перекладі, навчанні іноземних мов» та у статті «Прагматичний аспект мовленнєвої поведінки ведучих американських телешоу» науковому журналі «Молодий вчений».

Ключові слова: прагматика, прагматичний аспект, стратегії і тактики, мовленнєва поведінка, перекладознавчий аспект, телевізійне шоу, телевізійний ведучий, перекладацькі трансформації.

ABSTRACT

The master's dissertation consists of an introduction, three chapters, conclusions to each chapter, general conclusions, and list of references that includes 74 points and 2 applications. The paper amounts to 140 pages.

Among current issues nowadays remains pragmatic influence of mass media on people, as well as the correct interpretation in Ukrainian language of films, series and television shows. Special attention is paid to television shows, as they are very little studied in terms of translation and pragmatic aspects, though they have a significant influence on younger audience.

The topicality is presented by the increase of influence by mass media on viewers, as well as there is an increase in interest in the ways of its achievement. Also, nowadays attention is drawn to the ways of correctly reproducing in Ukrainian language the utterances of speakers on the television, as it is important to understand how to correctly convey the same speech behavior with the help of means in Ukrainian language.

The objects of the study are pragmatic and translation aspects on the examples of American television shows.

The subjects of the study are methods and means of interpretation of hosts' utterances on American television shows and study of the phenomenon of pragmatic influence.

The aim of the research is study of pragmatic and translation aspects on the basis of American television shows for deepening knowledge about pragmatics and translation on specific examples of speech behavior.

Achieving this goal involves the solution of the following **tasks**:

1. Define the concepts of pragmatics, pragmatic aspect and speech behavior.
2. Explore the speech behavior of hosts, pragmatic aspect, its strategies and tactics based on American television shows.
3. Reproduce the statements of American hosts on television shows and explore the translation aspect on specific examples.

The originality of the research lies in wider study of pragmatic influence of American shows hosts' speech behavior, as well as the theoretical data on

translation studies and pragmatic aspects are specified and the theory is supported by practical research.

The practical value of the obtained results is that there is understanding of the impact of the television show on a person, as well as the correct transmission of this impact in the Ukrainian language, in compliance with all translation rules. In the future, this will allow the use of these materials in the scientific work of students, as well as in the translation of various television shows. Moreover, this material will give people a deeper understanding of the influence of the media on them.

The research material amounts to 339 speech units chosen from such television shows as “The Late Late Show”, “Ellen Show”, “Jimmy Kimmel Live!” and “Tonight Show Starring Jimmy Fallon”.

Research methods. In this work such methods as analysis, which is observed in researching pragmatic and translation aspects, observing (which manifests in watching television shows and observing behavior of hosts), comparative method (used in translation of utterances), transformational and communicational, as well as statistical (used in deriving statistics on the number of translation transformations and the use of strategies and tactics) methods were applied.

The main methodological and theoretical results and conceptualities of the study were discussed at: the conference “Human as a subject of intercultural communication: current trends in philology, translation, foreign language teaching” and publishing in scientific magazine “Young Scientist”.

Publications. The main theoretical principals were highlighted in two publications: in conference “Human as a subject of intercultural communication: current trends in philology, translation, foreign language teaching” proceedings and in scientific magazine “Young Scientist”.

Key words: *pragmatics, pragmatic aspect, strategies and tactics, speech behavior, translation aspect, television show, television host, translation transformations.*

ЗМІСТ

Вступ.....	12
Розділ 1. Теоретичні засади науки прагматики. Поняття прагматики та прагматичного аспекту. Мовленнєва поведінка.....	16
1.1 Історія виникнення та сучасні тлумачення терміну «прагматика».....	16
1.2 Напрями досліджень прагматики.....	17
1.3 Загальні відомості про мовленнєву поведінку.....	20
1.4 Зв'язок прагматичного впливу з мовленнєвою поведінкою. Комунікативні стратегії і тактики.....	22
1.5 Класифікація прагматичного функціонування дієслів мовленнєвого акту.....	24
1.5.1 Репрезентативи.....	26
1.5.2 Директиви.....	33
1.5.3 Інтерогативи.....	41
1.5.4 Комісиви.....	43
1.5.5 Дескриптиви.....	46
1.5.6 Імплікатори.....	49
1.6 Термінологічна база прагматики: прагматичний аспект, мовленнєва поведінка, прагматичний вплив, комунікативні стратегії і тактики.....	59
Висновки до розділу 1.....	60
Розділ 2. Аналіз прагматичного аспекту поведінки ведучих американських телешоу.....	62
2.1 Поняття «телевізійне шоу». Прагматичний аспект висловлювань Джеймса Кордена на “The Late Late Show”.....	62
2.2 Характеристика мовленнєвої поведінки Еллен Дедженерес на “Ellen Show”.....	67
2.3 Аналіз мовленнєвої поведінки Джиммі Кіммела на “Jimmy Kimmel Live”.....	73
2.4 Особливості прагматичного аспекту мовленнєвої поведінки Джиммі Феллона “The Tonight Show Starring Jimmy Fallon”.....	78
Висновки до розділу 2.....	84
Розділ 3. Аналіз перекладознавчого аспекту мовленнєвої поведінки ведучих американських телевізійних шоу.....	86

3.1 Окреслення теорії про перекладацькі трансформації.....	86
3.2 Перекладацький аспект висловлювань Джеймса Кордена на “The Late Late Show” та його передача українською мовою.....	86
3.3 Характеристика перекладацьких трансформацій при відтворенні українською мовою мовленнєвої поведінки Еллен Дедженерес на “Ellen Show”.....	93
3.4 Особливості відтворення українською мовою мовленнєвої поведінки Джиммі Кіммела на “Jimmy Kimmel Live”.....	99
3.5 Засоби відтворення мовленнєвої поведінки Джиммі Феллона “The Tonight Show Starring Jimmy Fallon”.....	105
Висновки до розділу 3.....	111
Висновки.....	112
Список використаних джерел.....	115
Додаток А.....	121
Додаток Б.....	132

ВСТУП

Все більше і частіше дослідники звертають увагу на прагматику та прагматичний вплив мас медіа на людей, адже всім нам добре відомо, як телебачення та Інтернет впливає на людське мислення та свідомість. У зв'язку з цим збільшується кількість досліджень на дану тематику. Окрім цього, лінгвісти звернули більшу увагу на правильність та доцільність перекладу фільмів, серіалів та книжок, не виключенням є і телевізійні шоу, які мають неабиякий вплив на глядачів, зокрема на молодшу аудиторію. Саме тому наше дослідження направлене на вивчення прагматичного впливу, яке несуть телевізійні шоу та на правильність передачі їх мовленнєвої поведінки.

Актуальність проблеми даної магістерської роботи полягає у тому, що зі збільшенням впливу засобів масової інформації на глядачів збільшилась і зацікавленість у способах його досягнення. А також на сьогодні загострилась увага на способах правильного відтворення висловлювань мовців на телебаченні українською мовою, адже важливо розуміти як передати ту ж саму мовленнєву поведінку за допомогою засобів української мови. Дослідження у даній магістерській роботі будуть актуальні не лише при вивченні прагматичного та перекладознавчого аспектів, але і допоможуть у правильності передачі сенсу, який закладається у висловлюваннях американських телеведучих.

Ступінь розробленості проблеми у науковій літературі. Прагматику та перекладознавчі особливості вивчали багато науковців, таких як А. Єрмоленко, М. Караневич, Ф. Бацевич, які вивчали прагматичний аспект, С. Аристова досліджувала мовленнєву поведінку М. Градова та декілька інших вчених досліджували прагматичний вплив мас медіа. Вони дослідили суть прагматики та прагматичного впливу, стратегії та тактики мовленнєвої поведінки, а також перекладознавчі аспекти, які наявні в лінгвістиці.

Об'єктом дослідження є мовленнєва поведінка ведучих американських телешоу.

Предметом дослідження є прагматичні та перекладознавчі особливості мовленнєвої поведінки ведучих американських телешоу.

Метою магістерської роботи є дослідження прагматичного та перекладознавчого аспектів на основі американських телевізійних шоу задля поглиблення знань про прагматику та переклад на конкретних прикладах мовленнєвої поведінки.

Для досягнення мети потрібно вирішити **наступні завдання**:

1. Вивчити теоретичні положення та ключові терміни прагматики: прагматичний аспект, мовленнєва поведінка, комунікативні стратегії і тактики, тощо.
2. Дослідити прагматичний аспект мовленнєвої поведінки ведучих, стратегії і тактики їх комунікативної поведінки в американських телешоу.
3. Відтворити висловлювання американських ведучих на телешоу українською мовою та дослідити перекладознавчий аспект на конкретних прикладах.

У даній науковій роботі були використані наступні **методи дослідження**: методи аналізу та синтезу, індуктивно-дедуктивний метод, метод класифікації – при дослідженні теоретичних положень прагматичного та перекладознавчого аспектів роботи; метод спостереження, та описовий метод при розгляді мовленнєвої поведінки ведучих телевізійних шоу; зіставний метод – при перекладі українською мовою висловлювань англійської мови; при перекладі частково було використано трансформаційний і комунікативний методи та метод кількісних підрахунків – при виведенні кількісних даних щодо вживання стратегій і тактик, а також

щодо видів застосованих перекладацьких трансформацій. Метод індукції та узагальнення – при формулюванні висновків.

Матеріалом дослідження виступають наукові статті різних дослідників у галузі лінгвістики, а також фрагменти американських телешоу, що демонструють мовленнєву поведінку їх ведучих.

Наукова новизна роботи полягає у ретельному дослідженні прагматичного впливу мовленнєвої поведінки телеведучих сучасних шоу, а також уточнено теоретичні відомості про перекладознавчий та прагматичний аспекти, як і підкріплено теорію практичним дослідженням.

Практичне значення отриманих результатів полягає у отриманні знань про прагматичний вплив телешоу на людину, а також правильності передачі даного впливу українською мовою, з дотриманням усіх перекладацьких правил. У подальшому це дасть можливість використання даних матеріалів у наукових роботах аспірантів та у розробці досліджень у галузі прагматики, та комунікативної лінгвістики, що зосереджують увагу на медіа текстах та мультимодальній комунікації, а також при перекладі різних телевізійних шоу. Більше того, даний матеріал дасть можливість глибшого розуміння людьми впливу на них засобів масової інформації.

Апробація результатів дослідження була проведена на конференції «Людина як суб'єкт міжкультурної комунікації: сучасні тенденції у філології, перекладі, навчанні іноземних мов», а також опубліковано статтю в науковому журналі «Молодий вчений».

Публікації. Основні теоретичні результати роботи було висвітлено у двох публікаціях: тезах «Прагматичний аспект мовленнєвої поведінки» у збірнику XIII Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції «Людина як суб'єкт міжкультурної комунікації: сучасні тенденції у філології, перекладі, навчанні іноземних мов» та у статті «Прагматичний аспект

мовленнєвої поведінки ведучих американських телешоу» науковому журналі «Молодий вчений».

Структура й обсяг роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (74 джерела, у тому числі 18 – іноземною мовою), 2 додатків на 22 сторінках. Загальний обсяг дисертації – 142 сторінки. Основний зміст викладено на 108 сторінках.

Розділ 1 Поняття прагматики та прагматичного аспекту

Для того, щоб правильно зуміти проаналізувати прагматичні особливості мовленнєвої поведінки американських телеведучих, важливо зрозуміти термін «прагматика» та поняття «прагматичний аспект», як і тлумачення терміну «мовленнєва поведінка».

1.1 Історія виникнення та сучасні тлумачення терміну «прагматика»

Якщо раніше лінгвістами в основному вивчались слова та речення, то наприкінці ХХ століття увагу почали звертати і на функціонування мови. Саме тому вивчення прагматики допомогло також досліджувати комунікативний зміст висловлювань [2, с. 52]. Термін «прагматика» ввів у вжиток наприкінці 30-х рр. ХХ століття філософ Ч.У. Моріс [70] як назву одного із розділів семіотики. Дослідник розділив прагматику на семантику, що вивчає відношення знаків до об'єктів, синтактику – розділ про міжзнакові відношення, та прагматику, тобто науку, що досліджує відношення мовців до знаків.

У 60-70 роки ХХ-го століття прагматика зазнала свого чергового розквіту. Функціональна концепція значення лежала в основі теорії мовних актів, в центрі якої закладена необхідність врахування не лише внутрішньомовного контексту, а й екстралінгвістичних ситуацій, що формують систему людської діяльності, яка включає і мову [46, с. 7].

Важливим поштовхом у розвитку прагматики була також конверсациональна теорія Г.П.Грайса [62, с. 41], що запропонувала правила спілкування, стратегії ведення розмови і правила виведення комунікативної імплікатури.

А. Вебжицька вважає, що прагматика – це частина семантики, яка вивчає певне коло мовних значень [14, с. 6–7]. Проте, не можна сказати, що є одне визначення терміну «прагматика», адже це досить широке поняття. Ще один підхід до визначення прагматики розглядає її у якості аспекту дослідження мовленнєвого твору, спрямованого на здійснення впливу на

слухача, який полягає у викликанні у свідомості адресата потрібних думок, перш за все емоційно-оцінного характеру [71, с. 551–568].

Якщо ж взяти до уваги визначення у лінгвістичному енциклопедичному словнику [6], то термін «прагматика» використовують для того, щоб позначити сфери досліджень у семіотиці та мовознавстві, що вивчає функціонування мовних знаків у мовленні. Можна сказати, що прагматика досліджує поведінку знаків у різних процесах комунікації, враховуючи соціальний, біологічний та психологічний фактори. Наведемо приклад, “*The free cash register*”, українською мовою відтворюється як «*Вільна каса*», ми розуміємо, що ситуація відбувається у магазині чи супермаркеті. Касир вербалізує те, що люди можуть підходити на його касу, тобто повідомлення сприймають присутні біля даного місця.

Завдяки вивченню прагматики увага лінгвістів загострилась на великій кількості проблем, які мали довгу історію дослідження в межах риторики та стилістики, комунікативного синтаксису, теорії і типології мовлення та мовленнєвої діяльності, теорії комунікації та функціональних стилів, соціолінгвістики, психолінгвістики, теорії дискурсу [5], [6].

Таким чином, прагматика внесла значні зміни у вивчення теорії мовознавства. Це допомогло розширювати світогляд і досліджувати вплив висловлювань мовців на слухачів та вивчати комунікативний сенс, який закладається у різні вирази.

1.2 Напрями досліджень прагматики

Сучасна прагматика має широке проблемне поле, в яке входять такі аспекти: мікропрагматика, макропрагматика та мегапрагматика. Розглянемо кожен з цих видів окремо.

Мікропрагматика — це прагматика мовних одиниць, вона включає: суб’єктивний чинник, який міститься у семантико-прагматичній структурі лексичних і граматичних одиниць, зокрема дискурсивних слів; імплікація та імплікатура дискурсу; пресуппозиції у висловленні; інтерференції;

суб'єктивні аспекти референції, дейксису, анафори; модальність і сфери її вияву; прагматичні аспекти дейксису; прагматичні аспекти мовленнєвого жанру і мовленнєвого акту.

Щодо макропрагматики, або ж прагматики категорій мовного коду в спілкуванні, вона досліджує суб'єктивний чинник, пов'язаний з мовленнєвими актами, мовленнєвими жанрами та дискурсами, імплікаціями та імплікатурами, пресупозиціями, модальністю, умовами успішності категорій мовного коду тощо.

Говорячи про мегапрагматику, можна сказати, що це прагматика категорій міжособистісної інтеракції, яка має справу з прагматичними аспектами інтенціональності, стратегій і тактик спілкування; прагматичними аспектами комунікативної компетенції учасників спілкування; категоріями з виразним виявом суб'єктивності: поглядом, емпатією та її фокусом; прагматичними аспектами принципів і максимум спілкування, а також з прагматичними виявами риторичних чинників комунікації. До проблемного поля мегапрагматики тяжіють глобальні категорії контексту міжособистісної інтеракції з використанням засобів мовного коду: реєстр, атмосфера і тональність спілкування. Поміж категорій мегапрагматики, пов'язаними з риторичними аспектами спілкування, найбільш активно досліджують категорії ввічливості, щирості, доречності, точності, логічності, послідовності, виразності, правильності, чистоти мовлення та інші. Проте, у живій інтеракції між людьми з використанням засобів природної мови важливим чинником кооперативного, дієвого, результативного, а часто і толерантного спілкування є його природність.

Можна виділити й інші види прагматики, а саме: соціопрагматику, яка вивчає соціальні й культурні умови використання мовних засобів задля виконання певних функцій; контрастивну прагматику, що досліджує вияви прагматичного чинника у різних мовах; міжкультурну прагматику, яка вивчає схожість, відмінність і варіативність у вираженні прагматичних значень у різних культурах в їх визначеності культурними цінностями і

уявленнями; інтермовну прагматику, яка досліджує особливості формування прагматичної компетенції в процесі вивчення іноземної мови; історичну прагматику, що вивчає мовні явища в межах мовленнєвого акту з позицій виявлення намірів адресанта в діячності, а також важливою для нас є лінгвістична прагматика.

Проблемне поле лінгвістичної прагматики до сьогодні залишається невизначеним до кінця, а розмежувальні лінії з названими видами прагматики чітко не проведені. Більше того, в працях відомих лінгвістів постійно коригуються її межі, зв'язки з семантикою і синтактикою, а також залишаються до кінця не проясненими зв'язки зі стилістикою мовлення. Кількісні, якісні та ієрархічні аспекти її категорій чітко не окреслені. До того ж, не можна вважати, що до кінця вирішено проблему дослідницької одиниці [9].

Якщо ж говорити про прагматичний аспект як такий, то серед питань, що відносяться до прагматичного напрямку дослідження мови, важливо виділити вивчення тексту в динаміці і його співвіднесеність з автором. Незважаючи на відносність та дискусійний характер прагматичного компонента, розрізняють два типи даного явища: часткову текстову прагматику, що здійснюється в горизонтальній площині мовлення; і повну текстову прагматику, яка є результатом ознайомлення зі всім текстом.

Згідно з умовами комунікації, слово, що виникає у свідомості комунікантів, набуває певного суспільно-соціального значення, не завжди пов'язаного з його номінативним значенням. Так свого значення набуває залежність між значенням слова, ситуацією іменування, соціальними стосунками автора та спостерігача. Останній із даних чинників виступає у якості основи для формування прагматичних конотацій [22].

Прагматичний аспект викликає певну плутанину через те, що між конотативним та прагматичним аспектами значення важко провести чітку межу. Важливий внесок у виділення суто прагматичних аспектів дослідження мовних одиниць та категорій здійснив Флорій Бацевич, обґрунтувавши

власну наукову позицію так: «Основою формування прагматичних аспектів (складників, елементів) одиниць і категорій різних рівнів мови є суб'єктивне ставлення людей (груп людей, етносів) до певних об'єктів (у широкому розумінні слова) дійсності і одиниць, які їх позначають» [7]. Він наголошував, що комуніканти, які використовують у процесі лінгвістичної комунікації мовні знаки, не ставляться до них байдуже, кожен по-різному реагує на певні мовні одиниці, а через них – і на денотати.

Важливим є прагматичний аспект при вивченні значення слів. Проте, прагматичний аспект значення слова важливо вивчати разом із ситуацією спілкування, оскільки саме у процесі комунікації мовець може наділити певну лексему відтінком прагматичного значення. Інформація про умови комунікації має обов'язково містити вказівку на комунікативний реєстр [49].

Якщо ж розглядати прагматичний аспект тексту, то він показує ефективність мовного твору, а також його вплив на читача. Прагматичний аспект вивчення тексту приваблює численних дослідників (Е.Е.Анісімова, Н.Д.Арутюнова, Л.А.Баркова, Н.А.Безменова, Т. А. Ван Дейк, Г.Г. Матвеева та ін.), які мають однакову думку, що “текст не може не бути прагматично визначеним, оскільки його створює людина, яка не тільки організовує матеріал мовлення для передачі відповідного змісту, тобто, не тільки вкладає в нього синтаксичний та семантичний зміст, а й виражає своє ставлення до висловленого” [36].

Таким чином, важливо розуміти які ж є види прагматики і як лінгвістична прагматика взаємодіє з іншими.

1.3 Загальні відомості про мовленнєву поведінку

Мовленнєвою поведінкою називають емоції, дії, вчинки людини, що передаються через мовлення та невербальних засобів [35]. Перш за все, мовленнєва поведінка охоплює три взаємопов'язаних аспекти діяльності людини: соціальний, психологічний і біологічний [55].

Соціолінгвістика досліджує мовленнєву поведінку учасників спілкування, процеси породження ними доцільних варіантів побудови соціально коректних повідомлень, вияв соціальних норм, що визначають мовленнєву поведінку учасників спілкування, механізми формування білінгвізму тощо [8].

Для охарактеризування мовленнєвої поведінки досить часто використовують словосполучення «мовленнєва діяльність». Мовленнєву діяльність визначають як процес використання людиною мови задля передачі і засвоєння суспільно-історичного досвіду, встановлення комунікації або ж планування своїх дій [32, с. 26].

Проте, для визначення поняття «мовленнєва діяльність» було розглянуто й іншу точку зору. І. Зимня подає наступне значення мовленнєвої діяльності: «Мовленнєва діяльність – це процес активного, цілеспрямованого, мотивованого, опосередкованого мовою і зумовленого ситуацією спілкування взаємодії людей між собою, спрямованої на задоволення комунікативно-пізнавальної потреби людини у процесі спілкування» [26, с. 28-29].

Важливо згадати, що комунікативні стратегії і тактики представляються основними засобами маніпулювання і досягнення бажаних цілей. Під поняттям «комунікативна стратегія» розуміється планована довгострокова лінія мовної поведінки, яка обрана комунікантом задля досягнення основної мети у взаємодії. Комунікативна стратегія реалізується через ряд комунікативних тактик, сукупностей практичних ходів у процесі мовленнєвої взаємодії [5].

Довгий період часу вчені та лінгвісти шукали чітке визначення для терміну «мовленнєва поведінка». Дане поняття не зникало із лінгвістичних досліджень протягом усього ХХ століття та було широко застосованим – від випадкового, епізодичного до глобального, із поняттям «мова як є». Унаслідок цього, різні дослідники вклали найрізноманітніший зміст у дане поняття. Представлення поняття «мовленнєва поведінка» повинно

ґрунтуватись на самому факті мовлення, так само як і на відборі мовних засобів, які дескриптивна лексика не бажає брати до уваги.

Т.Г. Винокур пояснює полісемічність терміну «мовна поведінка» і «мовленнєва поведінка», наголошуючи на тому, що «мовна поведінка» відтворювала загальнотеоретичні погляди таких науковців як Л.В. Щерба, Б.Д. Поліванов, Л.П. Якубінський і вказувала на глобальний масштаб застосування такого феномену. До того ж, мовною поведінкою називали поведінку загалом, вона формулювалась як сукупність елементів життєдіяльності людини, тобто як соціально-психологічна сутність. Поняття «мовленнєва поведінка» згодом почали використовувати у гуманітарних науках: антропології, соціології, психології, психолінгвістиці і тому з'явилися такі поняття як «діяльність», «комунікація».

Мовлення у конкретній ситуації називають мовленнєвою поведінкою. Вона передбачає усвідомлення людиною особливостей кожної ситуації і своєї ролі в ній. Мовленнєва поведінка формується в залежності від ролі. Більше того, мовленнєва поведінка вказує на культурний та освітній рівень людини, що зводиться до потреби підбору слів відповідно до різних факторів. Вірне застосування мовлення відповідно до ситуації свідчить про високий рівень розвитку особистості та про належне володіння нормами поведінки у соціумі [25, с. 33-37].

1.4 Зв'язок прагматичного впливу з мовленнєвою поведінкою.

Комунікативні стратегії і тактики

Кожен тип мовленнєвої поведінки корелює з певним аспектом прагматичного змісту. Прагматичний вплив мовця проявляється у мовленнєвій поведінці за допомогою реалізації комунікативних стратегій і тактик.

Комунікативна стратегія – це комплекс різноманітних мовленнєвих дій, спрямованих на досягнення комунікативної мети. Незважаючи на значну кількість досліджень у цій сфері, єдиної класифікації стратегій спілкування

не існує й дотепер. Комунікативна стратегія реалізується через ряд комунікативних тактик, сукупностей практичних ходів у процесі мовленнєвої взаємодії [4].

Одні дослідники, зокрема Т. ван Дейк, виокремлюють наступні стратегії спілкування: контекстуальні, мовленнєві, семантичні, синтаксичні, схематичні, текстові. Інші ж вчені виділяють власне комунікативну, тобто це правила й послідовність комунікативних дій, які виконує мовець і змістову – це поетапне змістове планування мети з урахуванням існуючого мовного коду в межах кожного ходу в комунікації, також можна виділити такі комунікативні стратегії: кооперативні, а саме інформативні й інтерпретативні діалоги, сюди ж відносяться поради, розповіді, повідомлення та некооперативні, такі як конфлікти, суперечки, претензії, погрози, ухиляння від відповіді.

При спілкуванні важливо вміти розпізнати психологічну позицію партнера і обрати для себе таку, яка буде здатна забезпечити конструктивне розв'язання питання. Через це виділяють маніпулювання як одну зі стратегій прагматичного впливу.

Маніпулювання – це різновид прихованого психологічного впливу на психічні структури людської особистості для отримання бажаного маніпулятором результату. Досить часто такі маніпуляції можуть відбуватись на підсвідомому рівні. Маніпулювання виявляється у подвійному впливі: разом із адресованим реципієнтові відкритим повідомленням маніпулятор надсилає йому "закодований" сигнал, сподіваючись, що даний сигнал активізує в свідомості адресата необхідні для маніпулятора образи.

Стратегія, яка обирається учасниками спілкування передбачає використання відповідної комунікативної тактики, тобто визначеної лінії поведінки на певному етапі комунікативної взаємодії, яка спрямована на отримання очікуваного результату або запобігання небажаного. Комунікативна тактика – це спосіб втілення стратегії мовленнєвої поведінки,

який передбачає виконання однієї або ж декількох дій, що сприяють реалізації стратегії [51].

Як правило за допомогою мовленнєвої поведінки мовець намагається переконати слухачів у правдивості своїх слів та доказів. А деякі з мовленнєвих актів ціленаправлені на переконання слухача виконати якусь конкретну дію. Мовець викликає власною мовленнєвою дією акт-відповідь слухача [17].

З ім'ям Ю.М. Караулова пов'язаний початок різнопланового дослідження поняття «мовної особистості». Під мовною особистістю він передбачає «сукупність здібностей і характеристик людини, які обумовлюють створення та сприйняття нею мовленнєвих творів (тобто текстів), що різняться ступенем структурно-мовної складності; глибиною та точністю відображення дійсності; певним цільовим спрямуванням». Таке ж розуміння мовної особистості спостерігається у поглядах Ф. Бацевича, який характеризує мовну особистість як «індивіда, що володіє сукупністю здатностей і характеристик, які зумовлюють створення й сприйняття ним текстів, що вирізняються рівнем структурно-мовної складності та глибиною й точністю відображення дійсності» [25].

За допомогою мовленнєвої поведінки можна легко здійснювати прагматичний вплив, адже правильно підібрані слова та мовленнєва стратегія можуть допомогти при впливі на публіку. Особливо чітко це проглядається на прикладі ведучих американських телешоу.

1.5 Класифікація прагматичного функціонування дієслів мовленнєвого акту

Важливе місце у теорії прагматичної лінгвістики відводиться класифікаційним дослідженням мовленнєвих актів у працях багатьох мовознавців. Однак, єдиної точної класифікації дієслів у рамках мовленнєвих актів не існує.

Значним кроком у розвитку класифікаційної теорії мовленнєвих актів можна вважати дослідження Т. Балмера та В. Бренненштуль [57], суть яких зводиться до спроби створити зрозумілу теорію комунікативної діяльності, відображену в лексичній системі дієслова, яке позначає мовленнєву діяльність у сучасній англійській мові. Після досліджень вони виділили вісім основних моделей: 1) модель емоцій; 2) модель впливу; 3) модель взаємодії; 4) інституційну модель; 5) оцінну модель; 6) діалогоутворюючу модель; 7) текстову модель; 8) тематичну модель.

Класифікація Т. Балмера та В. Бренненштуль проводиться у рамках ідей прагматичної семантики, в якій глибокий семантичний аналіз значення дієслівних одиниць природно входить у прагматичне дослідження динамічної моделі функціонування мовлення.

Наступним кроком у розвитку типології мовленнєвих актів – положення про інтерактність комунікації, що проглядається в умовах взаємодії, яка здійснює регуляцію взаємовідносин мовців [47]. Основними параметрами класифікації актів є: час здійснення дії, орієнтація на мовців та функціональна орієнтація.

Новим етапом розвитку класифікаційних теорій є поява словників іллокутивних дієслів, автором найбільш відомого з яких є А. Вежбицька. Словник вміщує 232 дієслова, що поділені на 37 груп за їхнім значенням. У ньому подається семантичний аналіз кожного дієслова, зазначається відмінність від інших синонімічних йому дієслів методом семантичних примітивів. Як вважає сама дослідниця, класифікації, які не базуються на попередньому семантичному аналізі, навряд чи будуть корисними, оскільки вони зможуть надати лише поверхове розуміння. Необхідно виявити структуру індивідуального мовленнєвого акту, щоб можна було порівнювати та класифікувати мовленнєві акти на принциповій основі. Класи варто відрізняти один від одного за допомогою точних семантичних компонентів кожного дієслова [74, с. 9].

Розглянемо наступну класифікацію прагматичного функціонування дієслів мовленнєвого акту: репрезентативи, директиви, інтерогативи, комісиви, дескриптиви, імплікатори [17].

1.5.1 Репрезентативи

Мовленнєві акти, в яких використовуються репрезентативи поділяються на: повідомлення, опису, передбачення, вираження власної думки та планування.

Дієслова в межах мовленнєвого акту повідомлення: повідомляють факти, констатують стан справ, відтворюють думки мовця, стверджують або заперечують, пояснюють та переконують у будь-чому. Репрезентативи у даному мовленнєвому акті найменш пов'язані зі статусом комунікантів. Передача інформації може здійснюватись незалежно від соціального статусу мовця та адресата для досягнення іллокутивної мети використовуючи репрезентативи.

У семантиці всіх дієслів даного прагматичного типу можна виділити наступні компоненти: “мовлення,” “говоріння,” “повідомлення,” та “мислення,” “міркування”. Для вираження репрезентативних мовленнєвих актів мовці використовують три типи стратегій: ініціативну, реактивну [16, с. 6] та описову. Кожна зі стратегій характеризується трьома типами тактик: схвалення, несхвалення [44, с. 8] та нейтральної оцінки. Використовуючи тактику схвалення або несхвалення, комунікант виражає раціональну оцінку повідомлюваного.

Тактика схвалення мовленнєвого акту повідомлення представляється префіксальним похідним та дериватами. Префіксальне похідне формується за допомогою префікса *be-*. Префікс *be-* належить до ономасіологічної категорії каузативності [41, с. 73]. Тактика несхвалення як частина ініціативної та реактивної стратегій позначається афіксальними та конверсивними похідними за моделями: $N \rightarrow V$, $Adj \rightarrow V$. Дана тактика є маловживаною. Це

зумовлено, дотриманням комунікантами у більшості випадків принципу ввічливості [58, с. 131]. Префіксальні похідні, які використовуються при тактиці несхвалення у межах ініціативної стратегії, формують за допомогою префіксів *dis-* та *out-*. Для позначення реактивної стратегії використовуються також і препозитивні морфеми: *co-*, *en-*, *mis-*, *over-*, *re-*, *un-*, *under-*. Префікс *co-* належить до категорії асоціативності. Префікс *dis-* може належати як до категорії контрарності [41, с. 82], так і заперечення [41, с. 90]. Дієслова, що сформовані за допомогою префікса *dis-* із активізованим негативним значенням, є антонімами своїх мотивуючих основ [1, с. 16]. Тобто, префікс *dis-* дорівнює заперечній частці *not*. Префікс *mis-* належить до двох категорій: оцінності [40, с. 186–187] та заперечення [41, с. 90]. Сема спотворення або неправильного подання інформації виражається префіксом *mis-*. У формуванні похідних, що позначають мовленнєвий акт повідомлення, префікс *out-* має місце у двох випадках: він належить до категорії оцінності [40, с. 186–187] та до категорії контрарності. Префікс *over-* представляє категорію оцінності.

У формуванні похідних із іллокутивною силою мовленнєвого акту повідомлення, префікс *re-* належить до двох ономазіологічних категорій: фазовості [40, с. 154–155] та контрарності [41, с. 82]. Префікс *un-* належить до категорії контрарності [41, с. 82]. Префікс *under-* належить до категорії оцінності [40, с. 186–187]. Деривати характеризують репрезентативні, директивні й репрезентативно-імплікаторні мовленнєві акти. Щодо суфіксальних похідних, то в даному випадку розглядаються чотири з них: *-ate*, *-en*, *-ify*, *-ize*, адже лише вони беруть участь у формуванні дієслівних похідних у сучасній англійській мові [39, с. 12; 38, с. 11; 30, с. 15].

Емоційно-оцінна специфіка похідного слова формується за рахунок смислових компонентів твірної основи, словотвірного форманта та характеру сполучуваності даних двох елементів структури деривата. Проте, наявна і точка зору, що за суфіксом не закріплено ніякого типу оцінки: загальне,

інваріантне її значення закладено у семантиці суфіксів, проте конкретна актуалізація відбувається за рахунок семантики самої основи та оцінного ставлення мовця до референта [43, с. 13]. Репрезентативи можуть передавати лише раціональну оцінку.

Суфіксальні похідні тактики несхвалення формуються за допомогою суфікса *-ize* в ініціативній стратегії, а в реактивній: *-en*, *-ify*, *-ize*. Суфікс *-ize* відноситься до категорії каузативності у двох підтипах. У першому він має значення „розмовляти певним чином”. У другому - „надавати певну властивість, обробляти з певною метою”. Похідні, які утворюються з його участю, функціонують як у репрезентативних, так і імплікаторних мовленнєвих актах. Суфікс *-en* належить до категорії каузативності, а саме набуття ознаки, як і суфікс *-ify*.

Тактика нейтральної оцінки експлікується за допомогою афіксальних, конверсивних похідних та скорочень у формі імпліцитних та неперформативних висловлювань. Префіксальні похідні, які використовуються при даній тактиці формуються за допомогою додавання до твірних основ префіксів: *dis-*, *en-*, *fore-*, *mis-*, *out-*, *over-*, *re-*, *un-*. Префікс *out-* має оцінне значення переваги. Префікс *over-* належить до двох категорій: оцінності [40, с. 186–187] та контрарності [41, с. 82]. Для утворення похідних, що позначають тактику нейтральної оцінки, префікс *re-* функціонує у двох значеннях: фазовості та контрарності. Префікс *un-* належить до категорії контрарності.

Говорячи про ще одну класифікацію мовленнєвих актів, варто згадати їх розподілення Дж. Серля [45, с. 170–194]. Отож, мовленнєві акти поділяються на експліцитні, імпліцитні та неперформативні. Експліцитні мовленнєві акти позначені дієсловом у теперішньому часі індикатива з особовим займенником першої особи однини або множини. У такому випадку мовець сам ідентифікує мовленнєвий акт, полегшуючи сприйняття висловлювання для адресата. Особливістю імпліцитних мовленнєвих актів є

те, що адресат має сам визначити іллокутивну мету даного мовленнєвого акту. Щодо неперформативних висловлювань, то вони описують певний мовленнєвий акт у минулому.

Репрезентативні мовленнєві акти опису – це акти, що передають дескрипцію діяльності людини – як вербальної, так і невербальної. Вони відмінні від дескриптивних мовленнєвих актів тим, що не описують невербальні дії, які супроводжують комунікацію, характерну для останніх, а передають минулі або теперішні події, не пов'язані з актуальним мовленням. У вираженні мовленнєвого акту опису комуніканти використовують лише описову стратегію, що реалізується трьома тактиками: схвалення, несхвалення та нейтральної оцінки. Беручи до уваги специфіку даного мовленнєвого акту, всі похідні, що його характеризують, уживаються у неперформативних висловлюваннях, а переважною часовою формою є група минулих часів.

Говорячи про тактики, які використовуються при даному мовленнєвому акті, тактика схвалення, яка є найменш вживаною у вираженні мовленнєвого акту опису, позначається суфіксальними та відсубстантивно-конверсивними похідними. Суфіксальні похідні виражаються за допомогою суфікса *-ize*, який належить до категорії каузативності у двох її номінативних різновидах: 1) розмовляти певним чином і 2) надавати певну властивість, обробляти з певною метою. У формуванні префіксальних похідних беруть участь препозитивні морфеми: *be-*, *dis-*, *mis-*, *over-*, *re-*, *sub-*, *un-*, *under-*. Префікс *be-* належить до ономастологічної категорії оцінності. Префікс *dis-* має значення двох ономастологічних категорій: контрастності та заперечення. Префікс *mis-* належить до категорії оцінності. Префікс *over-* надає твірній основі пейоративне забарвлення, яке викликано небажаним перевищенням норми. У формуванні похідних, які передають тактику несхвалення репрезентативного мовленнєвого акту опису, префікс *re-* належить до двох

категорій: фазовості та контрарності. Префікс *un-* має ознаки категорії контрарності.

Говорячи про суфіксальні похідні, які характеризують тактику несхвалення, то вони формуються за допомогою: *-ate*, *-ify*, *-ize*, що належать до номінативних різновидів категорії каузативності [41, с. 73]. Суфікси *-ate*, *-ify* відносяться до категорії каузативності. Суфікс *-ize* передає те саме значення, що й суфікс *-ify*. У формуванні префіксальних похідних використовуються префікси: *dis-*, *en-*, *re-*, *trans-*, *un-*. Префікс *dis-* належить до категорій контрарності та заперечення. Префікс *en-* належить до категорій каузативності та оцінності. Префікс *re-* має характеристики двох ономасіологічних категорій у їхніх численних номінативних різновидах – фазовості й контрарності. Префікс *un-* має ознаки категорії контрарності. Суфіксальні похідні формуються за допомогою суфіксів *-en* та *-ize*. Суфікс *-en* використовується у значенні „набуття ознаки, наділення ознакою”. Суфікс *-ize* належить до трьох номінативних різновидів категорії каузативності: у значенні „розмовляти певним чином”, у значенні „надавати певну властивість, обробляти з певною метою”, у значенні „змінити або бути зміненим на”.

Мовленнєвий акт передбачення – це повідомлення про майбутні події, що базуються на фонових знаннях мовця про певний об’єкт або ситуацію. У вираженні даного мовленнєвого акту комуніканти застосовують три типи стратегій: ініціативну, реактивну та описову. Кожна зі стратегій експлікується уже відомим набором із трьох тактик, які характерні для всіх репрезентативних мовленнєвих актів. Домінуючою часовою формою є майбутні часи, що очевидно, оскільки препозитивний акт описує майбутню дію.

Тактика схвалення виражається афіксальними й конверсивними похідними, що утворені за моделлю $N \rightarrow V$. Вона функціонує лише як компонент реактивної та описової стратегій. Префікс *fore-* належить до

ономасіологічної категорії фазовості. Суфікс *-ize* належить до категорії каузативності.

Тактика несхвалення виражається похідними, що формуються шляхом префіксації, конверсії та словоскладання. Префіксальні похідні формуються з використанням префіксів *dis-*, *fore-*, *re-*. Префікс *dis-* належить до категорії заперечення. Основним слотовірним формантом є префікс *fore-*, який бере участь в утворенні похідних за моделлю $fore+V \rightarrow V$.

Тактика нейтральної оцінки виражається префіксальними та відсубстантивно-конверсивними похідними. Префіксальні похідні формуються за допомогою префіксів *en-*, *fore-*, *re-*.

Мовленнєвий акт вираження власної думки виділяється на основі віднесення дієслів мисленнєвої діяльності до репрезентативного прагматичного типу. Він полягає у тому, що комуніканти, які можуть бути як експертами, так і не мати спеціальних знань у певній галузі, висловлюють власну точку зору або припущення на основі спільних знань у певній комунікативній ситуації. Маркером мовленнєвого акту вираження власної думки є слова модальної семантики *perhaps*, *probably*, *maybe* тощо.

Тактика схвалення використовується мовцями як компонент реактивної та описової стратегій. Вона передається лише конверсивними похідними, що утворені за моделлю $N \rightarrow V$.

Тактика несхвалення виражається похідними, що сформовані шляхом суфіксації та відсубстантивної конверсії. Тактика нейтральної оцінки є найбільш продуктивною і представлена похідними, що сформовані за допомогою префіксації, суфіксації та двома моделями конверсії: $N \rightarrow V$, $Adj \rightarrow V$. Префіксальні похідні формують за допомогою чотирьох префіксів: *dis-*, *out-*, *over-*, *re-*. Префікс *over-* відноситься до ономасіологічної категорії оцінності. В утворенні похідних, які окреслюють мовленнєвий акт вираження

власної думки, префікс *re-* належить до двох категорій: фазовості та контрарності. Префікс *out-* має характеристики категорії оцінності.

Мовленнєвий акт планування характеризує плани мовця на майбутнє, і в цьому він схожий з мовленнєвим актом передбачення. Різниця між ними у тому, що мовленнєвий акт передбачення позначає здійснення якоїсь дії у майбутньому, тоді як мовленнєвий акт планування експлікує виключно задум, ідею про потребу виконати певну дію. Мовленнєвий акт міркування виражає хід думок комуніканта, його роздуми, які у більшості випадків не виражаються експліцитно, особливо в реальній комунікації. Зважаючи на представленість мовленнєвого акту планування у вигляді внутрішнього мовлення, переважна більшість похідних, що позначають цей мовленнєвий акт, функціонують як засіб експлікації описової стратегії і вживаються у неперформативних висловлюваннях.

Тактика несхвалення є маловживаною, адже вона – компонент лише описової стратегії і виражається префіксальними та відсубстантивно-конверсивними похідними. Перші формуються з використанням двох префіксів: *mis-*, *with-*. Префікс *with-* має ознаки ономасіологічної категорії контрарності. Префікс *mis-* належить до категорії оцінності.

При формуванні префіксальних похідних тактики нейтральної оцінки використовують препозитивні морфемі: *en-*, *over-*, *re-*, *un-*. Префікс *en-* належить до категорії каузативності. Префікс *un-* має характеристики категорії контрарності. Префікс *over-* має ознаки категорії оцінності. Щодо суфіксальних похідних, вони формуються за допомогою двох постпозитивних морфем: *-en*, *-ize*. Суфікс *-en* належить до категорії каузативності, як і суфікс *-ize*.

При вираженні мовленнєвого акту планування переважно використовується описова стратегія та дві тактики: нейтральної оцінки та несхвалення, через що іллокутивні дієслова функціонують у

неперформативних висловлюваннях. Дане явище можна пояснити тим фактом, що мовленнєвий акт планування виражає мисленнєву діяльність комунікантів, що передається словами автора, а не у діалогічному мовленні. Переважним способом словотворення є конверсія, використовується модель $N \rightarrow V$, а серед афіксації жоден словотвірний формант не належить до ядра позначення цього акту через низьку продуктивність [12].

1.5.2 Директиви

Призначенням директивних мовленнєвих актів є намагання мовця спонукати співрозмовника до виконання певної дії або зміни стану справ. Проте у кожній комунікативній ситуації директивний акт може розглядатись як мовцем, так і слухачем по-різному: як наказ, прохання, порада, дозвіл, благання, заборона, тощо. [12]. Важливою особливістю наказових висловлювань є те, що при їхньому вживанні мовець не просто здійснює акт волевиявлення, а інформує слухача про дію, що має бути виконана певною особою. Проте, використання директива не є виконанням дії, що каузується [50, с. 198]. Диференціація директивного мовленнєвого акту виконується дією факторів прагматичного характеру, тому типологія актів даного типу є прагматичною класифікацією.

Існує давня традиція розглядати різні види спонукання з семантичних позицій як різні значення або відтінки значення волевиявлення, хоча їх впорядкованого списку не існує. Висловлюється і думка, що директивні мовленнєві акти пов'язані з соціальними характеристиками комунікації, перш за все із принципом ввічливості [18, с. 9]. Дж. Ліч відзначає, що більшість із них характеризується „негативною ввічливістю”, отже іллокутивна мета суперечить соціальній.

Дж. Ліч розглядає поняття ввічливості як шкалу, на якій залежно від більшої або меншої ввічливості розташовуються висловлювання. Інша шкала, запропонована даним дослідником, визначає бенефактивність дії для мовця або слухача [66, с. 104].

Прагматична типологія директивів може бути побудована з різним ступенем деталізації в залежності від ознак, обраних основою класифікації [24; 19; 65]. Беручи до уваги соціальний статус та позицію мовця, О.І. Беляєва класифікує директивні мовленнєві акти так: 1) прескриптиви, які вміщують: наказ, заборону, власне спонукання, дозвіл, інструкцію, розпорядження, замовлення, вимогу; 2) реквестиви, що представлені: проханням, благанням, запрошенням; 3) сугестиви, що діляться на: раду, пропозицію, попередження [13, с. 225–229].

Прескриптивні директивні мовленнєві акти характеризуються облігаторністю виконання дії для слухача, пріоритетністю позиції мовця. Виконавцем дії у даному випадку виступає адресат. Джерелом спонукання може бути окрема особа, що займає певну соціальну позицію або громадська установа. Слухач знаходиться у непріоритетній позиції і не має права вирішувати виконувати чи не виконувати дію. Невиконання дії може несхвалюватися, каратися або викликати санкції.

Особливістю прескриптивів є те, що у їхньому вираженні зазвичай використовується тактика безпосереднього контролю [28, с. 75], яка експлікується прямими імперативами у формі імпліцитного перформативного акту або дієсловами зі схожою семантикою. Специфіка мовленнєвого акту власне спонукання полягає у тому, що каузована дія раціональна й доречна у певній ситуації, це мотивує вчинки мовця, які викликають реакцію слухача. Даний мовленнєвий акт виражається за допомогою тактики безпосереднього контролю, що реалізується конверсивними похідними, сформованими за трьома словотвірними моделями: $N \rightarrow V$, $Adj \rightarrow V$, $Adv \rightarrow V$. Невелика кількість відад'єктивних конверсивів, позначаючи тактику безпосереднього контролю, використовується лише в імпліцитних перформативних актах. Характерні для мовленнєвого акту спонукання прямі імперативи вживаються авторитарними мовцями, які мають високий соціальний статус та/або владу.

У мовленнєвому акті наказу основа пріоритетності – службова позиція мовця, що надає йому право спонукати адресата до дії, використовуючи тактику безпосереднього контролю. Мовленнєвий акт наказу характеризується похідними, сформованими за двома словотвірними моделями: $un- + V \rightarrow V$ і $N \rightarrow V$. Конверсивні похідні використовуються в імпліцитних перформативних актах, що виражаються прямою мовою і передають точні слова, за допомогою яких здійснюється вплив на слухача. У даному акті проглядається дисгармонія відношень до дії з боку адресанта та адресата. У вираженні даного мовленнєвого акту використовується тактика безпосереднього контролю, що реалізується імпліцитними перформативними актами.

На словотвірному рівні мовленнєвий акт заборони передається відсубстантивно-конверсивними похідними. Усі висловлювання містять граматичне або лексичне заперечення.

Мовленнєвий акт розпорядження виділяється тим, що джерелом спонукання є інстанція або законодавчий орган чи соціальний інститут. Метою розпоряджень є те, що потрібно регулювати норми поведінки осіб, що належать до певної соціальної або службової категорії. Будь-яка особа, що прийняла на себе певну роль повинна дотримуватися норм, що передбачаються інструкціями, якщо не хоче бути притягнена до відповідальності. Мовленнєвий акт розпорядження позначається відсубстантивними конверсивами у неперформативних висловлюваннях.

Мовленнєвий акт замовлення виділяється як окремий вид прескриптивного мовленнєвого акту тому, що його здійснення пов'язане з конвенційними ситуаціями комунікації. Пріоритетна позиція відходить мовцю, що обумовлено його ситуаційною роллю клієнта, чиє прохання має задовольнити слухач. Адресат розцінює дію як обов'язкову, оскільки вона входить у коло його службових обов'язків.

Мовленнєвим актом дозволу мовець санкціонує дію, виходячи з припущення, що слухач бажає її виконати. У даному мовленнєвому акті бажання адресата не вступає у конфлікт з намірами мовця. Мовленнєвий акт дозволу висловлюється за допомогою тактик прямого та опосередкованого контролю в ідентичних ситуаціях із однією відмінністю, що перша з них експлікується прямим імперативом, а друга – розповідним реченням із модальним дієсловом.

Мовленнєвий акт інструкції є особливим видом прескриптивів, у якому пріоритетність позиції прескриптора базується на наявності у нього знань у певній галузі. Основою інструкції є прагматична пресупозиція про те, що адресат зацікавлений в отриманні знань. Іллокутивна мета мовленнєвого акту інструкції – проінструктувати слухача про хід виконання дій, що здатні привести до бажаного результату коли він починає займатися певним видом діяльності. Обов'язковість виконання інструкції визначається доречністю, оскільки її порушення може призвести до незадовільних результатів. Щоб уникнути непорозумінь мовці використовують тактику прямого контролю. Мовленнєвий акт інструкції позначається суфіксальними і конверсивними похідними, що включають відсубстантивні та відад'єктивні дієслова. Формою вираження є імпліцитні й неперформативні висловлювання.

У реквестивних директивних мовленнєвих актах каузована дія бенефактивна для адресанта, для мовця й слухача. Виконавець завжди адресат, який займає пріоритетну позицію, оскільки є особою, яка відповідає за прийняття рішення про виконання дії [61, с. 195]. Беручи це до уваги, використовуються два типи тактик вираження реквестивних директивних мовленнєвих актів: прямого та опосередкованого контролю. Щодо форми вираження, то комуніканти використовують імпліцитні та неперформативні висловлювання. Рідкісне використання експліцитного перформативного акту вказує на те, що мовці легко розпізнають іллокутивну мету реквестивних мовленнєвих актів і не потребують експліцитних маркерів для їхньої

ідентифікації та декодування адресатом. До реквестивів відносять: мовленнєвий акт прохання, запиту дозволу та запрошення.

Мовленнєвий акт прохання є ядровим мовленнєвим актом у класі реквестивів. Тактика прямого контролю відтворюється афіксальними та конверсивними похідними, які поділяються на відсубстантивні та відад'єктивні дієслова. Конверсивні похідні, що ідентифікують тактику прямого контролю, утворюються за двома словотвірними моделями: $N \rightarrow V$; $Adj \rightarrow V$ та функціонують в експліцитних, імпліцитних та неперформативних висловлюваннях. Тактика опосередкованого контролю утворюється лише відсубстантивними конверсивами в імпліцитному перформативному акті. Висловлювання часто мають питальну форму, що вказує на опосередкованість спонукання та бажання знизити категоричність мовленнєвого акту. Семантичним варіантом мовленнєвого акту прохання є мовленнєвий акт запиту дозволу, у якому мовець просить пріоритетного адресата санкціонувати можливість здійснення певної дії. А.В. Дорошенко визначає запит дозволу як вимушене прохання [24, с. 24], оскільки дії мовця за певними причинами залежать від іншої особи. Мовленнєвий акт запиту дозволу відтворюється за допомогою тактик прямого та опосередкованого контролю, для позначення яких уживаються відсубстантивні конверсиви у формі імпліцитних перформативних актів. Для реквестивних директивних мовленнєвих актів однаково характерними є тактики прямого та опосередкованого контролю. Домінуючою формою позначення є імпліцитні перформативні акти, оскільки експліцитна форма вважається надто офіційною і навіть образливою у колі знайомих людей. Ядровою моделлю словотворення є відсубстантивна конверсія. Афіксальні іллокутивні дієслова не є характерним способом позначення директивного мовленнєвого акту.

Сугестиви – це тип директивних мовленнєвих актів, де пріоритетну позицію займає мовець, який базується на власному життєвому досвіді або знаннях стану справ та вважає, що має право спонукати адресата до дії. На

думку мовця, каузована дія бенефактивна для адресата, хоча її виконання не є обов'язковим. У випадку пропозиції спільної дії сугестиви можуть бути бенефактивні для обох учасників комунікативного акту, проте відповідальним за прийняття рішення завжди є адресат. Сугестиви вміщують мовленнєві акти: власне пропозиції, застереження й поради.

Мовленнєвий акт власне пропозиції має рекомендаційну силу, експліцитно фіксуючи тактику дій адресата у процесі прийняття рішення [12, с. 28]. Основним призначенням даного мовленнєвого акту є винесення нової ідеї на розгляд адресата, яку він може прийняти чи відхилити. Додатковою ознакою є презумпція добровільного виконання адресатом запропонованої дії, яку він може виконувати чи не виконувати [12, с. 29]. Проте спонукальна сила мовленнєвого акту пропозиції знаходиться на полюсі мінімальних спонукальних сил, що характеризують директивні мовленнєві акти [31, с. 132–136]. Тому мовленнєвий акт пропозиції розглядається як гібридний, тобто такий, що містить дві іллокутивні сили: комісива та директива [52, с. 79–80].

Тактика прямого контролю формується за допомогою афіксальних й конверсивних похідних. Префіксальні похідні, сформовані за моделями: $en- + V \rightarrow V$; $re- + V \rightarrow V$; $un- + V \rightarrow V$, використовуються переважно в імпліцитних перформативних актах. Префікс $en-$ належить до категорії каузативності. Префікс $re-$ та $un-$ належать до категорії контрарності.

Мовленнєвий акт власне пропозиції відтворюється за допомогою тактики прямого контролю у вигляді імпліцитного перформативного акту, який виражається прямим імперативом із допоміжним дієсловом *let*. Суфіксальні похідні утворюються за допомогою суфіксів $-en$, $-ize$ і вживаються в імпліцитних перформативних актах. Суфікс $-en$ належить до категорії каузативності, як і суфікс $-ize$. Конверсивні похідні представлені дієсловами, що утворені за моделлю $N \rightarrow V$. Вони вживаються в імпліцитних перформативних актах, відтворених прямими імперативами.

Тактика опосередкованого контролю відтворюється за допомогою префіксальних, конверсивних похідних та скорочення. Єдиною формою вираження є імпліцитні перформативні акти. Префіксальні похідні утворюються за допомогою префіксів со-, un-. Префікс un- належить до категорії контрарності. Префікс со- – до категорії асоціативності. Конверсивні похідні представлені відсубстантивними конверсивами, що використовуються в імпліцитних перформативних актах.

Мовленнєвий акт застереження є опосередкованим спонуканням, пропозиційний зміст якого вказує на наявну особливість чи на можливі негативні наслідки певного впливу на адресата. Тому, суть мовленнєвого акту застереження полягає у: 1) спонуканні адресата до виконання дії; 2) повідомленні про можливі наслідки. В залежності від реакції адресата на сприйнятий мовленнєвий акт застереження, у структурі висловлювання достатньо виразити лише перший з двох компонентів. У випадку, коли в мовленнєвому акті застереження реалізується другий компонент, висловлювання схоже за формою на репрезентатив. А.В. Дорошенко виділяє застереження в окремий тип, поряд з прескриптивними, спонукальними та реквестивними директивними мовленнєвими актами [24, с. 15]. О.І. Беляєва вважає, що за основною прагматичною ознакою, застереження належить до класу сугестивів, але має свою специфіку [11, с. 22]. У вираженні мовленнєвого акту застереження мовці вживають обидві тактики.

Тактика прямого контролю виражається виключно відсубстантивними конверсивами в імпліцитних та неперформативних висловлюваннях. Імпліцитні перформативні акти реалізуються прямими імперативами або рідше дієсловом у минулому неозначеному часі. Неперформативні висловлювання виражають інтрасуб'єктні мовленнєві акти [43, с. 5], які передають внутрішнє мовлення.

Тактика опосередкованого контролю мовленнєвого акту застереження реалізується префіксальними та відсубстантивно-конверсивними похідними

в імпліцитних перформативних актах. Префіксальні похідні утворюються за допомогою префіксів *be-* та *with-*. Префікс *with-* має ознаки категорії контрарності. Префікс *be-* належить до категорії оцінності.

Мовленнєвий акт поради виражається тим, що суб'єкт поради ситуативно має вищий статус, а об'єкт поради знаходиться у важкому становищі, суб'єкт виражає позитивне ставлення до того, хто потребує поради [64, с. 286]. Той, до кого звернена порада, змушений примиритися з нижчою роллю та погодитися з констатуючою частиною поради і повинен відреагувати на рекомендаційну частину поради [27, с. 125]. Виражаючи мовленнєвий акт поради, мовці використовують тактики прямого та опосередкованого контролю. Тактика прямого контролю утворюється афіксальними та конверсивними похідними у формі імпліцитного перформативного акту. Афіксальні похідні утворені за допомогою префіксів *over-*, *under-* і суфікса *-ize*. Префікс *under-* належить до категорії оцінності, у значенні „інтенсифікація”. Префікс *over-* також належить до категорії оцінності. Конверсивні похідні формуються за словотвірною моделлю $N \rightarrow V$. Тактика опосередкованого контролю виражається конверсивними похідними, що поділяються на відсубстантивні та відад'єктивні. Вони функціонують в експліцитних та імпліцитних перформативних актах, у конструкціях *we'd better*, *you've got to* та модальним дієсловом *should* для вираження зобов'язання.

Мовленнєвий акт погрози схожий з мовленнєвим актом застереження, коли у ньому вказані негативні наслідки невиконання казуваної дії. Мовленнєвий акт погрози є більш інтенсивним, мовець виявляє бажання казувати виконання несприятливих для адресата дій. Мовленнєвий акт погрози не може бути виражений експліцитно [15, с. 238–250], проте ніщо не заважає вживанню похідних із іллокутивною силою погрози у неперформативних та інтерпретуючих висловлюваннях [18, с. 10]. У вираженні мовленнєвого акту погрози мовці послуговуються тактикою

опосередкованого контролю, яка позначається суфіксальними та відсубстантивно-конверсивними похідними. Відсубстантивні конверсиви характеризують мовленнєвий акт погрози у вигляді імпліцитного перформативного акту.

1.5.3 Інтерогативи

Третя група похідних перформативів – це інтерогативи. Дж. Серль та деякі інших дослідники вважають, що в логічній структурі запитання є імперативний семантичний компонент, а логічна форма запитання виступає не у вигляді “Я питаю тебе...”, а “Я прошу, щоб ти повідомив мені...” [73, с. 222–272]. Дана точка зору не показує суттєвих характеристик мовленнєвого акту запитання та спонукання.

Іллокутивна сила запитання як окремого мовленнєвого акту проявляється у вираженні мовцем бажання знати дійсний стан справ. Акт запитання мотивується відсутністю у адресата необхідної інформації, тобто “інформаційною лакуною”. Той факт, що запитання, як правило, передбачає отримання відповіді, є наслідком “конвенційної асоціації між вимовою запитання та очікуванням відповіді на нього з боку адресата” [67, с. 755]. Основою даного очікування є пресупозиція, що адресат володіє інформацією, яка необхідна мовцю для заповнення інформаційної лакуни. Коли наявні адресовані запитання, це означає, що мовець повідомляє слухачу про своє бажання отримати певну інформацію і розраховує на те, що другий буде керуватися комунікативними принципами – співробітництва, згідно з яким слід робити внесок у бесіду, адекватний спрямуванню розмови [63, с. 42–58] та ввічливості при якому необхідно задовольняти бажання співрозмовника [66, с. 81].

Іллокутивна мета інтерогативів не варіюється, тому коли мовець проявляє бажання заповнити власну інформаційну лакуну шляхом запитання, даний випадок відноситься до мовленнєвого акту запиту інформації. Для

даного прагматичного типу і мовленнєвого акту зокрема експресивні засоби не використовуються.

Інтерогативні мовленнєві акти виражаються за допомогою декількох тактик: 1) прямого запиту інформації; 2) припущення; 3) перевірення та узагальнення; 4) вираження сумніву; 5) розкриття перспективи. Найбільш використовуваною формою вираження є імпліцитні перформативні акти.

Тактика прямого запиту інформації ставить за комунікативне завданням отримання адресантом певних відомостей про певну проблему [3, с. 14]. Дана тактика є найбільш уживаною і реалізується похідними, сформованими за допомогою префіксації, конверсії та словоскладання. Питома вага префіксальних і композитних похідних дієслів є незначною. Префіксальні похідні формуються з використанням префіксів: de-, dis-, re-. Префікс de- є найменш продуктивним. У нього наявні характеристики категорії контрарності [41, с. 82]. Використовуючи тактику прямого запиту інформації, комуніканти у більшості випадків застосовують конверсивні похідні для індикації іллокутивної сили інтерогатива. Єдиною конверсивною моделлю є $N \rightarrow V$.

Тактика припущення ставить за мету спільне прогнозування розвитку подій [53, с. 15] і є другою за частотністю вживаності тактикою інтерогативів. Вона представлена в основному конверсивними похідними та одним префіксальним дериватом. Тактика припущення виражається через відсубстантивні конверсивами та передається наступними синтаксичними конструкціями: 1. загальними питальними реченнями з інверсованим порядком слів. Використовуючи запитання такого граматичного типу, мовець допускає як позитивну, так і негативну відповідь на них. Це свідчить про неінформованість комуніканта щодо реальності пропозиційного змісту, що лежить в основі продукovanого ним питального речення. Через це адресат декодує загальні питальні речення з інверсованим порядком слів, що є

результатом повного незнання мовцем певної ситуації; 2. загальними питальними реченнями з неінверсованим порядком слів.

Ще однією тактикою, яку комуніканти застосовують у вираженні інтерогативних мовленнєвих актів, є тактика перевтілення та узагальнення. Вона полягає у тому, що мовець наче штучно встановлює розрив у знаннях, стаючи при цьому „дилетантом”. Це дозволяє йому отримати якомога більше інформації [20, с. 210]. Також мовець бажає апелювати до правила. Дана тактика рідко застосовується комунікантами. Вона передається відсубстантивними конверсивами у сполученні з модальними дієсловами, що експлікують значення невпевненості, сумніву, невизначеності.

Маловживаною є тактика розкриття перспективи [69, с. 164–192; 68, с. 331–358], вона полягає у тому, що адресант пропонує адресату висловити власні погляди, а потім висловлює власну думку [72, с. 587-608]. Довіра до адресанта підсилюється владою та авторитетом, який адресанту надав контроль над мовленнєвим ходом [59].

1.5.4 Комісиви

Мовленнєві акти, при яких вживаються комісиви можна поділити наступним чином: мовленнєвий акт обіцянки, мовленнєвий акт особистої пропозиції, мовленнєвий акт гарантії.

Особливістю мовленнєвого акту обіцянки є те, що суб'єкт пропозиції часто тотожний мовцю. Імпліцитне висловлювання має форму майбутнього часу індикатива, суб'єкт пропозиції виражається займенником I або we.

Експресивність не є характерною для комісивів, крім мовленнєвого акту гарантії, де мовець може використовувати емоційно-забарвлені одиниці, щоб запевнити та переконати адресата у правоті висловлюваного пропозиційного змісту.

Мовленнєвий акт обіцянки може виражатися експліцитними перформативними актами, однак експліцитна форма – доволі рідкісне явище, що можна пояснити легкістю пізнання акту. У вираженні даного мовленнєвого акту експліцитні перформативні акти позначаються відсубстантивними конверсивами. Частішими є імпліцитні перформативні акти – висловлювання у прямій мові з суб'єктом мовлення, вираженим особовим займенником або власним іменником і предикатом, експлікованим дієсловом часто у майбутньому неозначеному часі.

Імпліцитно-перформативна форма функціонування характерна для похідних, сформованих за допомогою префіксації, конверсії та скорочення.

Неперформативні висловлювання описують акт обіцянки у минулому. У вираженні мовленнєвого акту обіцянки неперформативні висловлювання є формою функціонування відсубстантивних конверсивів. При вираженні даного акту мовець може застосовувати такі типи тактик: 1) запевнення; 2) зобов'язання виконати або не виконати певну дію; 3) згоди або бажання виконати певну дію.

Використовуючи тактику запевнення, мовець виражає впевненість щодо стану справ або переконує у цьому адресата. Для цього вживаються як префіксальні, так і відсубстантивно-конверсивні похідні. Конверсивні похідні вживаються частіше, ніж префіксальні, не лише у формі імпліцитного перформативного, але й експліцитного та неперформативного актів. Застосовуючи експліцитне перформативне висловлювання, мовець не дає шансів подвійної інтерпретації іллокутивного акту, що є важливим у ситуаціях залежності мовця та успішності його мовленнєвого акту від дій адресата.

Тактика зобов'язання виконати або не виконати певну дію передає ідею особистої відповідальності за виконання дії незалежно від того, чи сам мовець виконуватиме дію чи лише контролюватиме її виконання іншими.

Дана тактика утворюється за допомогою префіксальних і конверсивних похідних, а також дериватів, утворених скороченням. У формуванні префіксальних похідних беруть участь два префікси: *ge-* та *un-*. Префікс *un-* належить до категорії контрарності.

Тактика згоди або бажання виконати певну дію відтворюється лише відсубстантивними конверсивами, що вживаються в імпліцитних перформативних актах. Дана тактика менш поширена, що можна пояснити принципом негативної ввічливості – мовцям не подобається, коли безапеляційно втручаються в особисті інтереси. Дана тактика залежить від контексту.

Мовленнєвий акт особистої пропозиції відноситься до комісивного прагматичного типу тому, що іллокутивною метою даного акту є пропозиція адресату послуги або виконання дії. Виконавцем дії є мовець, на відміну від мовленнєвого акту власне пропозиції, де адресант спонукає адресата разом виконати певну дію. Тоді такі мовленнєві акти відносять до директивного сугестивного прагматичного типу. Мовленнєвий акт пропозиції диференціюється за критерієм виконавця пропонованої дії, послуги. Можна виділити мовленнєві акти особистої пропозиції та власне пропозиції: перший належить до комісивів, другий – до директивів.

Мовці використовують два типи тактик у вираженні мовленнєвого акту особистої пропозиції:

- 1) тактику згоди або бажання виконати певну дію;
- 2) тактику пропозиції послуги.

Обидві тактики виражені відсубстантивними конверсивами переважно у формі імпліцитного перформативного акту.

Мовленнєвий акт особистої пропозиції відтворюється за допомогою двох тактик:

- 1) пропозиції послуги;
- 2) згоди або бажання виконати певну дію, що зумовлено іллокутивною метою даного акту мовлення.

Більшість похідних функціонують в імпліцитних перформативних актах, оскільки особливістю даного акту є функціонування у діалозі для особистого повідомлення адресантом свого комунікативного наміру адресату. Єдиним способом словотворення є конверсія, вона утворюється за моделлю $N \rightarrow V$ і є найбільш продуктивною в утворенні іллокутивних дієслів сучасної англійської мови.

Мовленнєвий акт гарантії виражається двома типами тактик:

- 1) запевнення;
- 2) зобов'язання виконати певну дію.

Тактика запевнення є продуктивнішою і формується префіксальними та конверсивними похідними. Останні поділяються на відсубстантивні та відад'єктивні. Префіксальні похідні формуються за моделлю $ge- + V \rightarrow V$ і характеризуються імпліцитними перформативними актами. Префікс *ge-* належить до категорії контрарності. Дериват функціонує у репрезентативних, комісивних та інтерогативно-імплікаторних мовленнєвих актах.

Відсубстантивні конверсиви вживаються в експліцитних, імпліцитних та неперформативних висловлюваннях, тоді як відад'єктивний конверсив реалізується в імпліцитно-перформативному акті [12].

1.5.5 Дескриптиви

Дескриптиви описують умови вербальної ситуації і створюють ситуативний контекст. Значення даних мовленнєвих актів для адекватного відтворення мовленнєвої діяльності полягає у тому, що в них міститься інформація фонового характеру, що слугує, згідно зі словами Г.В.

Колшанського, “суттєвою опорою при обміні інформацією, що міститься безпосередньо у вербальній одиниці” [29, с. 75]. Інші дослідники: Дж. Остін, Дж. Серль та інші включали дієслова даного типу до репрезентативів. Проте, оскільки в даному випадку описується комунікативна ситуація, зокрема, й дієсловами, що не пов’язані з продукуванням висловлювань, повідомлень, констатацією, що безпосередньо належить до репрезентативів, саме тому їх можна виокремити. Дескриптивом може бути також дієслово, що вказує на вираз обличчя.

Невербальна комунікація імпліцитна, а вербальне повідомлення не лише доповнюється та супроводжується невербальними елементами, а й первісно накладається на невербальний рівень комунікації [21, с. 80]. Т.Є. Крейдлін вважає, що жести можна характеризувати і з боку семантики, і у плані внутрішнього й зовнішнього синтаксису. Під внутрішнім синтаксисом маються на увазі особливості поєднання елементів у структурі комплексного вираження жестів. Зовнішній синтаксис визначає реалізацію комунікативного акту, обумовлює правильну узгодженість невербальних одиниць з одиницями вербальної мови [56].

Е. Гофман виділяє два основні види соціальної взаємодії людей – корегуючий та підтримуючий [56]. При корегуючій взаємодії допустимі дії, які могли б, якщо їх не підправити, вважатися агресивними та зневажливими стосовно співрозмовника. Підтримуюча невербальна взаємодія комунікантів виявляється у прояві взаємоповаги та бажанням спільно вирішувати назрілі питання. Якщо описані вище типи соціальної взаємодії людей перевести у площину комунікативних стратегій і тактик, то корегуючу взаємодію комунікантів називають конфліктною тактикою поведінки, а підтримуючу – кооперативною за аналогією зі стратегіями негативної та позитивної ввічливості.

Дескриптивний прагматичний тип виражається лише мовленнєвим актом опису. Оскільки дескриптиви використовуються у непрямій мові,

відповідно похідні дієслова функціонують у неперформативних висловлюваннях. Основною часовою формою є група минулих часів.

Щодо тактик, то тактика кооперативної поведінки передається похідними, сформованим за допомогою афіксації, конверсії, словоскладання та скорочення. Префіксальні похідні утворені при використанні префіксів: *dis-*, *en-*, *re-*, *un-*, *up-*, *with-*. Префікс *dis-* відносять до двох ономазіологічних категорій: контрастності та заперечення. Особливістю похідних із даним префіксом є їхня повна контекстуальна залежність, так як прагматичне значення суперечить семантичному і приводить до протилежної інтерпретації слова. Префікс *en-* може належати до категорії оцінності, як і префікс *over-*. Префікс *re-*, формуючи похідні для дескриптивного мовленнєвого акту опису, належить до категорій фазовості та контрастності. Префікс *under-* належить до категорії каузативності. У цьому випадку похідне характеризує мовленнєвий акт опису репрезентативного та дескриптивного прагматичних типів. Префікс *un-* має характеристики категорій контрастності та заперечення.

Суфіксальні похідні, що формують тактику кооперативної поведінки, формуються за допомогою таких суфіксів: *-ate*, *-en*, *-ize*. Суфікс *-ate* належить до категорії каузативності, як і суфікс *-en*. Суфікс *-ize* належить до категорії каузативності у двох значеннях: 1) надавати певну властивість, обробляти з певною метою та 2) знарядєвість. Конверсивні похідні, що вказують на тактику кооперативної поведінки, формуються за такими моделями: $N \rightarrow V$, $Adj \rightarrow V$, $Adv \rightarrow V$.

Тактика конфліктної поведінки використовується досить рідко, що свідчить про бажання мовців триматися у рамках етикету й дотримуватися принципу кооперації та стратегії ввічливості. Дана тактика характеризується похідними, сформованими з використанням афіксації, конверсії, словоскладання та скорочення. Часто одне й те ж похідне у різних контекстах є засобом позначення певних тактик.

Префіксальні похідні формуються за допомогою наступних препозитивних морфем: dis-, en-, re-, un-, up- та with-. Префікс dis- належить до категорії контрарності. Префікс en- має ознаки категорії оцінності. Префікс re-, формуючи похідні для конфліктної тактики дескриптивного мовленнєвого акту опису, належить до двох ономасіологічних категорій: 1) фазовості та 2) контрарності. Префікс un- належить до категорії контрарності, як і префікс up-, який [42, с. 82] приєднується до дієслів діяльності, а саме дій, спрямованих на набуття об'єктом нових характеристик.

Суфіксальні похідні формуються з використанням суфіксів: -ate і -en. Суфікс -en належить до категорії каузативності.

1.5.6 Імплікатори

Мовленнєві акти у межах імплікаторів поділяються на: мовленнєвий акт особистого ставлення; мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій; мовленнєвий акт іронії, сарказму; мовленнєвий акт подяки; мовленнєвий акт вибачення; мовленнєвий акт докору; мовленнєвий акт компліменту та ритуальний мовленнєвий акт.

Метою перформативних актів імплікаторного типу є вираження реакції та емоційного ставлення до того, що відбувається. До імплікаторів відносять мовленнєві акти, зміст яких імплікується у мікроконтексті, тобто вони передають додатковий експресивний та емоційно-оцінний сенс, який прямо не втілюється у лексико-граматичному значенні слів. У вираженні імплікаторних мовленнєвих актів комуніканти застосовують три типи стратегій: ініціативну, реактивну та описову, кожна з яких виражається за допомогою трьох тактик: схвалення, несхвалення та байдужого ставлення.

Мовленнєвий акт особистого ставлення виражений всіма типами стратегій і тактик, зазначених вище. Тактика схвалення використовує афіксальні та відсубстантивно-конверсивні похідні. Префіксальні похідні

формується за допомогою префіксів *dis-* та *en-* і позначають реактивну стратегію мовця. Префікс *en-* виражається через категорію каузативності. Префікс *dis-* належить до категорії заперечення.

Суфіксальні похідні формуються за словотвірними моделями: *Adj + -en* → *V*, *Adj + -ify* → *V*, *N + -ize* → *V*, *Adj + -ize* → *V*. Суфікс *-en* належить до категорії каузативності, як і суфікс *-ize*, який належить до двох значень: 1) надавати певну властивість, обробляти з певною метою; 2) змінити або бути зміненим. Відсубстантивні конверсиви використовуються у формі експліцитних та імпліцитних перформативних актів. Різниця між ними полягає у ступені експресивності висловлювання. Тому, у ситуації емоційного напруження адресант вживає експліцитні перформативні акти задля правильної інтерпретації мовленнєвого акту адресатом, якому експліцитно надається іллокутивна мета повідомлення.

Тактика несхвалення виражена префіксальними та конверсивними похідними, сформованими за моделями: *N* → *V*, *Adj* → *V*. Префіксальні похідні формуються за допомогою префіксів: *dis-*, *fore-*, *over-*, *re-*. Префікс *re-* має ознаки категорії контрарності. Тактика байдужого ставлення представлена відсубстантивними конверсивами в експліцитних та імпліцитних перформативних актах. Головними засобами вираження даної тактики серед конверсивів і похідних взагалі, є: *care*, *matter*, *mind* разом із *don't*.

Особливістю мовленнєвого акту емоційно-оцінного опису дій є те, що автор експліцитно або імпліцитно спонукає слухача оцінити певні дії. Вузкий безпосередній контекст уживання похідного та широкий контекст вказують, яку саме оцінку закодував мовець, проте декодування похідного значною мірою залежить від фактора адресата: здібностей, освіти, віку, статі, соціального статусу реципієнта.

У вираженні мовленнєвого акту емоційно-оцінного опису дій комуніканти застосовують три типи стратегій: ініціативну, реактивну й описову, кожна з яких представлена тактиками схвалення та несхвалення. Тактика схвалення ініціативної та реактивної стратегій застосовується дуже рідко. Це можна пояснити небажанням мовців виглядати нещирими, так як навіть пряма позитивна оцінка дій якоїсь особи може викликати негативну реакцію адресата. Важливо те, хто саме об'єкт оцінки, якщо це мовець, то відбувається акт вихваляння.

П. Браун та С. Левінсон стверджують, що акт вихваляння суперечить максимі скромності, основною ідеєю якої є мінімізація позитивної оцінки на свою адресу. Якщо об'єктом оцінки є адресат, то тут має місце акт похвали, компліменту, що ставить адресата у складне становище з точки зору впливу максим принципів ввічливості й кооперації на оформлення власного реактивного висловлювання. Необхідність дотримання максими скромності спонукає адресата компліменту уникати вихвалянь, тоді як максима згоди передбачає погодження зі співрозмовником, а максима якості повідомлення вимагає правдивості.

Тактика схвалення утворюється афіксальними та конверсивними похідними. Афіксальні похідні формуються за допомогою префікса *be-* та суфіксів *-en*, *-ize*. Префікс *be-* відносять до категорії оцінності. Конверсивні похідні формуються за моделями: $N \rightarrow V$, $Adj \rightarrow V$.

Тактика несхвалення представлена похідними, сформованими трьома способами словотворення: афіксацією, конверсією та словоскладанням. Префіксальні похідні формуються за допомогою препозитивних морфем: *be-*, *dis-*, *mis-*, *un-*, *under-*. Префікс *be-* належить до двох ономазіологічних категорій: 1) оцінності та 2) каузативності. Префікс *dis-* має характеристики категорії контрарності. Префікс *mis-* належить до категорії оцінності. Префікс *un-* має ознаки категорії заперечення. Префікс *under-* також належить до категорії оцінності [12]. Суфіксальні похідні формуються за

допомогою суфікса -ize, що належить до категорії каузативності у двох різновидах:

- 1) розмовляти певним чином;
- 2) надавати певну властивість, обробляти з певною метою.

Говорячи про мовленнєвий акт іронії, сарказму, то іронію і сарказм розглядають як дві сторони категорії комічного. Відмінність між ними полягає в особливій емоційній критиці заперечення і критиці, що стверджує об'єкт у його суті. Іронія орієнтує не на знищення певного явища, а на вдосконалення, усунення, ліквідацію хиб, наявних у ньому. На думку О.Б. Шонь, іронія – особливий спосіб відображення явищ дійсності, які представлено комічними, за допомогою відповідних мовностилістичних засобів [54, с. 7].

Абсолютно інший зміст і цільову настанову містить поняття „сарказм”. Це негативне переосмислення об'єкта зображення і критики, специфічний спосіб художнього відтворення дійсності, що представляє її як не співвідносну з ідеалом [54]. Проте, чітка межа між двома поняттями відсутня. Сарказм перестає бути сарказмом, якщо у ньому відсутні компоненти іронії. І навпаки, іронії притаманний елемент сарказму, тобто не заперечення, а критики того, над чим сміються. Мовленнєвий акт іронії та сарказму вводиться у текст за допомогою трьох типів стратегій: ініціативної, реактивної та описової. Так як й іронія, і сарказм мають негативне ставлення різного ступеня інтенсивності, то даний мовленнєвий акт передається виключно тактикою несхвалення. Тактика несхвалення виражається похідними, утвореними за допомогою префіксації у реактивній та описовій стратегіях, суфіксації, конверсії у всіх трьох стратегіях, а також конверсією за моделлю $Int \rightarrow V$. У формуванні префіксальних похідних беруть участь препозитивні морфemi: en- і re-. Префікс en- належить до категорії оцінності.

Суфіксальні похідні утворюються за допомогою трьох постпозитивних морфем: -ate, -ify, -ize. Суфікс -ate належить до категорії каузативності, як і суфікс -ify.

Мовленнєві акти аналізуються у контексті соціальної події як інструмент соціальної дії [48, с. 3–15]. Очевидною є роль етикетного аспекту мовленнєвої діяльності з реалізацією певного типу комунікації, а також із процесом регуляції комунікації на різних його фазах. Мовленнєві інтеракціональні ходи, що обирають комуніканти, багато у чому обумовлені моделлю спілкування, у контексті якого розглядаються дані ходи, з її правилами і стратегіями, що підпорядковані прийнятим у суспільстві нормам ввічливості. Як соціально значущі, мовленнєві акти подяки у ритуалізованих ситуаціях є знаком поваги мовця до норм вербальної поведінки у суспільстві, а їхнє вживання свідчить про визнання співрозмовника рівноправним членом культурно-мовного соціуму, на якого поширюються вимоги поважного ставлення. Мовленнєвий акт подяки є переважно реактивним актом, що вимовляється у відповідь на пропозицію, обіцянку, комплімент. Крім реактивної, комуніканти застосовують також ініціативну й описову стратегії для введення даного акту.

Оскільки мовленнєвий акт подяки є бенефактивний для адресата, він застосовує тактику схвалення. Серед похідних одиниць даний мовленнєвий акт позначається відсубстантивним конверсивом *thank*, який функціонує в експліцитних перформативних актах та неперформативних висловлюваннях. У випадку вживання мовленнєвого акту подяки у реактивній репліці мовець може підвищити силу представлення прагматичного значення подяки за допомогою інтенсифікаторів.

Мовленнєвий акт вибачення, що використовують разом із мовленнєвим актом подяки, може виконувати ту ж функцію. Мовленнєвий акт подяки реалізується переважно за допомогою реактивної стратегії й тактики схвалення. Це викликано особливістю даного мовленнєвого акту, яка полягає

у тому, що дякувати прийнято за надану або обіцяну послугу. Оскільки даний акт належить до етикетних, він реалізується в експліцитному перформативному акті. Проте ця форма вираження мовленнєвого акту подяки втратила конотацію офіційності. За допомогою похідних іллокутивних дієслів мовленнєвий акт подяки позначається відсубстантивним конверсивом *thank*.

Лінгвістична ввічливість являє систему стратегій мовленнєвої поведінки, що спрямовані на запобігання та уникнення конфліктів у комунікації, кожна зі стратегій реалізується за допомогою відхилення від одного чи декількох правил принципу кооперації Г. Грайса для опису механізмів найповнішого й найефективнішого передавання інформації у спілкуванні переважно ділового характеру [63, с. 241–245]. Вибачення входить у групу стратегій лінгвістичної ввічливості, які реалізуються шляхом порушення максими кількості інформації, оскільки воно полягає у виконанні певної додаткової вербальної дії, що повинна компенсувати нанесення шкоди особі слухача. З іншого боку, прив'язаність етикетних формул до стандартних ситуацій обов'язково веде до часткової втрати виразності. Повторюваність стереотипних ситуацій, частиною яких є вирази “(I beg your) pardon”, “I apologize” може висувати на перший план конвенційний характер уживання даних формул. Вибачення представлено трьома типами стратегій: ініціативною, реактивною та описовою, до їх складу входять п'ять тактик: 1) прохання вибачення; 2) визнання факту здійснення акту нанесення образи; 3) вираження небажання здійснювати акт нанесення образи; 4) демонстрація доброго наміру та 5) пояснення причини, яка виправдовує здійснення акту нанесення образи [33, с. 6]. Кожна стратегія містить тактики, спільні для декількох стратегій, проте наявні й тактики, що характерні лише для однієї стратегії. Перша, друга та п'ята тактики є компонентами всіх трьох стратегій. Третя тактика характерна для ініціативної та реактивної стратегій, четверта функціонує як засіб вираження реактивної стратегії.

Тактика „прохання вибачення” висловлює ретроспективне вибачення, що функціонує як засіб уладнання конфлікту, як виправляюча дія, що є засобом компенсації нанесеної особі образи. Вона відтворюється за допомогою суфіксальних та відсубстантивно-конверсивних похідних, які функціонують у формі експліцитних та імпліцитних перформативних актів, а також у неперформативних висловлюваннях. Суфіксальне похідне сформоване за моделлю $N + -ize \rightarrow V$. Суфікс *-ize* належить до категорії каузативності.

Відсубстантивні конверсиви функціонують у двох типах висловлювань: експліцитно-перформативних та імпліцитно-перформативних. Включення у предикатну позицію висловлювань із іллокутивною силою вибачення модального дієслова *must* або *should* модифікує значення всього висловлювання так, що вираження вибачення виступає наче обов’язковим у даній ситуації, до того ж, облігаторність обумовлена дією соціальних конвенцій, що регулюють норми вербальної поведінки у певній ситуації.

Ешелонований перформативний акт *I must* чи *I should apologize*, *You must* чи *should pardon me* виступає по відношенню до вихідної не модифікованої форми *I apologize*, (*I beg your*) *pardon* як менш інтенсивний спосіб представлення іллокутивної сили, пов’язаний зі зниженням особистої зацікавленості мовця до вираження вибачення. Деякі одиниці можуть набувати іллокутивної сили вибачення у контексті. За допомогою експліцитного перформативного акту адресант не тільки просить вибачення, а й приймає відповідальність за здійснену провину.

Тактика небажання виконувати акт нанесення образи реалізує проспективне вибачення, що виступає у якості засобу попередження конфлікту, оскільки таке вибачення є спробою компенсації шкоди, якої може бути завдано слухачу у зв’язку з майбутнім виконанням певного акту нанесення образи. [60, с. 48–499]. Дана тактика позначається відсубстантивними конверсивами, що належать до дієслів на позначення

почуттів і функціонують в експліцитних та імпліцитних перформативних актах.

Тактика демонстрації добрих намірів спрямована на вираження доброго ставлення до адресата, і передає ретроспективне вибачення. Вона позначається за допомогою суфіксального похідного *hasten*.

Тактика пояснення причини, що виправдовує виконання акту нанесення образи, виражає ретроспективне вибачення. Дана тактика вводить за допомогою афіксальних та одного конверсивного похідного.

Основним наміром адресанта мовленнєвого акту докору є висловлення негативного ставлення до кого-небудь або персоніфікованого чого-небудь. Адресант орієнтується на певні норми, з якими експліцитно або імпліцитно порівнюється те, що підлягає негативній оцінці. Такі норми можуть бути соціальними, моральними, етичними, естетичними, офіційними, неофіційними, колективними, груповими, індивідуальними, вербалізованими й невербалізованими тощо [8, с. 161–162]. Часто у докорі зона невідповідності нормам може бути „розмитою”. Цим він відрізняється від звинувачення, дорікання, скарги, нотації. Міра невідповідності даним нормам є незначною, а тому форма несхвалення в докорі є „м’якою”, чим він відрізняється від звинувачення, осуду, засудження, догани, розносу. М’якість форми, способу, манери докору – свідчення того, що адресант не має на меті приниження, висміювання когось, а тому докір можна вважати неконфронтативною формою спілкування. Саме цим він відрізняється від сварки, образи, лайки, погрози, дошкульності, інвективи, огуди, ущипливості, шпильок, картання [8]. Автор докору є людиною зацікавленою, попри можливу різницю у віці, соціальному статусі, віддає перевагу дружньому, партнерському, часто неформальному спілкуванню; він, вважає, що його докори справедливі. За даним критерієм докір протиставлений догані, настанові, повчанню, звинуваченню, нотації [8].

Імпліцитний перформативний акт є характерним для дружньої бесіди, сприяє зменшенню дистанції між комунікантами і успішності комунікації, під якою мається на увазі правильне розпізнавання й розуміння тим, хто слухає, істинних та імпліцитних намірів мовця, тактики і стратегії його мовленнєвої діяльності [23, с. 22–34]. Докір завжди має адресата, тобто він інтенціонально спрямований. Мовленнєвий акт докору реалізується виключно через реактивну стратегію й тактику несхвалення. Це зумовлено іллокутивною метою даного акту, що спрямована на м'яку негативну оцінку дій адресата, щоб імпліцитно спонукати його до їх скорегування. Іллокутиви функціонують в імпліцитних перформативних актах, які є головною формою вираження даного мовленнєвого акту. Оскільки докір – пейоративна оцінка з низькою інтенсивністю вираження іллокутивної сили, то імпліцитні перформативні акти, як „демократична” форма передавання цього мовленнєвого акту імпліцитно впливають на позитивне вирішення конфлікту точок зору комунікантів. Конверсія є основним способом словотворення похідних дієслів для передавання мовленнєвого акту докору.

Під час комунікації, що орієнтована на конкретного адресата, мовець не обмежується винятково передачею якої-небудь інформації або вираженням власного ставлення до предмета мовлення. Він намагається впливати на співрозмовника, щоб викликати у нього певну реакцію, стан або поведінку, які б відповідали задуму та очікуванням адресата. Компліменти використовуються для впливу на психіку та для регуляції поведінки адресата і не вносять нового логічного змісту [10, с. 6]. Основною та імпліцитною метою компліменту є бажання мовця зробити приємне співрозмовнику, підкреслюючи його зовнішні характеристики, розумові здібності, вмілість, а також виділити його серед інших, підбадьорити, якщо є необхідність, підняти настрій, надати впевненості. Компліменти мають велику перлокутивну силу і часто мовець не обмежується однією зміною емоційного стану. Почувши комплімент, адресат отримує стимул діяти відповідним чином. Мовець

застосовує компліментарні висловлювання як засіб переконання, вмовляння, оскільки оцінка сприяє переконанню, тобто цей мовленнєвий акт використовується для зміни поведінки адресата. Намагаючись викликати певну думку, суб'єкт мовленнєвого впливу апелює насамперед до емоцій і почуттів об'єкта впливу. Нестача змістових знань поповнюється різними засобами емоційного впливу. Лише емоціями переконання не створюється, ними можна змусити людину повірити, але не сформувати переконання. Переконують за допомогою аргументів, спираючись на розум. Мовленнєвий акт компліменту вводиться у дискурс за допомогою ініціативної, реактивної та описової стратегій. Оскільки мовець хоче зробити адресату приємне, він застосовує тактику схвалення, що формується відсубстантивними та відад'єктивними конверсивами. У вираженні мовленнєвого акту компліменту комуніканти використовують переважно ініціативну або реактивну стратегії, що зумовлені необхідністю особистого виконання даного акту адресантом у діалогічному мовленні. Оскільки мовленнєвий акт компліменту спрямований на позитивну оцінку адресата, то адресант застосовує тактику схвалення. Основною формою вираження даного акту є імпліцитні перформативні акти.

Ритуальний мовленнєвий акт або етикетні формули включає акти, за допомогою яких мовець ідентифікує себе як член певного суспільства з притаманними йому звичками, традиціями, етикетом, правилами вербальної поведінки. Ритуальний мовленнєвий акт включає привітання, прощання, висловлювання з приводу померлої особи тощо. У вираженні даного мовленнєвого акту мовці застосовують ініціативну, реактивну або описову стратегії, що свідчить про їхню позиційну незалежність у дискурсі. Ритуальний мовленнєвий акт виражається переважно за допомогою реактивної або ініціативної стратегії. Це пояснюється нормами етикету – виражати співчуття, побажання особисто адресату, а не через посередників. Ритуальний мовленнєвий акт виражає позитивне ставлення до адресата, тому

єдиною тактикою, яку використовує адресант – тактика схвалення. Переважною перформативною формою є імпліцитні перформативні акти.

1.6 Термінологічна база прагматики: прагматичний аспект, мовленнєва поведінка, прагматичний вплив, комунікативні стратегії і тактики

Важливо окремо виділити основні терміни з даного розділу для кращого їх сприйняття.

Під прагматичним аспектом розуміють ракурс дослідження дискурсу, мовленнєвої поведінки тощо, в якому мовленнєві одиниці вивчаються з позицій їхнього відношення до мовця [37].

Лінгвісти довгий час шукали визначення для терміну «мовленнєва поведінка» і на сьогоднішній день подається наступне визначення: мовленнєвою поведінкою називають емоції, дії, вчинки людини, що передаються за допомогою мовлення та невербальних засобів [35].

Прагматичний вплив – це вплив мовця на слухача з певною комунікативною метою (наприклад, змусити слухача щось зробити), при якому використовуються різні комунікативні стратегії і тактики для його досягнення.

Згідно з підручником ділового спілкування, комунікативні стратегії – це комплекс певних мовленнєвих дій, спрямованих на досягнення комунікативної мети, а комунікативні тактики – визначені лінії поведінки на певному етапі комунікативної взаємодії, спрямованої на отримання очікуваного результату чи запобігання небажаного. Іншими словами, комунікативна тактика – це спосіб втілення стратегії спілкування, який передбачає виконання однієї чи кількох дій, які сприяють реалізації стратегії [51].

Отож, важливо розрізняти наведені вище терміни, а також не варто плутати комунікативні стратегії з комунікативними тактиками.

Висновки до розділу 1

Отже, проаналізувавши вище подану інформацію, можна сказати, що на поняття прагматики лінгвісти почали звертати увагу лише наприкінці ХХ століття, до цього більше уваги приділялось саме слову та реченню. Першим, хто звернув увагу саме на комунікативний вплив висловлювання, а отже і на прагматику – це Ч.У.Моріс. Загалом, прагматика вивчає знаки та їх використання мовцем.

Якщо ж говорити про види прагматики, то існують наступні: мікропрагматика, макропрагматика та мегапрагматика. Проте, існує також й інша категоризація: соціопрагматика, контрастивна прагматика, міжкультурна прагматика, інтермовна прагматика, історична прагматика та лінгвістична прагматика.

Щодо прагматичного аспекту, то він викликає певні незрозумілості, оскільки між прагматичним та конотативним аспектами важко провести чітку межу. Проте, для того, щоб зрозуміти яке наповнення несе певний текст, вислів чи слово, важливо розглядати їх з точки зору прагматичного аспекту.

Говорячи про мовленнєву поведінку, важливо розуміти, що вона залежить від різних чинників: соціального, психологічного і біологічного. При прагматичному впливі через мовленнєву поведінку мовці використовують різні комунікативні стратегії і тактики, щоб досягнути своєї комунікативної мети.

Також існує певна класифікація прагматичного функціонування дієслів мовленнєвого акту. Дієслова в даній класифікації поділяються на: репрезентативи (вони використовуються у: мовленнєвому акті повідомлення, опису, передбачення, вираження власної думки та планування), директиви (вони поділяються на: прескриптиви, реквестиви та сугестиви), інтерогативи, комісиви (виражаються у: мовленнєвому акті обіцянки, особистої пропозиції,

гарантії), дескриптиви та імплікатори (виражаються у: мовленнєвому акті емоційно-оцінного опису дій; іронії та сарказму; подяки; вибачення; докору; компліменту та ритуальному мовленнєвому акті).

Розділ 2. Аналіз прагматичного аспекту поведінки ведучих американських телешоу

2.1 Прагматичний аспект висловлювань Джеймса Кордена на “The Late Late Show”

Коли звучить термін «телевізійне шоу», то зазвичай виникає асоціація з контролем ведучого за обговоренням певного питання між гостями та власне ведучим або певними експертами в студії, з міжособистісною розмовою.

Перше шоу, яке було взято для дослідження – це “The Late Late Show” та його ведучого – Джеймса Кордена. Саме шоу з’явилося на екранах у 2015 році та вже налічує 7 сезонів, а знімають його у Лос-Анджелесі, Каліфорнія.

Отож, розглянемо на прикладі фраз, які використовує Джеймс Корден прагматичний аспект мовленнєвої поведінки.

У фразі “*Look at us*” виражені директиви, таким чином Джеймс наче спонукає поглянути на свій зовнішній вигляд та зовнішній вигляд своїх гостей. Отож, в даному випадку використано мовленнєвий акт спонукування.

У випадку ж із фразою “*I feel like we could be some kind of hot boy band*” Джеймс вживає імплікатори, а саме мовленнєвий акт особистого ставлення, адже він виражає свою точку зору щодо ситуації, яка склалась. Щодо тактики, яка тут вживається, то це тактика схвалення, адже слово “like” передає розуміння, що Джеймсу подобається те, як вони виглядають і тому це може призвести до хороших наслідків.

Як і у попередній фразі, у висловленні “*You were the most incredible sport*” також вживаються імплікатори, проте у даному випадку виражений мовленнєвий акт компліменту, адже Джеймс вживає слово “incredible” для того, щоб зробити комплімент своєму гостеві. Тут також використовується тактика схвалення.

Наступний приклад – “*I’m interested, what film when you were younger inspired you to become an actor?*” демонструє вживання інтерогативів, мовленнєвий акт запитання, адже англійські слова “what” або “when” вказують на запитальний характер висловлювань. Тактика ж, яка

використана у цьому випадку – прямого запиту інформації, адже Джеймс напряду цікавиться у свого гостя про те, який фільм надихнув його для того, щоб стати актором.

Як і у випадку з попереднім прикладом, *“How did you feel?”* вказує на мовленнєвий акт запитання, який характеризує інтерогативи. Тут вживається та ж сама тактика прямого запиту інформації, де Джеймс хоче дізнатись як себе почувала його гостя при певній ситуації.

Розглядаючи висловлення *“Look at this guy”* можна зрозуміти, що тут використано директиви, а саме мовленнєвий акт спонукання до виконання дії, у даному випадку – поглянути на певного хлопця.

Розглядаючи приклад *“That is a sensational hustle”* можна сказати, що у даному випадку використано імплікаторний мовленнєвий акт особистого ставлення. Тобто, тут виражена позитивна реакція на певну подію. Таким чином, було використано тактику схвалення.

У випадку ж із наступним висловлюванням: *“We treat it as a nice thing for children and here they treat it like some kind of national holiday”*, використовується репрезентативний мовленнєвий акт повідомлення. Джеймс повідомляє публіку, що у Британії Хеллоуїн розглядається як свято для дітей, коли ж американці святкують його фактично на національному рівні. Тут використана тактика нейтральної оцінки, адже ведучий не висловлює свою точку зору щодо цього, а просто констатує різницю в культурах.

Розглянемо наступний приклад – *“Let’s talk about fashion for a minute”*. У даному випадку використано директивний мовленнєвий акт власне пропозиції, адже *“let’s”* використовується у випадку, коли мовець пропонує зробити певну дію.

Висловлювання *“Were you surprised by the reaction to this?”* вказує на те, що Джеймс використав інтерогативний мовленнєвий акт запитання, тактику прямого запиту інформації. Ведучий хоче дізнатись і свого гостя яка була його реакція на певну подію.

Репрезентативний мовленнєвий акт повідомлення також використаний у висловлюванні Джеймса: *“But listen, you have come at an exciting time for your family, your daughter Ruby is getting married”*. У даному випадку використовується тактика схвалення, що виражено словом “exciting”.

У висловлюванні *“I love this”* проглядається імплікаторний мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій, а саме тактика схвалення, що проявляється словом “love”. Джеймс у даному випадку дає власну оцінку певній ситуації, яка є позитивною.

Так, як у висловлюванні *“On that note, let’s talk about ‘Halloween kills’”* присутнє слово “let’s”, то можна стверджувати, що у даному випадку використано директивний мовленнєвий акт власне пропозиції.

У наступному прикладі – *“What is happening in this film?”* наявний інтероганівний мовленнєвий акт запитання, тактика прямого запиту інформації. Проте, якщо сам Джеймс уже дивився фільм та знає, що там відбувається, але задає дане запитання, то можна сказати, що він використовує тактику перевтілення і узагальнення, де штучно встановлюється розрив у знаннях.

Висловлення *“All episodes are available right now on Hulu”* вказує на репрезентативний мовленнєвий акт повідомлення, тактику нейтральної оцінки адже Джеймс просто повідомляє аудиторію про те, що серіал уже доступний до перегляду.

У прикладі: *“It’s been the most incredible success. It’s bigger than I’m sure you thought it ever could have been.”* наявний дескриптивний мовленнєвий акт опису ситуації. Використовуючи словосполучення “incredible success”, Джеймс надає позитивний опис ситуації, що склалася. Також, тут використано репрезентативний мовленнєвий акт вираження власної думки, адже ведучий припускає, що слухачі самі не очікували, що так відбудеться.

У фразі *“Tell us about the show, go on”* використано директивний мовленнєвий акт спонукання до виконання дії. Ведучий закликає свого гостя розповісти про його серіал.

Наступний приклад *“It is difficult to talk about without giving away too much about the plot”* демонструє використання репрезентативного мовленнєвого акту повідомлення, де Джеймс розуміє і повідомляє глядачам, що досить важко говорити про серіал, не видавши інформацію, яку не варто говорити до того, як людина подивиться шоу. Тут використовується тактика нейтральної оцінки.

Фраза *“When I’m watching the show, it looks like an absolute bless to film it”* вказує на вираження імплікаторного мовленнєвого акту особистого ставлення. Ведучий виражає своє ставлення до шоу досить позитивно, саме тому можна сказати, що було використано тактику схвалення.

У прикладі *“Melissa, you spent almost a year in Australia, how was your Australian accent?”* використовуються репрезентативний мовленнєвий акт повідомлення в першій частині речення, виражено через тактику нейтральної оцінки та інтерогативний мовленнєвий акт запитання у другій, який виражений тактикою прямого запиту інформації.

Наступна фраза *“Give us a line to say and we’ll do it”* демонструє директивний мовленнєвий акт власне пропозиції, адже Джеймс пропонує своїй гості сказати якусь фразу з акцентом країни її походження, щоб інша гостя і сам ведучий її повторили.

Вираз *“Congratulations on the third season of the show, it’s a brilliant show”* наглядно показує використання імплікаторного мовленнєвого акту особистого ставлення, адже це ставлення Джеймса до серіалу таке, що він вважає його чудовим. Тут використано тактику схвалення.

Приклад *“For anyone that doesn’t know what is happening this season”* вказує на використання репрезентативного мовленнєвого акту повідомлення, а саме на тактику нейтральної оцінки, адже ведучий говорить нейтральним тоном не використовуючи емоційно забарвленої лексики.

Фраза *“We’ve got a picture here of you”* використовується при репрезентативному мовленнєвому акті повідомлення, вираженого тактикою

нейтральної оцінки. Адже Джеймс просто повідомляє гостю про наявність її фото.

У виразі “*What was sex education for you when you were growing up?*” використано інтерогативний мовленнєвий акт запитання, а саме тактику прямого запиту інформації.

Приклад “*We’ll be right back everybody*” вказує на використання репрезентативного мовленнєвого акту повідомлення, адже Джеймс повідомляє глядачів про те, що програма скоро повернеться на екрани, очевидно після невеличкої перерви. Використано тактику нейтральної оцінки.

Отже, зі 140 одиниць, які було взято для розгляду в даному розділі, одиниць мовленнєвої поведінки Джеймса було взято 26, що становить 19% всієї вибірки. Якщо ж говорити про види мовленнєвих актів, які траплялись найчастіше, то це репрезентативні мовленнєві акти повідомлення, які складають 31% (8 одиниць), з них: 88% (7 одиниць) складає тактика нейтральної оцінки і 12% (1 одиниця) – тактика схвалення. Менше було використано імплікаторних мовленнєвих актів – 23% (6 одиниць), з яких: 17% (1 одиниця) складає мовленнєвий акт компліменту, тактика схвалення; 67% (4 одиниці) мовленнєвий акт особистого ставлення, тактика схвалення і 17% (1 одиниця) мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій, тактика схвалення. Директивні мовленнєві акти складають 19% (5 одиниць), з них: 60% (3 одиниці) складає мовленнєвий акт власне пропозиції і 40% (2 одиниці) – мовленнєвий акт спонукання до виконання дії. Інтерогативних мовленнєвих актів було використано також 19% (5 одиниць), з яких 100% (5 одиниць) складає тактика прямого запиту інформації. І найменшу частину складає дескриптивний мовленнєвий акт опису ситуації – 4% (1 одиниця).

2.2 Характеристика мовленнєвої поведінки Еллен Дедженерес на “Ellen Show”

Другим шоу, яке було вирішено взяти – це “Ellen Show” та мовленнєву поведінку її ведучої – Еллен Дедженерес. Дане телевізійне шоу почало виходити в ефір у 2003 році та налічує 19 сезонів.

Отже, розглянемо які мовленнєві акти найчастіше використовує дана ведуча.

Фраза “*There is someone in my audience who has been saying ‘hi’ to me every day for last two years.*” охоплює використання репрезентативного мовленнєвого акту повідомлення, а саме тактику нейтральної оцінки. Очевидно, що Еллен повідомляє своїм глядачам про те, що дехто з її аудиторії вітається з нею кожен день. Так, як не застосовано елементи емоційно забарвленої лексики, тоді стверджуємо, що використана тактика нейтральної оцінки.

Приклад “*Really. Take a look*” показує використання директивного мовленнєвого акту спонукання, адже ведуча спонукає аудиторію подивитись відео разом із нею.

Наступна фраза “*Hi, Sarah, come on down*” також вказує на використання директивного мовленнєвого акту спонукання. Ведуча закликає Сару спускатись до неї.

У фразі “*You can take the mask off*” проглядається використання директивного мовленнєвого акту дозволу, де Еллен дозволяє гості зняти захисну маску.

Вираз “*Have you been dancing?*” вказує на використання інтерогативного мовленнєвого акту запитання. Тактика, яка тут використана – це прямого запити. Ведуча задає пряме питання своїй гості.

А ось у прикладі *“This is amazing”* використано імплікаторний мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій, а саме тактику схвалення. Ведуча надає в даному реченні позитивну оцінку тому, що відбувається.

Фраза *“What made you start that?”* передає інтерогативний мовленнєвий акт запитання, тактику прямого запиту інформації. Еллен питає свою гостю про те, чому вона почала записувати ведучій кожен день відео з вітанням.

Приклад *“Did your friends think you’re weird saying hi to me all the time?”* вказує на інтерогативний мовленнєвий акт запитання, тактику прямого запиту інформації. Еллен хоче дізнатись чи друзі її гості думали, що це дивно, кожен день записувати відео з вітанням.

Вираз *“You’re clearly the fan of the show”* демонструє вживання репрезентативного мовленнєвого акту повідомлення. Використано тактику нейтральної оцінки.

Фраза *“How long have you been watching?”* вказує на використання інтерогативного мовленнєвого акту запитання, тактику прямого запиту інформації. Ведучій цікаво скільки часу її гостя дивиться *“Ellen Show”*.

У прикладі *“Wow. That was early”* виражається імплікаторний мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій. Тут швидше використовується тактика схвалення. Еллен дивується тому, що її гостя почала дивитися її шоу на ранніх етапах.

Висловлення *“I have been saying ‘hi’ to you”* ілюструє вживання репрезентативного мовленнєвого акту повідомлення, тактику нейтральної оцінки. Ведуча повідомляє гості та глядачам, що вона також записувала відео з вітаннями.

Як і у попередньому прикладі, *“I’m gonna give this to you”* демонструє вживання репрезентативного мовленнєвого акту повідомлення, тактику

нейтральної оцінки. Еллен повідомляє свою гостю, що у неї є подарунок, який вона віддасть Сарі.

Фраза *“It’s just starting”* також вказує на використання репрезентативного мовленнєвого акту повідомлення, тактику нейтральної оцінки.

А ось приклад *“I know you don’t go out much, so thank you for being here”* показує використання імплікаторного мовленнєвого акту подяки, тактики схвалення. Еллен вдячна своїй гості, що не дивлячись на те, що вона не часто виходить з дому, вона таки прийшла на шоу.

Вираз *“It was here for a few days”* показує використання репрезентативного мовленнєвого акту повідомлення, тактику нейтральної оцінки.

Приклад *“Hey, let me show you something”* демонструє використання комісивного мовленнєвого акту особистої пропозиції, тактика бажання виконати дію. Тобто, Еллен має бажання та пропонує показати дещо своїй гості.

Наступний приклад *“That’s my joke”* вказує на використання репрезентативного мовленнєвого акту повідомлення, тактику нейтральної оцінки. Еллен просто говорить про те, що вона пожартувала, не використовуючи емоційно забарвленої лексики.

Як і в попередньому прикладі, фраза *“I didn’t even kiss anybody”* вказує на репрезентативний мовленнєвий акт повідомлення, тактику нейтральної оцінки.

Вираз *“Let’s talk about this new, cute dog that you have”* несе у собі директивний акт власне пропозиції. Ведуча пропонує своїй гості поговорити про її нового собаку.

Фраз ж *“I don’t believe the intelligence of this dog, but it’s super smart.”* демонструє використання репрезентативного мовленнєвого акту вираження власної думки, тактики несхвалення. Господарка говорить, що собака розумний, а ведуча піддає сумніву такі слова.

Приклад *“That’s crazy”* показує використання імплікаторного мовленнєвого акту емоційно-оцінного опису дій, тактику схвалення. *“Crazy”* може виражати як позитивну, так і негативну оцінку, проте в даному випадку з контексту ситуації впливає те, що надана позитивна оцінка.

Наступна фраза *“You really need to start taking care of yourself, Jen”* демонструє використання директивного мовленнєвого акту поради.

Вираз *“Don’t have a chip”* показує використання директивного мовленнєвого акту заборони. Ведуча використовує *“don’t”*, що вказує на пряму заборону.

Приклад *“You’re sweet”* виражає імплікаторний мовленнєвий акт компліменту, тактику схвалення. Еллен робить комплімент своїй гості.

Наступна фраза *“But, by the way, I love the show, as you know”* показує використання репрезентативного мовленнєвого акту повідомлення, тактику схвалення. Еллен говорить, що їй дуже подобається шоу, в якому знімається її гостя.

Приклад *“Let’s talk about Lolavie”* виражає використання директивного мовленнєвого акту власне пропозиції. Ведуча пропонує поговорити про лінійку для волосся, яку запустила її гостя.

Вираження директивного мовленнєвого акту прохання проглядається у даному прикладі: *“Please welcome the incredible Aidan Bryant”*. Еллен просить аудиторію в студії привітати її гостя – Ейдана Брайанта.

Вираз *“I am so impressed of you”* вказує на використання імплікаторного мовленнєвого акту емоційно-оцінного опису дій гостя Еллен. Використано тактику схвалення, адже ведуча захоплюється тим, що робить Ейдан.

Використання інтерогативного мовленнєвого акту запитання виражено у прикладі: *“Did you see her in concert live or was it a video?”*. Тут використано тактику прямого запиту інформації, Еллен хоче дізнатись чи бачив її гість свого кумира вживу чи лише на відео.

Фраза *“She is awesome”* вказує на використання імплікаторного мовленнєвого акту компліменту, тактики схвалення. Еллен робить комплімент кумиру її гостя.

Вираз *“How many times did you fall and break something before you got good at this?”* демонструє використання інтерогативного мовленнєвого акту запитання, тактики прямого запиту інформації. Ведуча прямо питає свого гостя про те, скільки він йшов до того, щоб бути професіоналом у тому, що він робить.

Приклад *“That’s hilarious”* показує використання імплікаторного мовленнєвого акту емоційно-оцінного опису дій, тактики схвалення. Еллен виражає оцінку якійсь дії або вислову і вважає це смішним.

Демонстрація імплікаторного мовленнєвого акту компліменту присутня і у наступній фразі: *“You’re amazing”*. Тут використано тактику схвалення. Еллен говорить комплімент своєму гостеві.

Наступний приклад *“Who’s here from out of town?”* виражає інтерогативний мовленнєвий акт запитання, тактику прямого запиту інформації. Еллен запитує у своєї аудиторії в студії чи є хтось з інших міст.

Як і в попередньому випадку, “*Anyone from out of space?*” вказує на використання інтерогативного мовленнєвого акту запитання, тактики прямого запиту інформації.

Репрезентативний мовленнєвий акт повідомлення продемонстровано фразою: “*They’re opening up space travel to tourists now*”. Використано тактику нейтральної оцінки.

Вираз “*It’s very expensive*” показує використання імплікаторного мовленнєвого акту емоційно-оцінного опису дій. З контексту та з інтонації Еллен на шоу стає зрозуміло, що вона використовує тактику несхвалення.

Використання інтерогативного мовленнєвого акту запитання показано на прикладі фрази: “*Am I right, ladies?*”. У даному випадку Еллен використовує тактику розкриття перспективи, адже вона хоче почути думку дівчат у студії.

Використовуючи вираз “*I think*” у фразі “*I think it’s too early*” Еллен виражає репрезентативний акт вираження власної думки, а саме тактики несхвалення.

Таким чином, приклади, які були взяті з “*Ellen Show*” складають 40 виразів, що становить 29% усієї вибірки. Як і у випадку з Джеймсом Корденом, найбільше використовувались репрезентативні мовленнєві акти – 30% (12 одиниць), з яких: 92% (11 одиниць) відходять мовленнєвому акту повідомлення (9%, тобто 1 одиниця – тактика несхвалення; 9% і також 1 одиниця – тактика схвалення та 82%, тобто 9 одиниць – тактика нейтральної оцінки) і 8% (1 одиниця) становить мовленнєвий акт вираження власної думки, а саме тактика несхвалення.

Імплікаторних мовленнєвих актів було 25% (10 одиниць), з них: 60% (6 одиниць) відведено мовленнєвому акту емоційно-оцінного опису дій (83% , тобто 5 одиниць – тактика схвалення і 17% або ж 1 одиниця – тактика

несхвалення); 10% (1 одиниця) складає мовленнєвий акт подяки, а саме тактика схвалення і 30% (3 одиниці) відповідно відходить до мовленнєвого акту компліменту, тактика схвалення.

Інтерогативних мовленнєвих актів запитання використано 23% (9 одиниць), 89% (8 одиниць) становить тактика прямого запиту інформації і 11% (1 одиниця) – тактика розкриття перспективи.

Директивні мовленнєві акти охоплюють 20% (8), з яких: 25% (2 одиниці) належить мовленнєвому акту спонукання, ще 25% (2 одиниці) відходить мовленнєвому акту власне пропозиції і по 13% (по 1 одиниці) складають тактики дозволу, поради, заборони і прохання.

Найменше було використано комісивних мовленнєвих актів пропозиції, тактику бажання виконати дію – 3% (1 одиниця).

2.3 Аналіз мовленнєвої поведінки Джиммі Кіммела на “Jimmy Kimmel Live!”

Наступним для аналізу було розглянуто шоу “Jimmy Kimmel Live!” та мовленнєву поведінку ведучого – Джиммі Кіммела. Як і у випадку з “Ellen Show” дане телевізійне шоу з’явилося у 2003 році та налічує 19 сезонів.

Розглянемо які мовленнєві акти і тактики найчастіше вживає Джиммі.

З першого прикладу “*Please say hello to Charlize Theron*” стає зрозуміло, що ведучий використовує директивний мовленнєвий акт прохання. Він просить привітати його гостю – Шарліз Терон.

Вираження імплікаторного мовленнєвого акту емоційно-оцінного опису дій продемонстровано фразою “*It’s very good to see you*”. Використано тактику схвалення, це виражено тим, що Джиммі радий бачити свою гостю.

Репрезентативний мовленнєвий акт повідомлення, а саме тактика нейтральної оцінки використана у наступному прикладі: “*I was thinking about you today*”.

Вираз *“You don’t have to be this nice”* демонструє часткове використання імплікаторного мовленнєвого акту докору, а саме тактику несхвалення. Тобто, Джиммі пояснює своїй гості, що їй не обов’язково бути такою доброю з усіма.

Фразою *“You have no idea how much abuse you could hear upon me”* показано використання репрезентативного мовленнєвого акту передбачення, тактику нейтральної оцінки. Тобто Джиммі передбачує те, що якби Шарліз була не такою доброю, вона могла б поводитись більш жорстоко.

Інтерогативний мовленнєвий акт запитання, а саме тактика припущення використовується в наступному прикладі: *“Are you saying you’re too lazy to be mean?”*

Вираз *“You celebrated it in a very interesting way”* вказує на використання імплікаторного мовленнєвого акту емоційно-оцінного опису дій, а саме тактики схвалення.

Директивний мовленнєвий акт прохання використано у фразі: *“Explain a little bit of the back story about what you did”*. Джиммі просить свою гостю розказати про те, як вона святкувала своє День Народження.

Наступний приклад *“One of them sitting over there”* виражає використання репрезентативного мовленнєвого акту повідомлення, а саме тактики нейтральної оцінки. Ведучий просто повідомляє, що один з його друзів сидить у студії.

У фразі *“How did mystery part work its way into the party?”* використано інтерогативний мовленнєвий акт запитання, тактику прямого запиту інформації.

Як попередній приклад, фраза *“How do you know Jane Goodall?”* демонструє використання інтерогативного мовленнєвого акту запитання, тактики прямого запиту інформації.

Інтерогативний мовленнєвий акт запитання, а саме тактика припущення використана у даному прикладі: *“So, you were a stranger to her?”*

Вираз *“You couldn’t bring like a bunch of bananas”* демонструє використання імплікаторного мовленнєвого акту іронії, а саме тактики несхвалення. Ведучий іронізує щодо того, що його гостя не приїхала б в Африку з бананами, адже вони там і так ростуть.

Наступна фраза *“Were the chimps around?”* показує використання інтерогативного мовленнєвого акту запитання, а саме тактики прямого запиту інформації.

Дескриптивний же мовленнєвий акт опису проявляється у наступній фразі: *“This looks like it was a sweet moment”*. Джиммі описує те, що він бачить на фотографії.

Фраза *“Her movie is called ‘The Adams Family 2’”* демонструє використання репрезентативного мовленнєвого акту повідомлення, вираженого тактикою нейтральної оцінки. Ведучий повідомляє аудиторію про назву мультфільму, де його гостя озвучувала одного з персонажів.

Як і в попередньому, у даному прикладі *“I’ve been watching the first movie”* використано репрезентативний мовленнєвий акт повідомлення, вираженого тактикою нейтральної оцінки.

У фразі *“Have you met him before?”* ведучий використовує інтерогативний мовленнєвий акт запитання, а саме тактику прямого запиту інформації.

Як і у попередньому, у прикладі *“How was the tower of terror?”* продемонстровано інтерогативний мовленнєвий акт запитання, виражений тактикою прямого запиту інформації.

А у фразі *“Would you respect him less?”* використано інтерогативний мовленнєвий акт запитання, тактику розкриття перспективи, адже ведучий хоче почути думку гості.

У фразі, яку Джиммі говорить наприкінці відео – *“Hi, I’m Jimmy Kimmel, click below to subscribe to our YouTube Channel”* використано директивний мовленнєвий акт інструкції. Ведучий говорить про те, що потрібно зробити для того, щоб підписатись.

Директивний мовленнєвий акт прохання виражено фразою *“Please welcome Ringo Starr”*. Таким чином ведучий закликає привітати його гостя.

Приклад *“You’re right not to shake my hand and give me the elbow”* демонструє використання репрезентативного мовленнєвого акту повідомлення, вираженого тактикою схвалення, на що вказує фраза *“You’re right”*.

Імплікаторний мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій, вираженого тактикою схвалення виражено наступним прикладом *“It is really exciting to have you here”*.

Інтерогативний мовленнєвий акт запитання, виражений тактикою припущення проглядається в даному прикладі: *“You’re a great grandfather, right?”*

А ось наступний приклад – *“How old is your great granddaughter?”* демонструє використання інтерогативного мовленнєвого акту запитання, вираженого тактикою прямого запити інформації.

Директивний мовленнєвий акт прохання можна побачити у такій фразі Джиммі: *“Hold on, let me get a pen”*.

Приклад *“Is he discovering the music now?”* демонструє інтерогативний мовленнєвий акт запитання, а саме тактику прямого запити інформації.

Як і в попередньому випадку, фраза – “*You had four tracks on another one?*” показує використання інтерогативного мовленнєвого акту запитання, вираженого тактикою прямого запиту інформації.

З інтонації ведучого та контексту зрозуміло, що у фразі “*Who’s buying cassettes?*” використано інтерогативний мовленнєвий акт запитання, а саме тактику вираження сумніву. У даному прикладі Джиммі сумнівається, що хтось ще досі купує касети.

Інтерогативний мовленнєвий акт запитання, виражений тактикою прямого запиту інформації видно у виразі “*Do you run that stuff yourself?*”.

Так як і у попередній фразі, у “*Do people lose their minds when you guys walk in?*” виражено інтерогативний мовленнєвий акт запитання, а саме тактику прямого запиту інформації.

Репрезентативний мовленнєвий акт повідомлення вміщує у собі приклад “*You have a documentary coming out about the Beatles*”. Виражений він тактикою нейтральної оцінки.

Так само, як і в попередньому, у прикладі – “*I follow you on Tweeter*” ведучий використовує репрезентативний мовленнєвий акт повідомлення, виражений тактикою нейтральної оцінки.

Директивний мовленнєвий акт прохання використано у наступній фразі: “*Can you translate that to us?*”. Ведучий просить свого гостя перекласти його перший пост на Tweeter.

Імплікаторний мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій, виражений тактикою схвалення використано у прикладі: “*It’s good to have a talented brother-in-law*”.

Імплікаторний мовленнєвий акт подяки, а саме тактику схвалення проглядаємо у фразі *“Thank you very much for being here”*. Подяка тут виражається словами *“Thank you very much”*.

Отже, фраз Джиммі Кіммела було взято 37, що становить 26% загальної вибірки. Найбільшу частку охоплюють інтерогативні мовленнєві акти запитання – 41% (15 одиниць), з яких: 67% (10 одиниць) – прямий запит інформації, 20% (3 одиниці) відходять тактиці припущення, по 7% (1 одиниця) складають тактика розкриття перспективи і вираження сумніву.

Репрезентативні мовленнєві акти становлять 22% (8 одиниць), з них: 88% (7 одиниць) складає мовленнєвий акт повідомлення (86%, тобто 6 одиниць – тактика нейтральної оцінки і 14%, 1 одиниця – тактика схвалення) і 12% (1 одиниця) – мовленнєвий акт передбачення, тактика нейтральної оцінки.

Імплікаторних мовленнєвих актів було використано 19% (7 одиниць), 71% з яких становить мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій (80%, 4 одиниці – тактика схвалення та 20%, 1 одиниця – тактика несхвалення) і по 14% (по 1 одиниці) відходять мовленнєвим актам докору (тактика несхвалення), подяки (тактика схвалення), іронії (тактика несхвалення).

Директивні мовленнєві акти становлять 16% (6 одиниць), з них: 83% (5 одиниць) складає мовленнєвий акт прохання та 17% (1 одиниця) складає мовленнєвий акт інструкції. Найменшу частину займає дескриптивний мовленнєвий акт опису – 3% (1 одиниця).

2.4 Особливості прагматичного аспекту мовленнєвої поведінки Джиммі Феллона “The Tonight Show Starring Jimmy Fallon”

І останнє шоу, яке аналізувалось, було *“The Tonight Show Starring Jimmy Fallon”*, а його ведучим є Джиммі Феллон. Це телевізійне шоу виходить з 2014 року та налічує 9 сезонів.

Отож, розглянемо які мовленнєві акти і тактики переважають у мовленнєвій поведінці Джиммі Феллона.

Репрезентативний мовленнєвий акт повідомлення, тактику схвалення використано у прикладі: *“Here is the one and only Jason Momoa!”* Тут ведучий представляє свого гостя глядачам.

У наступному прикладі *“Come on now!”* продемонстровано директивний мовленнєвий акт спонукання до виконання дії, про що свідчить фразове дієслово *“come on”*.

У фразі ж *“I’m virtually hugging you.”* використано репрезентативний мовленнєвий акт повідомлення, тактику нейтральної оцінки. У даному випадку не вживались емоційно забарвлені вирази.

Імплікаторний мовленнєвий акт компліменту, тактику схвалення використано у виразі: *“You’re just pure fun”*. Джиммі робить комплімент своєму гостеві.

У прикладі *“How is it going so far?”* демонструється використання інтерогативного мовленнєвого акту запитання, тактики прямого запиту інформації.

Розглядаючи фразу *“You’re a great actor”* можна помітити, що тут знову використано імплікаторний мовленнєвий акт компліменту, а саме тактику схвалення, що виражається прикметником *“great”*.

Репрезентативний мовленнєвий акт повідомлення, тактику нейтральної оцінки бачимо у прикладі *“You too can look like an Aquaman”*. Ведучий повідомляє глядачів про те, що вони також можуть виглядати як Авамен.

Інтерогативний мовленнєвий акт запитання, тактику прямого запиту інформації використано у фразі: *“When did you model for this?”*

Розглядаючи наступний приклад *“The trademark scar is in that”* було помічено, що Джиммі використовує репрезентативний мовленнєвий акт повідомлення, тактику нейтральної оцінки, адже тут не вживаються емоційно забарвлені слова.

Фраза ж *“Dude, we look like twin brothers”* показує використання імплікаторного мовленнєвого акту іронії, тому що Джиммі одягнув костюм Аквамена, але насправді схожим зі своїм гостем, який його грає у фільмі, він не був.

Дескриптивний мовленнєвий акт опису використано у прикладі: *“This is the weirdest night ever”*. Джиммі характеризує ніч, у якій вони знаходиться як дивну, тобто дає їй певний опис.

У фразі *“It’s hard to be Jason Momoa”* проглядається використання репрезентативного мовленнєвого акту вираження власної думки, а саме тактику несхвалення. Ведучий вважає, що бути його гостем складно, проте це його особиста думка.

Імплікаторний мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій, тактику схвалення використано у прикладі: *“This is the most ridiculous thing I’ve ever seen”*. Ведучий дає оцінку тому, що відбувається і вважає це смішним, але дивним.

Наступна фраза *“Let’s get serious for a second”* представлена директивним мовленнєвим актом спонукання до виконання дії. Джиммі спонукає свого гостя стати серйозними на хвилинку.

Репрезентативний мовленнєвий акт вираження власної думки, а саме тактика схвалення використана у прикладі: *“It’s a beautiful movie”*. Ведучий виражає свою думку щодо фільму і дає йому позитивну оцінку.

Наступний приклад *“How is working with Thimothée?”* демонструє використання інтерогативного мовленнєвого акту запитання, а саме тактику

прямого запиту інформації. Джиммі цікавиться у свого гостя як йому було працювати з іншим актором.

Цікавлячись про те, які враження були у гостя від роботи у фільмі, ведучий у фразі “*How did you get to be in ‘Dune’?*” використовує інтерогативний акт запитання, тактику прямого запиту інформації.

Імплікаторний мовленнєвий акт компліменту, виражений тактикою схвалення використано у виразі: “*He’s brilliant*”.

Приклад “*Take a look at this*” показує використання директивного мовленнєвого акту спонукання до виконання дії. Тобто, Джиммі спонукає глядачів подивитись фрагмент фільму, у якому знімався його гість.

Імплікаторний мовленнєвий акт компліменту, виражений тактикою схвалення присутній у наступному прикладі: “*You look gorgeous*”. Ведучий робить комплімент своїй гості.

Інтерогативний мовленнєвий акт запитання, а саме тактику розкриття перспективи використано у прикладі: “*Was it as amazing as you thought it would be?*”. Джиммі хоче почути власну думку гості щодо серіалу, в якому вона знімалась.

Як і у попередньому прикладі, у фразі “*You don’t have a Gameboy?*” використано інтерогативний мовленнєвий акт запитання, проте тут він виражений тактикою прямого запиту інформації.

Наступний приклад “*You’re phenomenal*” демонструє використання імплікаторного мовленнєвого акту компліменту, вираженого тактикою схвалення.

Приклад “*When did you shoot this?*” показує використання інтерогативного мовленнєвого акту запитання, тактику прямого запиту інформації.

Імплікаторний мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій, виражений тактикою схвалення використано у фразі: *“You crush it”*. Джиммі дає позитивну оцінку грі своєї гості в серіалі.

У наступному запитанні: *“How did you get the voice down and everything?”* ведучий використовує інтерогативний мовленнєвий акт запитання, а саме тактику прямого запиту інформації. Йому цікаво те, як гостя понизила свій голос для ролі.

Директивний мовленнєвий акт спонукання до виконання дії виражено фразою: *“Take a look”*. Ведучий спонукає глядачів подивитись фрагмент серіалу, в якому знімалась його гостя.

Інтерогативний мовленнєвий акт запитання, тактику прямого запиту інформації використано у прикладі: *“How hard is it to make a film during a pandemic?”*. Джиммі хоче дізнатись у гостя наскільки важко було знімати фільм під час пандемії.

Щодо наступного прикладу – *“That’s unbelievably short amount of time to shoot a movie”*, то у даному випадку використано імплікаторний мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій, тактику схвалення. Ведучий дивується тому, що фільм був знятий за надзвичайно короткий період часу.

Репрезентативний мовленнєвий акт повідомлення, виражений тактикою нейтральної оцінки проглядається у фразі: *“He brought in this photo”*. Джиммі не використовує слова, які б надавали певну оцінку, тому фраза несе нейтральне значення.

Директивний мовленнєвий акт спонукання до виконання дії використано у наступному прикладі: *“Look at this”*. Ведучий спонукає глядачів подивитись на фото.

Імплікаторний мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій, вираженого тактикою схвалення продемонстровано у фразі: *“I mean, this is*

crazy that you guys even pulled this off”. Джиммі приємно здивований тому, що фільм взагалі вийшов за умов пандемії.

Наступний приклад: *“What was he like?”* вказує на використання інтерогативного мовленнєвого акту запитання, тактики розкриття перспективи. Ведучий цікавиться власною думкою свого гостя.

Якщо ж говорити про фразу: *“He is brilliant”*, то стає очевидним, що Джиммі використовує імплікаторний мовленнєвий акт компліменту, виражений тактикою схвалення, на що вказує прикметник *“brilliant”*.

Оскільки ведучий висловлює свою думку щодо фільму фразою: *“It’s a crazy thriller”*, то зрозуміло, що він використовує репрезентативний мовленнєвий акт вираження власної думки, а саме тактику схвалення.

Репрезентативний мовленнєвий акт повідомлення, виражений тактикою нейтральної оцінки показаний у прикладі: *“I want to show everyone a clip”*. Джиммі повідомляє про свій намір показати відео глядачам.

Як і в попередньому прикладі, фраза *“That’s what I’m talking about”* вказує на використання репрезентативного мовленнєвого акту повідомлення, але тут використана тактика схвалення. З інтонації ведучого зрозуміло, що йому подобається фрагмент відео, яке він показав.

Таким чином, було розглянуто 37 фраз Джиммі Феллона, що становить 26% від загальної суми. Найбільше даний ведучий використовував імплікаторні мовленнєві акти, які займають 30% (11 одиниць), з них: 55% (6 одиниць) – мовленнєвий акт компліменту, а саме тактика схвалення; 36% (4 одиниць) – мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій, а саме тактика схвалення і 9% (1 одиниця) – мовленнєвий акт іронії.

27% (10 одиниць) складають репрезентативні мовленнєві акти: 70% (7 одиниць) – мовленнєвий акт повідомлення (75%, тобто 5 одиниць – тактика нейтральної оцінки та 25%, тобто 2 одиниці – тактика схвалення), 30% (3

одиниці) – мовленнєвий акт вираження власної думки (67%, тобто 2 одиниці – тактика схвалення і 33%, тобто 1 одиниця – тактика несхвалення) та 27% (10 одиниць) – інтерогативні мовленнєві акти: 80% (8 одиниць) – мовленнєвий акт прямого запиту інформації і 20% (2 одиниці) – мовленнєвий акт розкриття перспективи.

Менше було використано директивний мовленнєвий акт спонукання – 14% (5 одиниць). Найменшу частину становить дескриптивний мовленнєвий акт опису – 3% (1 одиниця).

Висновки до розділу 2

Отже, для аналізу прагматичного аспекту було розглянуто 140 прикладів. 29% із вибірки становлять фрази Еллен Дедженерес (40 одиниць), 26% розділяють Джиммі Кімел та Джиммі Феллон (37 одиниць). Найменше прикладів було взято з “The Late Late Show” – 19% (26 одиниць).

Щодо використаних мовленнєвих актів, то найбільше було вжито інтерогативних мовленнєвих актів запитання – 28%, що становить 39 одиниць, з них 80% (31 одиниця) – тактика прямого запиту інформації; 10% (4 одиниці) – тактика розкриття перспективи; 8% (3 одиниці) – тактика припущення і 2% (1 одиниця) – тактика вираження сумніву.

Репрезентативні мовленнєві акти складають 27% (38 одиниць): 87% (33 одиниці) – мовленнєвий акт повідомлення (82%, тобто 27 одиниць – тактика нейтральної оцінки; 15%, тобто 5 одиниць – тактика схвалення і 3% або 1 одиниця – тактика несхвалення); 11% (4 одиниці) – мовленнєвий акт вираження власної думки (по 50%, тобто 2 одиниці кожна, тактики схвалення та несхвалення) і 3% (1 одиниця) – мовленнєвий акт передбачення, тактика нейтральної оцінки.

Імперативні мовленнєві акти становлять 24% загальної вибірки (34 одиниці), з яких: 47% (16 одиниць) – мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій (75% або ж 12 одиниць – тактика схвалення та 25%, тобто 4

одиниці – тактика несхвалення); 29% (10 одиниць) – мовленнєвий акт компліменту, а саме тактика схвалення; 12% (4 одиниці) – мовленнєвий акт особистого ставлення, а саме тактика схвалення; по 6% (2 одиниці) – мовленнєві акти подяки (тактика схвалення) та іронії (тактика несхвалення) і 3% (1 одиниця) – мовленнєвий акт докору, тактика несхвалення.

17% відведено для директивних мовленнєвих актів (24 одиниці), з них: 38% (9 одиниць) – мовленнєвий акт спонукання; 25% (6 одиниць) – мовленнєвий акт прохання; 21% (5 одиниць) – власне пропозиції і по 4% (1 одиниця) – мовленнєві акти дозволу, поради, заборони та інструкції. Найменше було використано дескриптивних мовленнєвих актів опису – 2% (3 одиниці) та комісивних мовленнєвих актів пропозиції, тактика бажання виконати дію – 0,7% (1 одиниця) мовленнєвих акти.

Розділ 3. Аналіз перекладознавчого аспекту мовленнєвої поведінки ведучих американських телевізійних шоу

3.1 Окреслення теорії про перекладацькі трансформації.

Загалом існує три типи перекладацьких трансформацій: граматичні, стилістичні та лексичні. Граматичні перекладацькі трансформації поділяються на опущення (коли певні елементи при перекладі відкидаються) й додавання (перекладач додає елементи задля повної передачі сенсу висловлювання при перекладі), перестановки (коли якісь елементи при перекладі можуть мінятися місцями), перебудови та заміни синтаксичних конструкцій (коли синтаксичні конструкції однієї мови замінюються синтаксичними конструкціями іншої). Стилiстичні ж трансформації можна поділити на: синонімічні заміни (пошук синонімів у мові перекладу) та описовий переклад (використовується у випадку, коли не можливо передати одним словом елемент вихідної мови, застосовують опис) та компенсація (коли елементи вихідної мови при перекладі передаються іншими елементами, щоб передати той же вплив на читача або слухача). Щодо лексичних трансформацій, то вони поділяються на: конкретизацію (коли загальне явище передається конкретним при перекладі та генералізацію (коли конкретне явище передається при перекладі загальним), калькування (тобто запозичення з іншої мови), та заміна (коли одну частину мови оригіналу замінюють іншою частиною в мові перекладу) елементів речення [34].

3.2 Перекладацький аспект висловлювань Джеймса Кордена на “The Late Late Show” та його передача українською мовою

Розглянемо які перекладацькі трансформації використовуються при перекладі висловлювань Джеймса Кордена.

Отже, першу фразу “*I’m so happy you’re here*” можна перекласти як «Я дуже радий, що ти тут». У даному випадку використано метод калькування.

Наступний приклад *“Put them where you want”* перекладемо як *«Поклади їх де хочеш»*. Тут використано опущення, адже при перекладі не було застосовано займенник “you”, тобто «ти».

“It is a bold statement” відтворимо у вигляді *«Це смілива заява»*. У даному прикладі використано калькування.

Вираз *“But shades indoors, I went to watch the Lakers game last night”* перекладемо як *«Але відкриємо карти, я ходив на гру Лейкерс минулої ночі»*. Тут використано перестановку, у випадку з “the Lakers game”, у перекладі слово «гра» переставили перед «Лейкерс», також використано компенсацію, у випадку з “shades indoors”, що переклали як «відкриємо карти».

Фразу *“It was unbelievable”* можна перекласти як *«Це було незабутньо»*, використано калькування.

Наступний приклад *“Would I be right in thinking that Jamie Foxx is enjoying being back in front of the crowd?”* відтворимо українською мовою так: *«Чи буду я правим, думаючи, що Джеймі Фокс насолоджується поверненням на публіку?»*. У даному реченні використано опущення та компенсацію.

Фразу *“I mean quarantine was crazy for everybody”* перекладемо як *«Тобто, карантин був божевільним для всіх»*. Тут використано компенсацію у випадку з “I mean”, яке перекладено як «Тобто».

Приклад *“When I heard your situation it sounds rough to me”* можна відтворити як *«Коли я почув твою ситуацію, вона здалась важкою для мене»*. У даному використано калькування і компенсацію у випадку з “it sounds”, що перекладено як «вона здалась».

“You live with your entire family including your parents who I think divorced 30 years ago” відтворимо у вигляді: *«Ти живеш з усією родиною, включаючи батьків, які розвелись 30 років тому»*. Тут використано опущення

у двох випадках – “your parents”, при перекладі стало просто «батьки» та “I think” взагалі не було перекладено і було викинуто з речення.

Питання “*How was that?*” передамо українською мовою як: «*І як це було?*». У цьому випадку використано додавання, яке виражається сполучником «і».

Наступний приклад “*When a member of your family comes to you and they say ‘can you ask someone to stay on their side of the house?’*” перекладемо наступним чином: «*Коли член сім’ї підходить до тебе і каже «можеш попросити когось залишитись на своїй стороні будинку?»*». Тут використано опущення, у вигляді займенника “they”.

Вираз “*That’s when it’s done*” відтворимо як «*Ось коли все закінчено*». У даному випадку використано компенсацію, “That’s” було замінено на «Ось».

“*That’s when members of a family have sides of the house*” передамо українською у вигляді: «*Ось коли члени сім’ї мають сторони будинку*». Тут як і в попередньому випадку використано компенсацію.

Фразу “*Welcome to ‘the Late Late Show’*” відтворимо як «*Ласкаво просимо до «Пізнього, Пізнього Шоу»*». У даному випадку з назвою використано калькування.

Приклад “*Now I want to talk to you about this, Jamie Foxx*” перекладемо таким чином: «*Зараз я хочу поговорити з тобою ось про що, Джеймі Фокс*». Тут використано додавання і компенсацію, адже “about this” було перекладено, як «ось про що».

Наступну фразу “*Look at Jamie Foxx on the cover of Men’s Health*” передамо так: «*Подивіться на Джеймі Фокса на обкладинці “Men’s Health”*». У даному випадку використано калькування.

Приклад *“Look at the arms”* перекладемо як *«Подивіться на руки»*. Як і у попередньому, у цьому випадку використано калькування.

Питання *“Do you have license to carry these guns?”* перекладемо наступний чином: *«У тебе є ліцензія, щоб носити цю зброю?»*. Тут використано генералізацію, адже *“guns”* було перекладено загальним словом *«зброя»*.

Фразу *“It’s delightful to see you”* відтворимо українською як *«Приємно вас бачити»*. У даному випадку використано опущення у вигляді *“it’s”*.

Наступний приклад *“Hailee, always great whenever you’re here”* перекладемо так: *«Хейлі, завжди чудово коли ти тут»*. Тут використано метод калькування.

“I didn’t know I saw you” відтворимо як: *«Я не знав, що бачив тебе»*. У даному випадку було використано додавання, у вигляді *«що»*, адже в українській мові речення без нього не звучало б правильно.

Вираз *“This is Hailee Steinfeld at Met Gala”* передамо як: *«Це Хейлі Стейнфілд на Мет Гала»*. В даному випадку використано калькування.

“I recognized this wallpaper” можна перекласти як *«Я впізнав ці шпалери»*. Як і в попередньому прикладі, тут використано калькування.

Фразу *“Look, I’ve never seen you as a blonde before”* відтворимо українською як: *«Слухай, я ніколи не бачив тебе блондинкою до цього»*. Тут було використано компенсацію, *“look”*, що зазвичай перекладається, як *«дивись»*, тут було перекладено *«слухай»*, адже даний переклад звучить природніше.

Приклад *“I was probably the only person who didn’t recognize you there”* передамо як *«Мабуть я був єдиним, хто не впізнав тебе там»*. У даному

випадку використано перестановку і опущення, адже “the only person” було перекладено як «єдиним».

Запитання “*Where did this idea come from?*” перекладемо як «Звідки взялась ця ідея?», тут використано перестановку.

Наступну фразу “*I thought you might have gotten your inspiration from Lee in ‘The Hobbit’*” українською передамо як «Я думав, що ти мабуть надихнулась Лі у «Хоббіті»». У даному випадку використано опущення.

“*I mean if you look at them side by side*” перекладемо як «Тобто, якщо ви подивитесь на них пліч-о-пліч». У цьому реченні використано компенсацію, “I mean” було перекладено як «тобто».

Приклад “*Lee, can you answer, do blondes have more fun?*” відтворимо як «Лі, можеш відповісти, блондинки більше веселяться?». Тут було використано опущення, у випадку з “you”, а також “have fun” звучить як одне слово «веселяться».

Вираз “*I’m a huge fan of yours*” можна перекласти так: «Я твій великий фанат». У даному випадку використано перестановку, адже “of yours” перенесли майже на початок речення.

“*You live in upstate New York*” відтворимо так: «Ти живеш на півночі Нью-Йорку». Тут використано метод калькування.

Приклад “*It’s said that you built your own house, you physically built it*” передамо як «Говорять ти побудував власний дім, ти фізично його побудував». У даному випадку було використано калькування.

Наступну фразу “*You just built the whole thing*” перекладемо таким чином: «Ти просто повністю його побудував». Тут використано компенсацію, адже знаючи, що “the whole thing” – це будинок, то у перекладі це звучить як «його». Також тут використана перестановка.

“It’s a thing that a lot of people would imagine they would love to do and nobody actually does it” можна відтворити українською так: *«Це річ, яку багато людей думають, що хотіли б зробити, але насправді ніхто цього не робить»*. У даному випадку використано метод калькування.

Приклад *“You know it’s weird I don’t”* передамо як *«Ти знаєш, це дивно, але я не хочу цього»*, тут використано додавання.

Фразу *“If I built a house, I wouldn’t sleep in it and I definitely wouldn’t let my kids sleep in it”* перекладемо таким чином: *«Якби я побудував дім, я б не спав у ньому і точно не дав би моїм дітям там спати»*. У даному випадку використано трансформацію калькування.

Наступний вираз *“You flew to Georgia this weekend to watch your brother”* відтворимо у вигляді *«Ти літала у Грузію цих вихідних, щоб подивитись на свого брата»*. Тут використано додавання, тобто додалось «свого» при перекладі.

Приклад *“I didn’t know that he does this”* можна передати так: *«Я не знав, що він робить це»*. У даному випадку при перекладі використано калькування.

Фразу *“That’s your brother!”* перекладемо як *«Це ж твій брат!»*. Для посилення у перекладі даної фрази, було додано «ж» і використано додавання.

“Is it as cool as it looks?” можна перекласти таким чином: *«Це так само круто, як виглядає?»*, тут використано калькування.

Наступне запитання *“Would this appeal to you, Lee?”* відтворимо як *«Це б тебе привабило, Лі?»*. У даному випадку використано метод калькування.

Приклад *“All I’m getting on this interview is that we are so different”* передамо українською так: *«Все, що я розумію на цьому інтерв’ю – це те, що*

ми такі різні». Тут використано компенсацію, адже “I’m getting” було перекладено як «я розумію».

Наступну фразу “I watched that video and I was, like, yeah, no, I’m not gonna” перекладемо таким чином: «Я подивився це відео і такий, тину, так, ні, я б не став». У даному випадку використано компенсацію.

“I’ll take your word for it” передамо як «Я вірю тобі на слово». Як і у попередньому випадку, тут використано компенсацію.

Наступний приклад “Would you go in the car with him?” відтворимо так: «Ти б сіла у машину з ним?». У даному випадку використано компенсацію – “go” було змінено на «сіла».

Фразу “I think I might sit in the passenger sit” перекладемо як: «Я думаю, я б можливо сів на пасажирське сидіння». Тут використано перекладацьку трансформацію калькування.

“I wouldn’t be responsible for driving it” передамо таким чином: «Я б не був відповідальним за її водіння». У даному випадку використано заміну – дієслово було перекладено іменником.

Вираз “Let’s talk about ‘Dickinson’” перекладемо так: «Давай поговоримо про «Дікінсон»», тут використано калькування.

Останній приклад фрази Джеймса “What’s happening as we reach the end of the story?” відтворимо наступним чином: «Що стається, коли ми досягаємо кінця історії?». Як і в попередньому, у цьому прикладі використано калькування.

Отже, проаналізувавши які перекладацькі трансформації використовувались у мовленнєвій поведінці Джеймса Кордена, ми отримали такі результати: калькування становить 40% (20 одиниць), опущення – 16% (8 одиниць), перестановка – 10% (5 одиниць), компенсація – 28% (14

одиниць), додавання – 12% (6 одиниць) і генералізація та заміна по 2% (по 1 одиниці). Таким чином, найбільше використовується калькування, трошки менше компенсація, а найменше – генералізація та заміна.

3.3 Характеристика перекладацьких трансформацій при відтворенні українською мовою мовленнєвої поведінки Еллен Дедженерес на “Ellen Show”

Наступною для аналізу перекладацького аспекту було взято телеведучу Еллен Дедженерес. Розглянемо які перекладацькі трансформації використовуються при відтворенні її фраз.

Перший приклад “*We are back with Gwyneth Paltrow*” можна перекласти як «*Ми повернулись із Гвінет Пелтроу*». У даному випадку використовується калькування.

Наступну фразу “*Let’s play ‘Danger Word’*” відтворимо так: «*Давайте зіграємо «Небезпечне Слово»*». Тут використано, як і у першому прикладі, калькування.

“*We are gonna meet our teammates*” передамо таким чином: «*Ми познайомимося з нашими товаришами по команді*». У даному випадку використано додавання, адже “teammates” не можна передати одним словом в українській мові.

Запитання “*Emily, where you live, what you do?*” перекладемо: «*Емілі, де ти живеш, чим ти займаєшся?*», тут використано калькування.

Фразу “*So, you will be on my team*” можемо відтворити так: «*Отож, ти будеш у моїй команді*». В даному випадку, як і у попередньому, використано калькування.

Наступний приклад “*The rules are simple*” передамо як «*Правила прості*». Як і у попередніх двох випадках, тут використано калькування.

Вираз “*Blame her if you don’t like it*” перекладемо «*Виніть її, якщо вам не сподобається*». У даному випадку було використано опущення у вигляді “it”, а також калькування.

Приклад “*Technically this counts as a makeover*” українською мовою звучатиме так: «*Технічно, це рахується як макіяж*», тут використано метод калькування.

“*There is yours, I will start*” відтворимо як «*Ось твої, я розпочну*», використано метод калькування.

Фразу “*Natalia, I’m so sorry*” можемо перекласти як «*Наталія, мені дуже шкода*». У даному випадку використано синонімічну заміну, тобто, зазвичай “sorry” використовується як «вибачте», але у даному випадку синонімом цьому слову буде «шкода».

Вираз “*Sorry, I should have told you to close your mouth*” передамо таким чином: «*Вибач, я мала тобі сказати закрити рот*». Тут використано опущення, у випадку з “close your mouth”, “your” перекладено не було, а також використано калькування.

“*What’s wrong with me?*” відтворимо українською мовою так: «*Що не так зі мною?*», використано трансформацію калькування.

Фразу “*I was gonna say ‘pancake’ and I said a wrong word*” перекладемо наступним чином: «*Я збиралась сказати «млинець» і сказала неправильне слово*», у даному випадку використано калькування.

Наступний приклад “*It’s my last season, I’m falling apart*” передамо так: «*Це мій останній сезон, я розвалюсь на частинки*». Тут було використано додавання, адже можна було перекласти просто «я розвалююсь», але для кращого звучання було додано «на частинки».

Вираз *“I was like why are you saying that”* відтворимо як *«Я думаю, чому ти це говориш»*. У даному випадку використано компенсацію, *“I was like”* замінено на *«Я думаю»*.

“I gotta redeem myself” перекладемо таким чином: *«Я маю відігратися»*. Тут було використано опущення, у вигляді *“myself”*.

Фразу *“You can see how beautiful you are”* українською відтворимо так: *«Ти можеш побачити яка ти красива»*. У даному випадку використано перестановку.

Наступний приклад *“We thought we gonna play a game ‘Gwyneth blanking Paltrow’”* можна передати як *«Ми подумали, що зіграємо гру «Гвінет заповнюючи пропуски Пелтроу»»*. Тут було використано калькування і додавання.

Вираз *“I’m gonna read a sentence, you are gonna have to fill in the blank”* перекладемо так: *«Я читатиму речення, а ти заповнюватимеш пропуски»*. У даному випадку використано опущення.

“Let’s see the first one” українською звучатиме як *«Давайте подивимось на перше»*, тут використано калькування.

Приклад *“This could be many things”* відтворимо таким чином: *«Тут можуть бути багато речей»*. У даному випадку використано компенсацію, *“this”* замінено на *«тут»*.

Наступну фразу *“You didn’t smoke for long, did you?”* перекладемо так: *«Ти не довго курила, чи не так?»*. Тут використано перестановку і компенсацію, у випадку з кінцем запитання.

“Good for you” передамо як *«Це добре»*. Тут використано опущення, у випадку з *“for you”* і додавання в українському перекладі *«це»*.

Наступний приклад *“I’m sure there are other people that agree with you”* передамо так: *«Я впевнена, є люди, які погоджуються з тобою»*. У даному випадку використано опущення.

Запитання *“That’s why you stopped staying there?”* українською звучатиме наступним чином: *«Тому ти перестала там залишатись?»*. Тут використано синонімічну заміну у випадку з *“stopped”*, що зазвичай передається, як *«зупинилась»*, але задля кращого звучання тут використано *«перестала»*.

Фразу *“Sorry, it’s speeding up the construction suddenly”* перекладемо так: *«Вибачте, це раптово пришвидшує будівництво»*, використано калькування.

Приклад *“Most people are afraid of spiders, by the way”* відтворимо таким чином: *«Більшість людей бояться павуків, між іншим»*, як і у попередньому випадку, тут використано калькування.

“Someone dropped you off and you did that to prove that you can do it?” можна передати як *«Хтось кинув тобі виклик і ти зробила це, щоб доказати, що ти можеш це зробити?»*. У даному випадку використано компенсацію.

Наступне запитання *“What did you eat and where did you sleep?”* перекладемо так: *«Що ти їла і де ти спала?»*, тут використано калькування.

Фраза *“You slammed them on the ground and opened them up?”* українською звучатиме як *«Ти кидала їх об землю і відкривала їх?»*. У даному прикладі використано компенсацію.

Наступний приклад *“I would never wanna do it”* відтворимо так: *«Я б ніколи не хотіла це зробити»*, використано перестановку і калькування.

Запитання *“Would you do it again?”* можна передати як *«Ти б зробила це знову?»*. У даному випадку використано калькування.

Вираз *“This is gonna be fun”* перекладемо так: *«Це буде весело»*. Тут використано опущення, у вигляді *“gonna”*.

“It is so good to see you” відтворимо українською мовою як *«Так класно тебе бачити»*, як і у попередньому випадку, тут використано опущення, а також перестановку.

Приклад *“The last time I talked to you, you were stuck in Australia”* передамо таким чином: *«Останній раз коли я говорила з тобою, ти застрягла в Австралії»*. Тут використано додавання слова *«коли»*, а також калькування.

Фразу *“You were shooting ‘Nine Perfect Strangers’”* можна перекласти як *«Ви знімали «Дев’ять Ідеальних Незнайомців»»*. У даному випадку використано калькування.

Наступний приклад *“Everything there can kill you”* українською звучатиме так: *«Все там може тебе вбити»*. Тут використано перестановку займенника *“you”*, а також калькування.

Запитання *“What kind of bird was it?”* передамо таким чином: *«Що це була за пташка?»*. У даному випадку використано опущення *“kind”* та перестановку.

“I didn’t know that about magpies” перекладемо як *«Я не знала цього про сорок»*, використано калькування.

Вираз *“Wait, why were your hands wrapped?”* відтворимо так: *«Зачекай, а чому у тебе руки були замотані?»*. Тут використано компенсацію та калькування.

Наступне запитання *“Did you have a bite somewhere?”* можна передати як *«У тебе десь був укус?»*, використано перестановку.

Приклад “*You made it out*” перекладемо таким чином: «*Ти впоралась*». У даному випадку при перекладі використано компенсацію.

“*I’m glad you’re back, though*” українською мовою звучатиме як «*Проте, я рада, що ти повернулась*», використано перестановку і додавання «що».

Наступну фразу “*After being in Australia for a year, which you didn’t plan on being there a year*” можна відтворити так: «*Після перебування в Австралії протягом року, ти не планувала бути там стільки*», тут використано компенсацію та опущення.

Вираз “*Obviously, someone was taking care of your dogs*” можна передати як «*Очевидно хтось турбувався про твоїх собак*», тут використано опущення, “*was taking care*” було перекладено одним словом – «турбувався».

Наступний приклад “*They must have gone crazy without you*” перекладемо так: «*Вони мабуть з розуму зійшли без тебе*», використано компенсацію.

Фразу “*Your tattoos are for a movie you’re doing*” відтворимо таким чином: «*Твої тату для фільму, у якому ти знімаєшся*». У даному випадку використано калькування.

Запитання “*Do your daughters like that you have tattoos?*” передамо так: «*Твоїм дочкам подобається, що у тебе тату?*», використано калькування і опущення.

“*How are they doing?*” українською звучатиме наступним чином: «*Як вони поживають?*», тут використано компенсацію, адже “*doing*” було перекладено як «поживають».

Останній приклад “*Is Ben the same as you with them?*” перекладемо як «А Бен з ними такий же, як ти?», у даному випадку використано перестановку.

Отже, найбільше було використано перекладацьку трансформацію калькування – 50% (25 одиниць), трішки менше займає опущення – 22% (8 одиниць), компенсація – 20% (10 одиниць), перестановка займає 18% (9 одиниць), 12% (6 одиниць) – додавання і найменше складає синонімічна заміна – 4% (2 одиниці).

3.4 Особливості відтворення українською мовою мовленнєвої поведінки Джиммі Кіммела на “*Jimmy Kimmel Live*”

Проаналізуємо мовленнєву поведінку Джиммі Кіммела за допомогою перекладознавчого аспекту.

Приклад “*Sometimes I feel like we look around at the world and we see all the negatives*” перекладемо так: «Іноді мені здається, що ми дивимось на світ навколо і бачимо все негативне». У даному випадку використано компенсацію.

Фразу “*It’s important to acknowledge and appreciate the marvels that come from the human mind*” можна відтворити таким чином: «Важливо визнати і цінувати дива, які надходять з людського мозку», тут використано опущення “It’s”, а також компенсацію.

Наступний вираз “*I mean we are on the television right now*” передамо як «Тобто, ми на телебаченні зараз». У даному випадку використано компенсацію і опущення, як і у попередньому.

“*Yesterday we saw an elderly actor who played captain Kirk*” українською звучатиме так: «Вчора ми бачили пристарілого актора, який грав капітана Кірка», використано калькування.

Наступний приклад *“This could have impact on the very creation of human life”* перекладемо наступним чином: *«Це могло б мати вплив на саме створення людського життя»*, тут використовується калькування.

Фразу *“It says that it is not a toothbrush holder”* відтворимо як *«Там говориться, що це не тримач для щіток»*. У даному випадку використано компенсацію і перестановку.

Наступний вираз *“Unfortunately, it is not available for a purchase yet”* українською можна передати таким чином: *«На жаль, він ще не доступний для покупок»*. Тут використано перестановку і калькування.

“I hope to have one for Christmas for you” перекладемо так: *«Я сподіваюсь придбати один для тебе на Різдво»*. У даному випадку використано компенсацію, адже *“have one”* перекладено як *«придбати»*, а також присутня перестановка.

Приклад *“The White House is telling states to prepare to vaccinate kids”* можна передати як *«Білий Дім говорить штатам готуватись до вакцинації дітей»*. Тут використана перекладацька трансформація калькування.

Наступну фразу *“Maybe we should have Santa give the shots”* відтворимо таким чином: *«Можливо варто, щоб уколи робив Санта»*. У даному випадку помітно перестановку та компенсацію.

“She still got it” українською звучатиме так: *«У неї все ще є це»*, використано калькування.

Вираз *“I guess she forgot the part where her boss told everyone to drink bleach”* можна перекласти так: *«Здається вона забула частину, коли її начальник сказав усім випити відбілювач»*, тут використовується калькування.

Такий приклад: *“I know I’m confused also”* відтворимо як *«Я знаю, я також спантеличений»*. У даному випадку використано перестановку.

Фразу *“How do you solve a problem you made up?”* передамо так: *«Як ти вирішиши проблему, яку створив?»*, використано опущення другого *“you”*.

“That’s not the only nutty message Trump’s sending around” українською звучатиме так: *«Це не єдине божевільне повідомлення, яке Трамп усім надсилає»*, тут використано додавання *«яке»*, перестановку та компенсацію.

Вираз *“This man is a doctor”* перекладемо як *«Цей чоловік – лікар»*, використано калькування.

Приклад *“I have a feeling she didn’t read all the way to the end of the book”* відтворимо так: *«Мені здається вона не прочитала книгу до кінця»*, використана компенсація, адже *“I have a feeling”* було перекладено як *«Мені здається»*.

Наступна фраза *“This is basically a phobia map”* може бути передана у вигляді: *«Це фактично карта фобій»*. У даному випадку використано синонімічну заміну, адже *“basically”* зазвичай перекладається, як *«в основному»*, а тут перекладено як *«фактично»*.

Вираз *“America’s top fear across the board was failure”* можна перекласти як *«Всебічний найбільший страх Америки – провал»*, тут використано перестановку.

“In Wyoming the biggest fear is clowns” українською звучатиме так: *«У Вайомінгу найбільший страх – клоуни»*. У даному випадку використано калькування.

Приклад *“Maybe that’s where Kanye spends a lot of time, I don’t know”* передамо як *«Можливо там Каньє проводить найбільше часу, не знаю»*, тут використано опущення.

Фразу *“Montana’s number one phobia was fear of people”* відтворимо таким чином: «Фобія номер один у Монтані – страх людей», використана перестановка.

А ось продовження попередньої фрази *“Which is like the least populated state”* перекладемо так: «Що є найменш заселеним штатом», використано опущення слова “like”, адже в англійській мові воно часто не несе смислового навантаження, коли не вживається у значенні «подобатись».

“Maybe they are scared of each other, I don’t know” українською мовою звучатиме як «Можливо вони бояться один одного, я не знаю». У даному випадку видно використання калькування.

Наступний приклад *“Right now is the time of year when your new aegis friends proceed with caution”* відтворимо наступним чином: «Саме зараз пора року, коли ваші нові друзі з захистом продовжують діяти з обережністю», тут використано калькування.

Вираз *“Whenever anything goes wrong around this time of year, people say ‘well Mercury’s on retrograde’”* можна передати так: «Кожного разу коли щось йде не так у цей час року, люди говорять «Що ж, ретроградний Меркурій»», тут використано додавання, перестановку та калькування.

Фразу *“I wonder if anyone has any idea of what that means”* перекладемо таким чином: «Мені цікаво, хтось взагалі знає що це означає?», тут використано опущення і компенсацію.

“We went on the street to ask pedestrians to explain this phenomenon” можна відтворити як «Ми пішли на вулиці, щоб попросити перехожих пояснити дане явище», використано калькування.

Приклад *“Don’t make any big decisions”* передамо наступним чином: «Не приймайте будь-яких важливих рішень». У даному випадку використано компенсацію та калькування.

Наступний вираз *“She’s the youngest artist ever to win the Grammy for record of the year”* перекладемо так: *«Вона наймолодший виконавець, який коли-небудь вигравав Греммі за запис року»*, використано калькування та компенсацію.

“Please welcome Billy Eilish” українською звучатиме як *«Будь ласка, привітайте Біллі Айліш»*, тут використане калькування.

Наступну фразу *“Good to see you, thanks for coming”* відтворимо таким чином: *«Добре бачити тебе, дякую, що прийшла»*, використано калькування.

Вираз *“Is it strange for you when you have people who are really excited about seeing you who are older than you are?”* передамо так: *«Це дивно для тебе, коли люди, які дійсно захоплені тим, що тебе бачать, старші за тебе?»*. У даному випадку використано опущення та калькування.

Наступний приклад *“You realize he’s 21 and it seems stupid when you’re 53”* перекладемо як *«Ти розумієш, що йому 21 і це здається тупо, коли тобі 53»*, використане калькування.

Фраза *“I’m hoping to make it a 63”* звучатиме українською так: *«Я сподіваюсь дожити до 63»*, тут використано компенсацію.

Вираз *“That’s good that you like it”* відтворимо наступним чином: *«Добре, що тобі це подобається»*, тут використано опущення *“That’s”*.

“Did you see William Shatner went into space?” можна передати як *«Ти бачила, що Вільям Шетнер полетів у космос?»*, використано додавання *«ЩО»*.

Приклад *“Would you go into space?”* перекладемо так: *«Ти б полетіла у космос?»*, тут використано компенсацію, адже *“go”* перекладено, як *«полетіла»*.

Запитання *“Did this woman have any connection to the space industry?”* у перекладі звучатиме так: *«Ця жінка має будь-який зв'язок з космічною індустрією?»*, використано калькування.

Фразу *“You have the big song which is a song that’s been out for a while”* можна відтворити як *«У тебе є велика пісня, яка була випущена деякий час назад»*, тут використано компенсацію та калькування.

Вираз *“I guess the song came out and then the movie came out”* передамо таким чином: *«Здогадуюсь, що спочатку вийшла пісня, а потім фільм»*, використано опущення.

“Next song could win an Oscar quite possibly” українською звучатиме так: *«Наступна пісня цілком можливо може виграти Оскар»*. У даному випадку використано перестановку.

Наступний приклад *“I know you made a couple of documentaries”* можна перекласти як *«Я знаю, ти зняла декілька документальних фільмів»*, тут помітно трансформацію додавання, у випадку з *“documentaries”*.

Запитання *“Do you want to make like scripted films?”* відтворимо так: *«А ти хотіла б зняти фільм по сценарію?»*, використано перестановку та компенсацію.

Фразу *“Recently like Adele did one”* передамо наступним чином: *«Як нещодавно зробила Адель»*, тут використано перестановку.

“Do you listen to all of those songs?” звучатиме у перекладі так: *«Ти слухаєш усі ці пісні?»*, тут проглядається калькування.

Наступне запитання *“Do you guys do that regularly?”* відтворимо як *«Ви, народ, часто це робите?»*, тут використано перестановку.

Приклад *“Is that something you come up with assignments for yourself?”* перекладемо так: *«Це щось, до чого ти дійшла як завдання для себе?»*, використано калькування і компенсацію.

Запитання *“How did you learn about that?”* передамо таким чином: *«Як ти дізналась про це?»*, тут використано калькування.

Останній приклад *“Who came up with that idea?”* перекладемо як *«Хто дійшов до такої ідеї?»*, тут як і в попередньому випадку використано калькування.

Отже, найбільший відсоток використаних перекладацьких трансформацій займає калькування – 48% (24 одиниці), менше займає компенсація – 32% (16 одиниць), ще менше перестановка – 26% (13 одиниць), опущення – 18% (9 одиниць), додавання – 8% (4 одиниці) і найменше становить синонімічна заміна – 2% (1 одиниця).

3.5 Засоби відтворення мовленнєвої поведінки Джиммі Феллона “The Tonight Show Starring Jimmy Fallon”

У даному підрозділі проаналізуємо перекладознавчий аспект мовленнєвої поведінки Джиммі Феллона.

Перший приклад *“My next guests are the stars of the biggest television show in the world, ‘Squid Game’”* перекладемо так: *«Мої наступні гості – зірки найбільшого телевізійного шоу в світі, «Гра в Кальмара»»*, тут використано калькування.

Наступну фразу *“It is streaming now on Netflix”* можна передати як *«Зараз він транслюється на Netflix»*, використано перестановку.

Вираз *“Thank you so much for being here”* відтворимо таким чином: *«Дуже дякую за те, що ви тут»*. У даному випадку використано компенсацію.

“*Jung-jae, you’re the first one we meet in the show*” українською звучатиме наступним чином: «*Чон Че, ти перший, кого ми зустрічаємо у шоу*», тут використано додавання слова «кого», а також калькування.

Приклад “*I know you are famous in Korea for mostly playing villains in a movie*” перекладемо так: «*Я знаю, ти найбільш відомий у Кореї грою злодіїв у фільмах*», використано перестановку і калькування.

Запитання “*How can this face be a villain?*” можна відтворити таким чином: «*Як це лице може бути злодієм?*», як і у попередньому випадку, тут використано перестановку та калькування.

Вираз “*You’re so friendly and likable*” передамо як «*Ти такий дружлюбний і симпатичний*». У даному випадку використовувалось калькування.

“*Can you tell everyone what ‘Squid Game’ is about?*” українською мовою звучатиме таким чином: «*Ти можеш розповісти всім про що «Гра в Кальмара»?*», тут використано перестановку і калькування.

Фразу “*Right now it is number one on Netflix in 90 countries*” перекладемо як «*Зараз він номер один на Netflix у 90 країнах*», використано калькування і опущення слова “right”.

Наступний приклад “*When did you realize the show became so big?*” можна відтворити так: «*Коли ти зрозумів, що шоу стало таким масштабним?*», використано компенсацію, адже “big” зазвичай перекладається, як «великий», але у даному випадку більше підходить по контексту слово «масштабний».

Вираз “*That’s my man. I love you. Come on.*” передамо таким чином: «*Це моя людина. Люблю тебе. Агов*». У даному випадку використано компенсацію та калькування.

Запитання *“What do you think people around the world are connecting to?”* українською звучатиме так: *«Як думаєш, до чого приєднуються люди по всьому світу?»*, тут використано перестановку.

“It starts with a creepiest doll” перекладемо так: *«Він починається з найжахливішої ляльки»*. У даному випадку використовується калькування.

Приклад *“I have to show you, for people who haven't seen”* відтворимо як *«Я маю показати вам, ті, хто її не бачив»*, використано додавання і компенсацію.

Вираз *“I got this sent over to us”* можна передати таким чином: *«Нам прислали ось це»*, тут використано перестановку і опущення.

Фраза *“This came in a mail”* українською мовою звучатиме так: *«Це прийшло поштою»*, використано калькування.

Такий приклад *“They play ‘Red Light, Green Light’, but this giant doll looks at them, okay?”* можна перекласти як *«Вони грають «Червоне Світло, Зелене Світло», але ця величезна лялька дивиться на них, зрозуміло?»*. У даному випадку використовується компенсація зі словом «зрозуміло» і калькування.

“She says ‘Green light’ and her head is turned around” можна передати таким чином: *«Вона говорить «Зелене світло» і її голова повернута від них»*, тут використано додавання і компенсацію.

Вираз *“If you move, you get shot”* відтворимо так: *«Якщо ви рухаєтесь, вас застрелять»*, тут бачимо калькування.

Запитання *“Also, this robot is based on a character, right?”* українською мовою звучатиме наступним чином: *«Також цей робот базується на персонажі, правильно?»*, використано калькування.

“*Who is this psycho robot?*” можна перекласти як «*Хто цей психоробот?*», як і у попередньому випадку, тут проглядається калькування.

Фразу “*This show is a pretty dark, but your character is optimistic and funny*” відтворимо так: «*Це шоу досить похмуре, але твій герой оптимістичний і веселий*». У даному випадку використано синонімічну заміну, адже зазвичай “dark” перекладається, як «темний», але у даному випадку його перекладено, як «похмурий», а також присутнє калькування.

Наступний приклад “*I remember that scene*” передамо таким чином: «*Я пам’ятаю цю сцену*», використано калькування.

Вираз “*It’s in the first episode. No spoilers*” перекладемо так: «*Це перша серія. Ніяких спойлерів*», тут використано синонімічну заміну, адже “episode” можна було б перекласти, як «епізод», але якщо говориться про серіал, то перекладаємо також як «серія», також видно калькування.

“*I’m not giving any spoilers tonight, so everyone knows*” українською звучатиме так: «*Я не видам ніяких спойлерів сьогодні, щоб всі знали*», використано трансформацію калькування.

Наступну фразу “*You became a dad the day ‘Squid Game’ premiered*” відтворимо українською як «*Ти став татом у день, коли була прем’єра «Гри у Кальмара»*», використано додавання і перестановку.

Приклад “*Little Baby Squid, how cute!*” перекладемо наступним чином: «*Маленький Кальмарик, як мило!*», тут використано опущення.

Вираз “*I want to show everyone a clip from the show*” передамо так: «*Я хочу показати всім відео з шоу*». У даному випадку використовується калькування.

Фраза “*This is ‘Squid Game’, take a look*” українською звучатиме як «*Це «Гра в Кальмара», погляньте*», як і у попередньому прикладі, тут використано калькування.

“*He saved you, I love it!*” можна відтворити таким чином: «*Він врятував тебе, я обожнюю це!*», використано синонімічну заміну, адже “love” зазвичай перекладається, як «любити», хоча у даному випадку – «обожнювати».

Наступний приклад “*We’re here with Oscar Isaac*” можна перекласти як «*Ми тут з Оскаром Айзеком*», використано калькування.

Вираз “*Come on, he’s legendary*” передамо так: «*Агов, він легендарний*», тут використано компенсацію і калькування.

Запитання “*Do you know how to play Cards at all or just acting?*” відтворимо таким чином: «*Ти взагалі знаєш, як грати в карти, чи лише виконував роль?*», використано додавання та калькування.

“*Did you gamble during the movie?*” звучатиме українською мовою як: «*Ти грав на гроші під час фільму?*», використано компенсацію.

Фразу “*I’ve never met anyone like Tiffany Haddish*” перекладемо так: «*Я ніколи не зустрічав нікого як Тіффані Геддіш*», тут використане калькування.

Наступний приклад “*That’s a good answer*” передамо таким чином: «*Це хороша відповідь*», як і в попередньому прикладі, тут використовується калькування.

Запитання “*Do you want to set up what ‘The Card Counter’ is about?*” відтворимо як: «*Ти хочеш розкрити про що «Холодний Розрахунок»?*», тут використано компенсацію і перестановку.

Вираз “*Congrats on everything, buddy*” українською звучатиме так: «*Вітаю з усім, друже*», використано калькування.

“I don’t know if you remember this, but we’ve met before” можна перекласти таким чином: *«Я не знаю чи ти пам’ятаєш, але ми зустрічались раніше»*, використано опущення слова *“this”* і синонімічну заміну зі словом *“before”*, яке зазвичай перекладається як *«перед цим»*, тут воно перекладене як *«раніше»*.

Наступну фразу *“It was really embarrassing for me”* передамо так: *«Це дійсно було ніяково для мене»*. У даному випадку використано калькування.

Приклад *“Do you want me to tell my version of the story?”* відтворимо наступним чином: *«Ти хочеш, щоб я розповів свою версію історії?»*, використано додавання *«щоб»*.

Вираз *“I don’t know what that is”* українською звучатиме як *«Я не знаю що це»*, тут використано калькування.

“I don’t really remember when it was” можна перекласти українською так: *«Я насправді не пам’ятаю коли це було»*, використано компенсацію.

Наступне запитання *“What are you talking about?”* передамо таким чином: *«Про що ти говориш?»*, тут використано перестановку.

Приклад *“Was that a date?”* відтворимо так: *«Це було побачення?»*, використано перестановку і калькування.

Фразу *“I was very nervous”* перекладемо як *«Я був дуже знервований»*. У даному випадку використано калькування.

Вираз *“I had no clue at all”* звучатиме українською так: *«Я не мав жодного поняття»*, тут використано компенсацію.

“I’m out of here, take care” можна передати так: *«Я пішов, бережіть себе»*, використано опущення і компенсацію.

Наступну фразу “*Well, doctor, I remember it like it was yesterday*” відтворимо таким чином: «Що ж, лікарю, я пам’ятаю наче це було вчора», використано опущення одного “it” та калькування.

Останній приклад “*Nicole Kidman walked in my apartment*” перекладемо як «Ніколь Кідман зайшла в мою квартиру», використано калькування.

Таким чином, найбільший відсоток складає калькування – 64% (32 одиниці), менше займає компенсація – 24% (12 одиниць), перестановка – 20% (10 одиниць), опущення – 14% (7 одиниць), додавання – 10% (5 одиниць) і найменше займає синонімічна заміна – 8% (4 одиниці).

Висновки до розділу 3

Отже, після аналізу перекладознавчого аспекту мовленнєвої поведінки чотирьох телевізійних ведучих, а саме 200 одиниць, можна зробити висновок про те, які перекладацькі трансформації складають найбільший і найменший відсоток. Таким чином, найбільший відсоток складає калькування – 51% (101 одиниця), менший відсоток відходить до компенсації – 26% (52 одиниці), перестановка займає 19% (37 одиниць), опущення – 16% (32 одиниці), менший відсоток становить додавання – 11% (21 одиниця) і найменший відсоток, а саме 1% (по 1 одиниці) – це генералізація, заміна і синонімічна заміна.

ВИСНОВКИ

Отже, у ході дослідження було виявлено, що на прагматику вчені почали звертати увагу лише наприкінці ХХ століття. Загалом, прагматика – це дослідження функціонування мовних знаків у мовленні. Саме завдяки дослідженню прагматики та прагматичного впливу, дослідники змогли розширити світогляд та почати вивчати комунікативний вплив на слухачів.

Існує декілька напрямів дослідження прагматики: мікропрагматика, макропрагматика та мегапрагматика. Проте, існує й інша категоризація прагматики: соціопрагматика, контрактивна прагматика, міжкультурна прагматика, інтермовна прагматика, історична прагматика та лінгвістична прагматика.

Щодо прагматичного аспекту, то він викликає у дослідників плутанину, адже чітку межу між ним та конотативним аспектом провести досить важко. Проте, він є важливим у дослідженні значення слів, а також при вивченні ефективності тексту.

Якщо ж говорити про мовленнєву поведінку – то це емоції та вчинки людини, які можна передати мовленням та невербальними засобами. На мовленнєву поведінку впливають, в основному, такі фактори, як біологічний, соціальний та психологічний. Задля досягнення мети за допомогою мовленнєвої поведінки та її прагматичного аспекту, використовують різні стратегії та тактики. Багато дослідників виокремлюють такі стратегії: контекстуальні, мовленнєві, семантичні, синтаксичні, схематичні та текстові, інші вчені ж виділяють: власне комунікативну та кооперативну. Окремо також виділяють маніпулювання, як різновид психологічного впливу.

Беручи до уваги класифікацію дієслів у межах мовленнєвих актів, то їх можна поділити на: репрезентативи (мовленнєві акти повідомлення, опису, передбачення, вираження власної думки і планування; тактики схвалення, несхвалення і нейтральної оцінки), директиви (мовленнєві акти спонукання до

виконання дії, наказу, заборони, розпорядження, замовлення, дозволу, інструкції, прохання, власне пропозиції, застереження, поради, погрози; тактики опосередкованого і прямого контролю), інтерогативи (мовленнєвий акт запитання; тактики прямого запиту інформації, припущення, перевтілення і узагальнення, вираження сумніву та розкриття перспективи), комісиви (мовленнєвий акт обіцянки, особистої пропозиції, гарантії; тактики запевнення, зобов'язання виконати чи не виконати дію, згоди або бажання виконати дію, пропозиція послуги), дескриптиви (мовленнєвий акт опису; тактики кооперативної поведінки та конфліктної поведінки) та іплікатори (мовленнєві акти особистого ставлення, емоційно-оцінного опису дій, іронії, сарказму, подяки, вибачення (окремо тактики прохання вибачення, визнання факту, здійснення акту нанесення образи, вираження небажання здійснювати акт нанесення образи, демонстрації доброго наміру, пояснення причини, яка виправдовує здійснення акту нанесення образи), докору, компліменту і ритуальний; тактики схвалення і несхвалення).

Проаналізувавши 140 мовленнєвих одиниць та їх прагматичного аспекту ведучих американських телешоу, ми дійшли висновку, що найбільше було вжито інтерогативних мовленнєвих актів запитання – 28%, що становить 39 одиниць, з них 80% (31 одиниця) – тактика прямого запиту інформації; 10% (4 одиниці) – тактика розкриття перспективи; 8% (3 одиниці) – тактика припущення і 2% (1 одиниця) – тактика вираження сумніву. Репрезентативні мовленнєві акти складають 27% (38 одиниць): 87% (33 одиниці) – мовленнєвий акт повідомлення (82%, тобто 27 одиниць – тактика нейтральної оцінки; 15%, тобто 5 одиниць – тактика схвалення і 3% або 1 одиниця – тактика несхвалення); 11% (4 одиниці) – мовленнєвий акт вираження власної думки (по 50%, тобто 2 одиниці кожна, тактики схвалення та несхвалення) і 3% (1 одиниця) – мовленнєвий акт передбачення, тактика нейтральної оцінки. Імперативні мовленнєві акти становлять 24% загальної вибірки (34 одиниці), з яких: 47% (16 одиниць) – мовленнєвий акт емоційно-

оцінного опису дій (75% або ж 12 одиниць – тактика схвалення та 25%, тобто 4 одиниці – тактика несхвалення); 29% (10 одиниць) – мовленнєвий акт компліменту, а саме тактика схвалення; 12% (4 одиниці) – мовленнєвий акт особистого ставлення, а саме тактика схвалення; по 6% (2 одиниці) – мовленнєві акти подяки (тактика схвалення) та іронії (тактика несхвалення) і 3% (1 одиниця) – мовленнєвий акт докору, тактика несхвалення. 17% відведено для директивних мовленнєвих актів (24 одиниці), з них: 38% (9 одиниць) – мовленнєвий акт спонукання; 25% (6 одиниць) – мовленнєвий акт прохання; 21% (5 одиниць) – власне пропозиції і по 4% (1 одиниця) – мовленнєві акти дозволу, поради, заборони та інструкції. Найменше було використано дескриптивних мовленнєвих актів опису – 2% (3 одиниці) та комісивних мовленнєвих актів пропозиції, тактика бажання виконати дію – 0,7% (1 одиниця) мовленнєвих акти.

Якщо ж говорити про перекладознавчий аспект, то існують такі перекладацькі трансформації: граматичні – опущення й додавання, перестановки, перебудови та заміни синтаксичних конструкцій; стилістичні – синонімічні заміни, описовий переклад та компенсація; лексичні – конкретизація, генералізація, калькування та заміна.

Проаналізувавши використані трансформації при перекладі 200 мовленнєвих одиниць, було зроблено висновок, що найбільший відсоток складає калькування – 51% (101 одиниця), менший відсоток відходить до компенсації – 26% (52 одиниці), перестановка займає 19% (37 одиниць), опущення – 16% (32 одиниці), менший відсоток становить додавання – 11% (21 одиниця) і найменший відсоток, а саме 1% (по 1 одиниці) – це генералізація, заміна і синонімічна заміна.

Список використаних джерел

1. Алексеева І.О. Семантика англійських дієслів із префіксами dis- та un- // Вісник Київського Національного Університету ім. Тараса Шевченка / Іноземна філологія. – Вип. 34-36. – К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, ВПЦ Київський університет, 2003. – С. 14–16.
2. Амосова Н. Н. Принципы контекстологического анализа значений слов. М., 1963., с. 52
3. Апалат ГЛ. Структура, семантика і прагматика текстів-інтерв'ю (на матер, англомовної преси): Автореф. дис.... канд. філол. наук: 10.02.04. – К.: КНЛУ, 2003. – 19с
4. Аристов С. Ситуированная модель смены коммуникативных ролей. URL: [http:// studydoc.ru/doc/4091054/situirovannaya-model._-smenykomunikativnyh-rolej](http://studydoc.ru/doc/4091054/situirovannaya-model._-smenykomunikativnyh-rolej)
5. Арутюнова Н.Д., Падучева Е.В. Истоки, проблемы и категории прагматики. Вступительная статья // Новое в зарубежной лингвистике. М.: Прогресс. 1985. Вып. XVI. Лингвистическая прагматика. С. 3-43.
6. Арутюнова Н. Д. Прагматика // Языкознание. Большой энциклопедический словарь / Гл. ред. В.Н. Ярцева. 2-е изд. М.: Большая Российская энциклопедия, 2000. С. 389-390.
7. Бацевич Ф.С. Вступ до лінгвістичної прагматики: підручник. К.: ВЦ "Академія", 2011. 304 с. (Серія "Альмамагер")., с. 81
8. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. Київ: Академія, 2004. 342 с. (Альма-магер).
9. Бацевич Ф. С. Природність спілкування як лінгвопрагматична категорія // Мовознавство. 2011. № 1. С. 3-12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/MoZn_2011_1_3.
10. Безменова Л.Э. Функционально-семантические и прагматические особенности речевых актов (на материале комплиментов в современном англ. языке): Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04. – Самара, 2001. – 20с
11. Беляева Е.И. Модальность и прагматические аспекты директивных речевых актов в современном английском языке: Автореф. дис. ... докт. филол. наук: 10.02.04. – М: МГПИИЯ им. М. Горького, 1987. – 40с.
12. Бирюлин Л.А. Теоретические аспекты семантико-прагматического описания императивных высказываний в русском языке: Автореф. дис. ... докт. филол. наук. – СПб: Ин-т лингв, исследований РАН, 1992. – 41с.

13. Болотнова Н.С. Гармонизация общения и лексическая структура текста. – СПб: Образование, 1992а. – 55с.
14. Вежбицкая А. Язык, культура, познание: Пер. с англ. – М.: Русские словари, 1997. – 416с., с. 6–7
15. Вендлер З. Иллокутивное самоубийство // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. 16. Лингвистическая прагматика. – М.: Прогресс, 1985. – С. 238–250
16. Вохрышева Е.В. Коммуникативные стратегии диалогического взаимодействия в новоанглийском языке: Автореф. дис. ... докт. филол. наук: 10.02.04. – СПб.: РГПУ имени А.И. Герцена, 2001. – 41с
17. Вrabель Т. Словотворча прагматика у сучасній англійській мові. Берегове – Ужгород: ЗУІ ім. Ф.Ракоці II – ТОВ «РІК-У», 2020.
18. Вронская Ю.В. Когнитивно-прагматические особенности высказываний с глаголами речи в современном английском языке (в сопоставлении с современным русским языком): Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.20. – Сравнительное исторически-типологическое и сопоставительное языкознание. – Екатеринбург: Екатеринбургский госуниверситет, 1998. – 20с.
19. Гладуш Н.Ф. Повествовательные директивы в современном английском языке: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04. – К.: КНУ, 1985. – 22с.
20. Гойхман О.Я., Надеина Т.М. Основы речевой коммуникации: учебник для вузов / Под ред. проф. О.Я. Гойхмана. – М.: Инфра-М, 1997. – 272с
21. Горелов И.Н. Невербальные компоненты коммуникации. – М: Наука, 1980. – 104с.
22. Градова М. І. Прагматичний аспект одиниці номінації у художньому тексті. URL: http://www.rusnauka.com/4._SVMN_2007/Philologia/19899.doc.htm.
23. Демьянков В.З. Ошибки продуцирования и понимания (интерпретирующий подход) // Речевые приемы и ошибки: типология, деривация, функционирование. – М.: Ин-т языкознания РАН, 1989. – С. 22–34.
24. Дорошенко А.В. Побудительные речевые акты и их интерпретация в тексте (на матер, английского языка): Автореф. дис.... канд. филол. наук: 10.02.04. – М.: МГПИИЯ им. М. Тореца, 1985. – 26с.
25. Єрбоменко С. Напрями досліджень мовної особистості у сучасній лінгвістиці. Записки з романо-германської філології. Вип. 2(33). 2014. С.33-37.

26. Зимняя И. Психологические аспекты обучения говорению на иностранном языке. М., 1978. 159 с., с. 28-29
27. Карасик В.И. Язык социального статуса. – М.: “Гнозис”, 2002. – 333с.
28. Коваленко А.И. Вербальные и невербальные средства реализации статусно обусловленных отношений коммуникативного доминирования // Вісник Харківського Національного Університету ім. В.Н. Каразіна. – 2003. – № 586. – Харків: Константа. – С. 74–77.
29. Колшанский Г.В. Контекстная семантика. – М.: Наука, 1980. – 149с.
30. Коржева Л.Б. Мотивационная типология производного слова (на матер, суффиксальных новообразований английского языка): Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04. – М.: МГПИИЯ им. М. Тореза, 1985. – 20с.
31. Кузнецов В.Г. Прагматические маркеры апеллятивного текста // Текст как единица коммуникации. Сб. науч. тр. МГЛУ. – Вып. 371.– М: МГЛУ, 1991. – С. 132–136.
32. Леонтьев А. Язык, речь, речевая деятельность. М., 1969. 212с., 26 ст.
33. Лисенко М.В. Место стратегий извинения в гармонизации межличностных отношений (на матер, английского языка): Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04. – СПб: РГПУ имени А.И. Герцена, 1999. – 16с.
34. Лобода В. А. Перекладацькі трансформації: дефінітивний характер та проблема класифікації / В. А. Лобода. // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2019. – №43. – С. 72–74.
35. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови: навч. посіб. Київ: ВЦ "Академія", 2007. 360 с. (Альма-матер).
36. Медникова Э.М. Значение слова и методы его описания / Э.М. Медникова. — М. : Высшая школа, 1974. – 202 с., 192
37. Мецлер А.А. Прагматика коммуникативных единиц. – Кишинёв, 1990. – 103 с.
38. Нечаев Л.Г. Стилистическое использование суффиксальной номинации в современном английском языке: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04. – М., 1981. – 20с.
39. Перева А.В. Система суффиксации в современном английском языке: Автореф. дис.... канд. филол. наук: 10.02.04. – М.: МГПИИЯ им. М. Тореза, 1976. – 20с.
40. Полюжин М.М. Диахронно-семантический аспект префиксального словообразования в английском языке. – М.: ИЯ РАН, 1992. – 262с.

41. Полюжин М.М., Омельченко Л.Ф. Функциональное словосложение и префиксальные ономаσιологические категории в английском языке. – Ужгород: Патент, 1997. – 99с.
42. Полюжин М.М. Про когнітивно-прагматичні процедури „декодування” тексту // Актуальні проблеми романо-германської філології в Україні та Болонський процес / Матер. міжнар. наук. конфер. Чернівці. 24-25 листопада 2004р. – Чернівці: Рута, 2004. – С. 237–239.
43. Ретунская М.С. Английская аксиологическая лексика: Автореф. дис. ... докт. филол. наук: 10.02.04. – Н. Новгород: НГУ, 1998. – 40с
44. Рыженкова С.Н. Прагматическая вариативность и её реализация в тексте: Автореф. канд. филол. наук: 10.02.04. – Минск: МГУ, 2003. – 20с.
45. Серль Дж. Классификация иллокутивных актов // Новое в зарубежной литературе. – М.: Прогресс, 1986б – Вып. 17. – С. 170–194.
46. Сусов И. П. Деятельность, сознание, дискурс и языковая система. Языковое общение: Процессы и единицы : межвуз. сб. науч. тр.; Калинин. гос. ун-т., 1988. С. 7-13., с. 7
47. Сусов И.П. Коммуникативно-прагматическая лингвистика и её единицы// Прагматика и семантика синтаксических единиц. – Калинин: КГУ, 1984. – С. 3–12;
48. Сусов И.П. К предмету прагмалингвистики // Содержательные аспекты предложения и текста. – Калинин: КГУ, 1983. – С. 3–15.
49. Тараненко К. В. Прагматичний аспект структури значення антонімів української мови [Електронний ресурс] / К. В. Тараненко – Режим доступу до ресурсу: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/2362/1/%D0%A2%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE11.pdf>.
50. Телецкая Т.В. Семантика и структура микрополя директивной модальности (на матер, русского, украинского, французского и английского языков) // Записки з романо-германської філології / Одеський Національний Університет ім. І.І. Мечнікова. – Вип. 13. – Одеса: Фенікс, 2003. – С. 197–204.
51. Тележкіна О.О., Лисенко Н. О., Кушнір О. О.. Ділове спілкування: усна і писемна форми: навчальний посібник. Х.: Смугаста типографія, 2015. 384 с.
52. Цурикова Л.В. Прагматический анализ речевого акта предложения в английском и русском языках // Актуальные проблемы

- прагмалінгвістики/ Тезиси докладов научної конференції. – Воронеж: Издательство Воронежского университета, 1996. – С. 79–80.
53. Чайка Л.В. Питальні висловлювання у комунікативному аспекті (на матеріалі англ. мови): Автореф. дис....канд. філол. наук: 10.02.04. – К.: КДУ, 1998. – 20с.
54. Шонь О.Б. Мовностилістичні засоби реалізації гумору, іронії і сатири в американських коротких оповіданнях: Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. – Львів.: ЛНУ, 2003. – 20с.
55. *МОВА І КУЛЬТУРА*. (Науковий журнал). К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2014. Вип. 17. Т. VII (175). 560 с.
56. Невербальное поведение людей в деловом общении. – <http://www.dialog21.ru/archive.asp?y=:2002&vol=6072&parentmenuid=711>
57. Ballmer Th., Brennenstuhl W. *Speech Act Classification: A Study in the Lexical Analysis of Speech Activity Verbs*. – Berlin, etc.: Springer, 1981. – 274p
58. Brown P., Levinson S. *Politeness: Some universals in language usage*. – Cambridge: Cambridge University Press, 1987. – 250p.
59. Dijk van T.A. *Critical discourse analysis*. – <http://www.let.uva.nl/~teun>
60. Edmondson W. *Illocutionary Verbs, Illocutionary Acts and Conversational Behaviour// Words, Worlds and Contexts. New Approaches in Word Semantics*. – Berlin, N.Y.: Longman, 1981a. – P. 485–499.
61. Ervin-Tripp S. *How to Make and Understand Requests // Possibilities and Limitations of Pragmatics/ Ed. by Parret H., Sbisà M., Verschueren J.* – Amsterdam: Benjamins, 1981. – P. 195–205.
62. Grice H.P. *Further Notes on Logic and Conversation. Syntax and Semantics. vol.9* edited by P. Cole, Academic Press, 1989. P. 41-57., с. 41
63. Grice H.P. *Logic and Conversation // Syntax and Semantics. № 3. Speech Acts/ Ed. by Cole P. and Morgan J.L.* – N.Y., etc.: Academic Press, 1975. – P. 241–245.
64. Hudson T. *The Discourse of Advice Giving in English: “I wouldn’t Feed Until Spring No Matter What You Do” // Language and Communication 10.* – 1990, № 4. – P. 285–297
65. Leech G.N. *Explorations in Semantics and Pragmatics*. – Amsterdam: Benjamins, 1980. – 133p.
66. Leech G.N. *Principles of Pragmatics*. – London, N.Y.: Longman, 1983. – 250p.
67. Lyons J. *Semantics*. – Cambridge: Cambridge University Press, 1977. – 755p.

68. Maynard D.W. On clinicians co-implicating recipients' perspective in the delivery of diagnostic news // *Talk at work: Interaction in Institutional Settings* / Ed. By P. Drew and J. Heritage. – Cambridge: Cambridge University Press. – 1992. – P. 331–358.
69. Maynard D.W. The perspective-display series and the delivery and receipt of diagnostic news // *Talk and Social Culture* / Ed. by D. Boden and D.H. Zimmermann. – Cambridge: Polity Press. – 1991. – P. 164–192.
70. Morris C. IV. *Writings on the general theory of signs*. The Hague, 1971
71. Parisi P., Castelfranchi C. A Good Analysis of Some Pragmatic Aspects of Language // *Possibilities and Limitations of Pragmatics*. – Amsterdam, 1981. – P. 551–568., c. 551–568
72. Rapley M., Antaki Ch. “What do you think about...?” Generating views in an interview // *Text*. – 1998. – Vol. 18, № 4. – P. 587–608.
73. Ross J.R On Declarative Sentences // *Readings in English Transformative Sentences* // Ed. by Jacobs R.A. and Rosenbaum P.S. – Waltham, Mass.: Gin, 1970. – P. 222–272.
74. Wierzbicka A. *English Speech Act Verbs: A Semantic Dictionary*. – Sydney: Academic Press, 1987. – 397p.,

ДОДАТОК А

№	Приклад	Вид мовленнєвої поведінки	Мовленнєвий акт	Тактика
1	<i>Look at us.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт спонукання	
2	<i>I feel like we could be some kind of hot boy band.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт особистого ставлення	Тактика схвалення
3	<i>You were the most incredible sport.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт компліменту	Тактика схвалення
4	<i>I'm interested, what film when you were younger inspired you to become an actor?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
5	<i>How did you feel?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
6	<i>Look at this guy.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт спонукання до виконання дії	
7	<i>That is a sensational hustle.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт особистого ставлення	Тактику схвалення
8	<i>We treat it as a nice thing for children and here they treat it like some kind of national holiday.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
9	<i>Let's talk about fashion for a minute.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт власне пропозиції	
10	<i>Were you surprised by the reaction to this?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого

				запиту інформації
11	<i>But listen, you have come at an exciting time for your family, your daughter Ruby is getting married.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика схвалення
12	<i>I love this.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій	Тактика схвалення
13	<i>On that note, let's talk about 'Halloween kills'.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт власне пропозиції	
14	<i>What is happening in this film?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
15	<i>All episodes are available right now on Hulu.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
16	<i>It's been the most incredible success. It's bigger than I'm sure you thought it ever could have been.</i>	Дескриптиви, Репрезентативи	Мовленнєвий акт опису ситуації, мовленнєвий акт вираження власної думки	
17	<i>Tell us about the show, go on.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт спонукання до виконання дії	
18	<i>It is difficult to talk about without giving away too much about the plot.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
19	<i>When I'm watching the show, it looks like an absolute bless to film it.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт особистого ставлення	Тактика схвалення
20	<i>Melissa, you spent almost a year in</i>	Інтерогативи, Репрезентативи	Мовленнєвий акт	Тактика прямого

	<i>Australia, how was your Australian accent?</i>		запитання, мовленнєвий акт повідомлення	запиту інформації, тактику нейтральної оцінки
21	<i>Give us a line to say and we'll do it.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт власне пропозиції	
22	<i>Congratulations on the third season of the show, it's a brilliant show.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт особистого ставлення	Тактика схвалення
23	<i>For anyone that doesn't know what is happening this season.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
24	<i>We've got a picture here of you.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
25	<i>What was sex education for you when you were growing up?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
26	<i>We'll be right back everybody.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
27	<i>There is someone in my audience who has been saying 'hi' to me every day for last two years.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
28	<i>Really. Take a look.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт спонукання	
29	<i>Hi, Sarah, come on down.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт спонукання	
30	<i>You can take the mask off.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт дозволу	
31	<i>Have you been dancing?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
32	<i>This is amazing.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт емоційно- оцінного	Тактика схвалення

			опису дій	
33	<i>What made you start that?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
34	<i>Did your friends think you're weird saying hi to me all the time?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
35	<i>You're clearly the fan of the show.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
36	<i>How long have you been watching?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
37	<i>Wow. That was early.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій	Тактика схвалення
38	<i>I have been saying 'hi' to you.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
39	<i>I'm gonna give this to you.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
40	<i>It's just starting.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
41	<i>I know you don't go out much, so thank you for being here.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт подяки	Тактика схвалення
42	<i>It was here for a few days.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
43	<i>Hey, let me show you something.</i>	Комісиви	Мовленнєвий акт особистої пропозиції	Тактика бажання виконати дію
44	<i>That's my joke.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
45	<i>I didn't even kiss anybody.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки

46	<i>Let's talk about this new, cute dog that you have.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт власне пропозиції	
47	<i>I don't believe the intelligence of this dog, but it's super smart.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт вираження власної думки	Тактика несхвалення
48	<i>That's crazy.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій	Тактика схвалення
49	<i>You really need to start taking care of yourself, Jen.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт поради	
50	<i>Don't have a chip.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт заборони	
51	<i>You're sweet.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт компліменту	Тактика схвалення
52	<i>But, by the way, I love the show, as you know.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика схвалення
53	<i>Let's talk about Lolavie.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт власне пропозиції	
54	<i>Please welcome the incredible Aidan Bryant.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт прохання	
55	<i>I am so impressed of you.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій	Тактика схвалення
56	<i>Did you see her in concert live or was it a video?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запити інформації
57	<i>She is awesome.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт компліменту	Тактика схвалення
58	<i>How many times did you fall and break something before you got good at this?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запити інформації
59	<i>That's hilarious.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт компліменту	Тактика схвалення

			акт емоційно-оцінного опису дій	схвалення
60	<i>You're amazing.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт компліменту	Тактика схвалення
61	<i>Who's here from out of town?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
62	<i>Anyone from out of space?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
63	<i>They're opening up space travel to tourists now.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
64	<i>It's very expensive.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій	Тактика несхвалення
65	<i>Am I right, ladies?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика розкриття перспективи
66	<i>I think it's too early.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт вираження власної думки	Тактика несхвалення
67	<i>Please say hello to Charlize Theron.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт прохання	
68	<i>It's very good to see you.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій	Тактика схвалення
69	<i>I was thinking about you today.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
70	<i>You don't have to be this nice.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт докору	Тактика несхвалення
71	<i>You have no idea how much abuse you could heap upon me.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт передбачення	Тактика нейтральної оцінки
72	<i>Are you saying you're</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий	Тактика

	<i>too lazy to be mean?</i>		акт запитання	припущення
73	<i>You celebrated it in a very interesting way.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій	Тактика схвалення
74	<i>Explain a little bit of the back story about what you did.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт прохання	
75	<i>One of them sitting over there.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
76	<i>How did mystery part work its way into the party?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
77	<i>How do you know Jane Goodall?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
78	<i>So, you were a stranger to her?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика припущення
79	<i>You couldn't bring like a bunch of bananas.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт іронії	Тактика несхвалення
80	<i>Were the chimps around?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
81	<i>This looks like it was a sweet moment.</i>	Дескриптиви	Мовленнєвий акт опису	
82	<i>Her movie is called 'The Adams Family 2'.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
83	<i>I've been watching the first movie.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
84	<i>Have you met him before?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
85	<i>How was the tower of terror?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
86	<i>Would you respect him</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий	Тактика

	<i>less?</i>		акт запитання	розкриття перспективи
87	<i>Hi, I'm Jimmy Kimmel, click below to subscribe to our YouTube Channel.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт інструкції	
88	<i>Please welcome Ringo Starr.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт прохання	
89	<i>You're right not to shake my hand and give me the elbow.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика схвалення
90	<i>It is really exciting to have you here.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій	Тактика схвалення
91	<i>You're a great grandfather, right?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика припущення
92	<i>How old is your great granddaughter?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
93	<i>Hold on, let me get a pen.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт прохання	
94	<i>Is he discovering the music now?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
95	<i>You had four tracks on another one?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
96	<i>Who's buying cassettes?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика вираження сумніву
97	<i>Do you run that stuff yourself?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
98	<i>Do people lose their minds when you guys walk in?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
99	<i>You have a documentary coming out about the Beatles.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки

100	<i>I follow you on Tweeter.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
101	<i>Can you translate that to us?</i>	Директиви	Мовленнєвий акт прохання	
102	<i>It's good to have a talented brother-in-law.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій	Тактика схвалення
103	<i>Thank you very much for being here.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт подяки	Тактика схвалення
104	<i>Here is the one and only Jason Momoa!</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика схвалення
105	<i>Come on now!</i>	Директиви	Мовленнєвий акт спонукання до виконання дії	
106	<i>I'm virtually hugging you.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
107	<i>You're just pure fun.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт компліменту	Тактика схвалення
108	<i>How is it going so far?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запити інформації
109	<i>You're a great actor.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт компліменту	Тактика схвалення
110	<i>You too can look like an Aquaman.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
111	<i>When did you model for this?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запити інформації
112	<i>The trademark scar is in that.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
113	<i>Dude, we look like twin brothers.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт іронії	

114	<i>This is the weirdest night ever.</i>	Дескриптиви	Мовленнєвий акт опису	
115	<i>It's hard to be Jason Momoa.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт вираження власної думки	Тактика несхвалення
116	<i>This is the most ridiculous thing I've ever seen.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій	Тактика схвалення
117	<i>Let's get serious for a second.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт спонукання до виконання дії	
118	<i>It's a beautiful movie.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт вираження власної думки	Тактика схвалення
119	<i>How is working with Thimothée?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запити інформації
120	<i>How did you get to be in 'Dune'?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запити інформації
121	<i>He's brilliant.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт компліменту	Тактика схвалення
122	<i>Take a look at this.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт спонукання до виконання дії	
123	<i>You look gorgeous.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт компліменту	Тактика схвалення
124	<i>Was it as amazing as you thought it would be?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика розкриття перспективи
125	<i>You don't have a</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий	Тактика

	<i>Gameboy?</i>		акт запитання	прямого запиту інформації
126	<i>You're phenomenal.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт компліменту	Тактика схвалення
127	<i>When did you shoot this?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
128	<i>You crush it.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій	Тактика схвалення
129	<i>How did you get the voice down and everything?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
130	<i>Take a look.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт спонукання до виконання дії	
131	<i>How hard is it to make a film during a pandemic?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий акт запитання	Тактика прямого запиту інформації
132	<i>That's unbelievably short amount of time to shoot a movie.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій	Тактика схвалення
133	<i>He brought in this photo.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
134	<i>Look at this.</i>	Директиви	Мовленнєвий акт спонукання до виконання дії	
135	<i>I mean, this is crazy that you guys even pulled this off.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт емоційно-оцінного опису дій	Тактика схвалення
136	<i>What was he like?</i>	Інтерогативи	Мовленнєвий	Тактика

			акт запитання	розкриття перспективи
137	<i>He is brilliant.</i>	Імплікатори	Мовленнєвий акт компліменту	Тактика схвалення
138	<i>It's a crazy thriller.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт вираження власної думки	Тактика схвалення
139	<i>I want to show everyone a clip.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика нейтральної оцінки
140	<i>That's what I'm talking about.</i>	Репрезентативи	Мовленнєвий акт повідомлення	Тактика схвалення

ДОДАТОК Б

№	Фраза	Переклад	Перекладацька трансформація
1	<i>I'm so happy you're here</i>	<i>Я дуже радий, що ти тут</i>	Калькування
2	<i>Put them where you want</i>	<i>Поклади їх де хочеш</i>	Опущення
3	<i>It is a bold statement</i>	<i>Це смілива заява</i>	Калькування
4	<i>But shades indoors, I went to watch the Lakers game last night</i>	<i>Але відкриємо карти, я ходив на гру Лейкерс минулої ночі</i>	Перестановка, компенсація
5	<i>It was unbelievable</i>	<i>Це було незабутньо</i>	Калькування
6	<i>Would I be right in thinking that Jamie Foxx is enjoying being back in front of the crowd?</i>	<i>Чи буду я правим, думаючи, що Джеймі Фокс насолоджується поверненням на публіку?</i>	Опущення, компенсація
7	<i>I mean quarantine was crazy for everybody</i>	<i>Тобто, карантин був божевільним для всіх</i>	Компенсація
8	<i>When I heard your situation it sounds rough to me</i>	<i>Коли я почув твою ситуацію, вона здалась важкою для мене</i>	Калькування, компенсація
9	<i>You live with your entire family including your parents who I think divorced 30 years ago</i>	<i>Ти живеш з усією родиною, включаючи батьків, які розвелись 30 років тому</i>	Опущення
10	<i>How was that?</i>	<i>Як це було?</i>	Додавання

11	<i>When a member of your family comes to you and they say 'can you ask someone to stay on their side of the house?'</i>	<i>Коли член сім'ї підходить до тебе і каже «можеш попросити когось залишитись на своїй стороні будинку?»</i>	Опущення
12	<i>That's when it's done</i>	<i>Ось коли все закінчено</i>	Компенсація
13	<i>That's when members of a family have sides of the house</i>	<i>Ось коли члени сім'ї мають сторони будинку</i>	Компенсація
14	<i>Welcome to 'the Late Late Show'</i>	<i>Ласкаво просимо до «Пізнього, Пізнього Шоу»</i>	Калькування
15	<i>Now I want to talk to you about this, Jamie Foxx</i>	<i>Зараз я хочу поговорити з тобою ось про що, Джеймі Фокс</i>	Додавання, компенсація
16	<i>Look at Jamie Foxx on the cover of Men's Health</i>	<i>Подивіться на Джеймі Фокса на обкладинці "Men's Health"</i>	Калькування
17	<i>Look at the arms</i>	<i>Подивіться на руки</i>	Калькування
18	<i>Do you have license to carry these guns?</i>	<i>У тебе є ліцензія, щоб носити цю зброю?</i>	Генералізація
19	<i>It's delightful to see you</i>	<i>Приємно вас бачити</i>	Опущення
20	<i>Hailee, always great whenever you're here</i>	<i>Хейлі, завжди чудово коли ти тут</i>	Калькування
21	<i>I didn't know I saw you</i>	<i>Я не знав, що бачив тебе</i>	Додавання
22	<i>This is Hailee Steinfeld at Met Gala</i>	<i>Це Хейлі Стейнфілд на Мет Гала</i>	Калькування
23	<i>I recognized this wallpaper</i>	<i>Я впізнав ці шпалери</i>	Калькування
24	<i>Look, I've never seen you as a blonde before</i>	<i>Слухай, я ніколи не бачив тебе блондинкою до цього</i>	Компенсація
25	<i>I was probably the only person who didn't recognize you there</i>	<i>Мабуть я був єдиним, хто не впізнав тебе там</i>	Перестановка, опущення
26	<i>Where did this idea come from?</i>	<i>Звідки взялась ця ідея?</i>	Перестановка
27	<i>I thought you might have gotten your inspiration from Lee in 'The Hobbit'</i>	<i>Я думав, що ти мабуть надихнулась Лі у «Хоббіті»</i>	Опущення
28	<i>I mean if you look at them side by side</i>	<i>Тобто, якщо ви подивитесь на них пліч-о-пліч</i>	Компенсація
29	<i>Lee, can you answer, do</i>	<i>Лі, можеш відповісти,</i>	Опущення

	<i>blondes have more fun?</i>	<i>блондинки більше веселяться?</i>	
30	<i>I'm a huge fan of yours</i>	<i>Я твій великий фанат</i>	Перестановка
31	<i>You live in upstate New York</i>	<i>Ти живеш на півночі Нью-Йорку</i>	Калькування
32	<i>It's said that you built your own house, you physically built it</i>	<i>Говорять ти побудував власний дім, ти фізично його побудував</i>	Калькування
33	<i>You just built the whole thing</i>	<i>Ти просто повністю його побудував</i>	Компенсація, перестановка
34	<i>It's a thing that a lot of people would imagine they would love to do and nobody actually does it</i>	<i>Це річ, яку багато людей думають, що хотіли б зробити, але насправді ніхто цього не робить</i>	Калькування
35	<i>You know it's weird I don't</i>	<i>Ти знаєш, це дивно, але я не хочу цього</i>	Додавання
36	<i>If I built a house, I wouldn't sleep in it and I definitely wouldn't let my kids sleep in it</i>	<i>Якби я побудував дім, я б не спав у ньому і точно не дав би моїм дітям там спати</i>	Калькування
37	<i>You flew to Georgia this weekend to watch your brother</i>	<i>Ти літала у Грузію цих вихідних, щоб подивитись на свого брата</i>	Додавання
38	<i>I didn't know that he does this</i>	<i>Я не знав, що він робить це</i>	Калькування
39	<i>That's your brother!</i>	<i>Це ж твій брат!</i>	Додавання
40	<i>Is it as cool as it looks?</i>	<i>Це так само круто, як виглядає?</i>	Калькування
41	<i>Would this appeal to you, Lee?</i>	<i>Це б тебе привабило, Лі?</i>	Калькування
42	<i>All I'm getting on this interview is that we are so different</i>	<i>Все, що я розумію на цьому інтерв'ю – це те, що ми такі різні</i>	Компенсація
43	<i>I watched that video and I was, like, yeah, no, I'm not gonna</i>	<i>Я подивився це відео і такий, типу, так, ні, я б не став</i>	Компенсація
44	<i>I'll take your word for it</i>	<i>Я вірю тобі на слово</i>	Компенсація
45	<i>Would you go in the car with him?</i>	<i>Ти б сіла у машину з ним?</i>	Компенсація
46	<i>I think I might sit in the passenger sit</i>	<i>Я думаю, я б можливо сів на пасажирське сидіння</i>	Калькування
47	<i>I wouldn't be responsible for driving it</i>	<i>Я б не був відповідальним за її водіння</i>	Заміна
48	<i>Let's talk about</i>	<i>Давай поговоримо про</i>	Калькування

	<i>'Dickinson'</i>	«Дікінсон»	
49	<i>What's happening as we reach the end of the story?</i>	<i>Що стається, коли ми досягаємо кінця історії?</i>	Калькування
50	<i>We are back with Gwyneth Paltrow</i>	<i>Ми повернулись із Гвінет Пелтроу</i>	Калькування
51	<i>Let's play 'Danger Word'</i>	<i>Давайте зіграємо «Небезпечне Слово»</i>	Калькування
52	<i>We are gonna meet our teammates</i>	<i>Ми познайомимося з нашими товаришами по команді</i>	Додавання
53	<i>Emily, where you live, what you do?</i>	<i>Емілі, де ти живеш, чим ти займаєшся?</i>	Калькування
54	<i>So, you will be on my team</i>	<i>Отож, ти будеш у моїй команді</i>	Калькування
55	<i>The rules are simple</i>	<i>Правила прості</i>	Калькування
56	<i>Blame her if you don't like it</i>	<i>Винить її, якщо вам не сподобається</i>	Опущення, калькування
57	<i>Technically this counts as a makeover</i>	<i>Технічно, це рахується як макіяж</i>	Калькування
58	<i>There is yours, I will start</i>	<i>Ось твої, я розпочну</i>	Калькування
59	<i>Natalia, I'm so sorry</i>	<i>Наталія, мені дуже шкода</i>	Синонімічна заміна
60	<i>Sorry, I should have told you to close your mouth</i>	<i>Вибач, я мала тобі сказати закрити рот</i>	Опущення, калькування
61	<i>What's wrong with me?</i>	<i>Що не так зі мною?</i>	Калькування
62	<i>I was gonna say 'pancake' and I said a wrong word</i>	<i>Я збиралась сказати «млинець» і сказала неправильне слово</i>	Калькування
63	<i>It's my last season, I'm falling apart</i>	<i>Це мій останній сезон, я розвалюсь на частинки</i>	Додавання
64	<i>I was like why are you saying that</i>	<i>Я думаю, чому ти це говориш</i>	Компенсація
65	<i>I gotta redeem myself</i>	<i>Я маю відігратися</i>	Опущення
66	<i>You can see how beautiful you are</i>	<i>Ти можеш побачити яка ти красива</i>	Перестановка
67	<i>We thought we gonna play a game 'Gwyneth blanking Paltrow'</i>	<i>Ми подумали, що зіграємо гру «Гвінет заповнюючи пропуски Пелтроу»</i>	Калькування, додавання
68	<i>I'm gonna read a sentence, you are gonna have to fill in the blank</i>	<i>Я читатиму речення, а ти заповнюватимеш пропуски</i>	Опущення
69	<i>Let's see the first one</i>	<i>Давайте подивимось на перше</i>	Калькування

70	<i>This could be many things</i>	<i>Тут можуть бути багато речей</i>	Компенсація
71	<i>You didn't smoke for long, did you?</i>	<i>Ти не довго курила, чи не так?</i>	Перестановка, компенсація
72	<i>Good for you</i>	<i>Це добре</i>	Опущення, додавання
73	<i>I'm sure there are other people that agree with you</i>	<i>Я впевнена, є люди, які погоджуються з тобою</i>	Опущення
74	<i>That's why you stopped staying there?</i>	<i>Тому ти перестала там залишатись?</i>	Синонімічна заміна
75	<i>Sorry, it's speeding up the construction suddenly</i>	<i>Вибачте, це раптово пришвидшує будівництво</i>	Калькування
76	<i>Most people are afraid of spiders, by the way</i>	<i>Більшість людей бояться павуків, між іншим</i>	Калькування
77	<i>Someone dropped you off and you did that to prove that you can do it?</i>	<i>Хтось кинув тобі виклик і ти зробила це, щоб доказати, що ти можеш це зробити?</i>	Компенсація
78	<i>What did you eat and where did you sleep?</i>	<i>Що ти їла і де ти спала?</i>	Калькування
79	<i>You slammed them on the ground and opened them up?"</i>	<i>Ти кидала їх об землю і відкривала їх?</i>	Компенсація
80	<i>I would never wanna do it</i>	<i>Я б ніколи не хотіла це зробити</i>	Перестановка, калькування
81	<i>Would you do it again?</i>	<i>Ти б зробила це знову?</i>	Калькування
82	<i>This is gonna be fun</i>	<i>Це буде весело</i>	Опущення
83	<i>It is so good to see you</i>	<i>Так класно тебе бачити</i>	Опущення, перестановка
84	<i>The last time I talked to you, you were stuck in Australia</i>	<i>Останній раз коли я говорила з тобою, ти застрягла в Австралії</i>	Додавання, калькування
85	<i>You were shooting 'Nine Perfect Strangers'</i>	<i>Ви знімали «Дев'ять Ідеальних Незнайомців»</i>	Калькування
86	<i>Everything there can kill you</i>	<i>Все там може тебе вбити</i>	Перестановка, калькування
87	<i>What kind of bird was it?</i>	<i>Що це була за пташка?</i>	Опущення, перестановка
88	<i>I didn't know that about magpies</i>	<i>Я не знала цього про сорок</i>	Калькування
89	<i>Wait, why were your hands wrapped?</i>	<i>Зачекай, а чому у тебе руки були замотані?</i>	Компенсація, калькування
90	<i>Did you have a bite somewhere?</i>	<i>У тебе десь був укус?</i>	Перестановка

91	<i>You made it out</i>	<i>Ти впоралась</i>	Компенсація
92	<i>I'm glad you're back, though</i>	<i>Проте, я рада, що ти повернулась</i>	Перестановка, додавання
93	<i>After being in Australia for a year, which you didn't plan on being there a year</i>	<i>Після перебування в Австралії протягом року, ти не планувала бути там стільки</i>	Компенсація, опущення
94	<i>Obviously, someone was taking care of your dogs</i>	<i>Очевидно хтось турбувався про твоїх собак</i>	Опущення
95	<i>They must have gone crazy without you</i>	<i>Вони мабуть з розуму зійшли без тебе</i>	Компенсація
96	<i>Your tattoos are for a movie you're doing</i>	<i>Твої тату для фільму, у якому ти знімаєшся</i>	Калькування
97	<i>Do your daughters like that you have tattoos?</i>	<i>Твоїм дочкам подобається, що у тебе тату?</i>	Калькування, опущення
98	<i>How are they doing?</i>	<i>Як вони поживають?</i>	Компенсація
99	<i>Is Ben the same as you with them?</i>	<i>А Бен з ними такий же, як ти?</i>	Перестановка
100	<i>Sometimes I feel like we look around at the world and we see all the negatives</i>	<i>Іноді мені здається, що ми дивимось на світ навколо і бачимо все негативне</i>	Компенсація
101	<i>It's important to acknowledge and appreciate the marvels that come from the human mind</i>	<i>Важливо визнати і цінувати дива, які надходять з людського мозку</i>	Опущення, компенсація
102	<i>I mean we are on the television right now</i>	<i>Тобто, ми на телебаченні зараз</i>	Опущення, компенсація
103	<i>Yesterday we saw an elderly actor who played captain Kirk</i>	<i>Вчора ми бачили пристарілого актора, який грав капітана Кірка</i>	Калькування
104	<i>This could have impact on the very creation of human life</i>	<i>Це могло б мати вплив на саме створення людського життя</i>	Калькування
105	<i>It says that it is not a toothbrush holder</i>	<i>Там говориться, що це не тримач для щіток</i>	Компенсація, перестановка
106	<i>Unfortunately, it is not available for a purchase yet</i>	<i>На жаль, він ще не доступний для покупок</i>	Перестановка, калькування
107	<i>I hope to have one for Christmas for you</i>	<i>Я сподіваюсь придбати один для тебе на Різдво</i>	Компенсація, перестановка

108	<i>The White House is telling states to prepare to vaccinate kids</i>	<i>Білий Дім говорить штатам готуватись до вакцинації дітей</i>	Калькування
109	<i>Maybe we should have Santa give the shots</i>	<i>Можливо варто, щоб уколи робив Санта</i>	Компенсація, перестановка
110	<i>She still got it</i>	<i>У неї все ще є це</i>	Калькування
111	<i>I guess she forgot the part where her boss told everyone to drink bleach</i>	<i>Здається вона забула частину, коли її начальник сказав усім випити відбілювач</i>	Калькування
112	<i>I know I'm confused also</i>	<i>Я знаю, я також спантелечений</i>	Перестановка
113	<i>How do you solve a problem you made up?</i>	<i>Як ти вирішиш проблему, яку створив?</i>	Опущення
114	<i>That's not the only nutty message Trump's sending around</i>	<i>Це не єдине божевільне повідомлення, яке Трамп усім надсилає</i>	Компенсація, перестановка
115	<i>This man is a doctor</i>	<i>Цей чоловік – лікар</i>	Калькування
116	<i>I have a feeling she didn't read all the way to the end of the book</i>	<i>Мені здається вона не прочитала книгу до кінця</i>	Компенсація
117	<i>This is basically a phobia map</i>	<i>Це фактично карта фобій</i>	Синонімічна заміна
118	<i>America's top fear across the board was failure</i>	<i>Всебічний найбільший страх Америки – провал</i>	Перестановка
119	<i>In Wyoming the biggest fear is clowns</i>	<i>У Вайомінгу найбільший страх – клоуни</i>	Калькування
120	<i>Maybe that's where Kanye spends a lot of time, I don't know</i>	<i>Можливо там Каньє проводить найбільше часу, не знаю</i>	Опущення
121	<i>Montana's number one phobia was fear of people</i>	<i>Фобія номер один у Монтані – страх людей</i>	Перестановка
122	<i>Which is like the least populated state</i>	<i>Що є найменш заселеним штатом</i>	Опущення
123	<i>Maybe they are scared of each other, I don't know</i>	<i>Можливо вони бояться один одного, я не знаю</i>	Калькування
124	<i>Right now is the time of year when your new aegis friends proceed with caution</i>	<i>Саме зараз пора року, коли ваші нові друзі з захистом продовжують діяти з обережністю</i>	Калькування
125	<i>Whenever anything goes wrong around this time of year, people say 'well Mercury's on retrograde'</i>	<i>Кожного разу коли щось йде не так у цей час року, люди говорять «Що ж, ретроградний Меркурій»</i>	Додавання, перестановка, калькування

126	<i>I wonder if anyone has any idea of what that means</i>	<i>Мені цікаво, хтось взагалі знає що це означає?</i>	Опущення, компенсація
127	<i>We went on the street to ask pedestrians to explain this phenomenon</i>	<i>Ми пішли на вулиці, щоб попросити перехожих пояснити дане явище</i>	Калькування
128	<i>Don't make any big decisions</i>	<i>Не приймайте будь-яких важливих рішень</i>	Компенсація, калькування
129	<i>She's the youngest artist ever to win the Grammy for record of the year</i>	<i>Вона наймолодший виконавець, який коли-небудь вигравав Греммі за запис року</i>	Компенсація, калькування
130	<i>Please welcome Billy Eilish</i>	<i>Будь ласка, привітайте Біллі Айліш</i>	Калькування
131	<i>Good to see you, thanks for coming</i>	<i>Добре бачити тебе, дякую, що прийшла</i>	Калькування
132	<i>Is it strange for you when you have people who are really excited about seeing you who are older than you are?</i>	<i>Це дивно для тебе, коли люди, які дійсно захоплені тим, що тебе бачать, старші за тебе?</i>	Опущення, калькування
133	<i>You realize he's 21 and it seems stupid when you're 53</i>	<i>Ти розумієш, що йому 21 і це здається тупо, коли тобі 53</i>	Калькування
134	<i>I'm hoping to make it a 63</i>	<i>Я сподіваюсь дожити до 63</i>	Компенсація
135	<i>That's good that you like it</i>	<i>Добре, що тобі це подобається</i>	Опущення
136	<i>Did you see William Shatner went into space?</i>	<i>Ти бачила, що Вільям Шетнер полетів у космос?</i>	Додавання
137	<i>Would you go into space?</i>	<i>Ти б полетіла у космос?</i>	Компенсація
138	<i>Did this woman have any connection to the space industry?</i>	<i>Ця жінка має будь-який зв'язок з космічною індустрією?</i>	Калькування
139	<i>You have the big song which is a song that's been out for a while</i>	<i>У тебе є велика пісня, яка була випущена деякий час назад</i>	Компенсація, калькування
140	<i>I guess the song came out and then the movie came out</i>	<i>Здогадуюсь, що спочатку вийшла пісня, а потім фільм</i>	Опущення
141	<i>Next song could win an Oscar quite possibly</i>	<i>Наступна пісня цілком можливо може виграти Оскар</i>	Перестановка

142	<i>I know you made a couple of documentaries</i>	<i>Я знаю, ти зняла декілька документальних фільмів</i>	Додавання
143	<i>Do you want to make like scripted films?</i>	<i>А ти хотіла б зняти фільм по сценарію?</i>	Перестановка, компенсація
144	<i>Recently like Adele did one</i>	<i>Як нещодавно зробила Адель</i>	Перестановка
145	<i>Do you listen to all of those songs?</i>	<i>Ти слухаєш усі ці пісні?</i>	Калькування
146	<i>Do you guys do that regularly?</i>	<i>Ви, народ, часто це робите?</i>	Перестановка
147	<i>Is that something you come up with assignments for yourself?</i>	<i>Це щось, до чого ти дійшла як завдання для себе?</i>	Компенсація, калькування
148	<i>How did you learn about that?</i>	<i>Як ти дізналась про це?</i>	Калькування
149	<i>Who came up with that idea?</i>	<i>Хто дійшов до такої ідеї?</i>	Калькування
150	<i>My next guests are the stars of the biggest television show in the world, 'Squid Game'</i>	<i>Мої наступні гості – зірки найбільшого телевізійного шоу в світі, «Гра в Кальмара»</i>	Калькування
151	<i>It is streaming now on Netflix</i>	<i>Зараз він транслюється на Netflix</i>	Перестановка
152	<i>Thank you so much for being here</i>	<i>Дуже дякую за те, що ви тут</i>	Компенсація
153	<i>Jung-jae, you're the first one we meet in the show</i>	<i>Чон Че, ти перший, кого ми зустрічаємо у шоу</i>	Додавання, калькування
154	<i>I know you are famous in Korea for mostly playing villains in a movie</i>	<i>Я знаю, ти найбільш відомий у Кореї грою злодіїв у фільмах</i>	Перестановка, калькування
155	<i>How can this face be a villain?</i>	<i>Як це лице може бути злодієм?</i>	Перестановка, калькування
156	<i>You're so friendly and likable</i>	<i>Ти такий дружелюбний і симпатичний</i>	Калькування
157	<i>Can you tell everyone what 'Squid Game' is about?</i>	<i>Ти можеш розповісти всім про що «Гра в Кальмара»?</i>	Перестановка, калькування
158	<i>Right now it is number one on Netflix in 90 countries</i>	<i>Зараз він номер один на Netflix у 90 країнах</i>	Калькування, опущення
159	<i>When did you realize the show became so big?</i>	<i>Коли ти зрозумів, що шоу стало таким масштабним?</i>	Компенсація
160	<i>That's my man. I love you.</i>	<i>Це моя людина. Люблю</i>	Компенсація,

	<i>Come on.</i>	<i>тебе. Агов</i>	калькування
161	<i>What do you think people around the world are connecting to?</i>	<i>Як думаєш, до чого приєднуються люди по всьому світу?</i>	Перестановка
162	<i>It starts with a creepiest doll</i>	<i>Він починається з найжахливішої ляльки</i>	Калькування
163	<i>I have to show you, for people who haven't seen</i>	<i>Я маю показати вам, ті, хто її не бачив</i>	Додавання, компенсація
164	<i>I got this sent over to us</i>	<i>Нам прислали ось це</i>	Перестановка, опущення
165	<i>This came in a mail</i>	<i>Це прийшло поштою</i>	Калькування
166	<i>They play 'Red Light, Green Light', but this giant doll looks at them, okay?</i>	<i>Вони грають «Червоне Світло, Зелене Світло», але ця величезна лялька дивиться на них, зрозуміло?</i>	Компенсація, калькування
167	<i>She says 'Green light' and her head is turned around</i>	<i>Вона говорить «Зелене світло» і її голова повернута від них</i>	Додавання, компенсація
168	<i>If you move, you get shot</i>	<i>Якщо ви рухаєтесь, вас застрелять</i>	Калькування
169	<i>Also, this robot is based on a character, right?</i>	<i>Також цей робот базується на персонажі, правильно?</i>	Калькування
170	<i>Who is this psycho robot?</i>	<i>Хто цей психоробот?</i>	Калькування
171	<i>This show is a pretty dark, but your character is optimistic and funny</i>	<i>Це шоу досить похмуре, але твій герой оптимістичний і веселий</i>	Синонімічна заміна, калькування
172	<i>I remember that scene</i>	<i>Я пам'ятаю цю сцену</i>	Калькування
173	<i>It's in the first episode. No spoilers</i>	<i>Це перша серія. Ніяких спойлерів</i>	Синонімічна заміна, калькування
174	<i>I'm not giving any spoilers tonight, so everyone knows</i>	<i>Я не видам ніяких спойлерів сьогодні, щоб всі знали</i>	Калькування
175	<i>You became a dad the day 'Squid Game' premiered</i>	<i>Ти став татом у день, коли була прем'єра «Гри у Кальмара»</i>	Додавання, перестановка
176	<i>Little Baby Squid, how cute!</i>	<i>Маленький Кальмарик, як мило!</i>	Опущення
177	<i>I want to show everyone a clip from the show</i>	<i>Я хочу показати всім відео з шоу</i>	Калькування
178	<i>This is 'Squid Game', take a look</i>	<i>Це «Гра в Кальмара», погляньте</i>	Калькування

179	<i>He saved you, I love it!</i>	<i>Він врятував тебе, я обожнюю це!</i>	Синонімічна заміна
180	<i>We're here with Oscar Isaac</i>	<i>Ми тут з Оскаром Айзеком</i>	Калькування
181	<i>Come on, he's legendary</i>	<i>Агов, він легендарний</i>	Компенсація, калькування
182	<i>Do you know how to play Cards at all or just acting?</i>	<i>Ти взагалі знаєш, як грати в карти, чи лише виконував роль?</i>	Додавання, калькування
183	<i>Did you gamble during the movie?</i>	<i>Ти грав на гроші під час фільму?</i>	Компенсація
184	<i>I've never met anyone like Tiffany Haddish</i>	<i>Я ніколи не зустрічав нікого як Тіффані Геддіш</i>	Калькування
185	<i>That's a good answer</i>	<i>Це хороша відповідь</i>	Калькування
186	<i>Do you want to set up what 'The Card Counter' is about?</i>	<i>Ти хочеш розкрити про що «Холодний Розрахунок»?</i>	Компенсація, перестановка
187	<i>Congrats on everything, buddy</i>	<i>Вітаю з усім, друже</i>	Калькування
188	<i>I don't know if you remember this, but we've met before</i>	<i>Я не знаю чи ти пам'ятаєш, але ми зустрічались раніше</i>	Опущення, синонімічна заміна
189	<i>It was really embarrassing for me</i>	<i>Це дійсно було ніяково для мене</i>	Калькування
190	<i>Do you want me to tell my version of the story?</i>	<i>Ти хочеш, щоб я розповів свою версію історії?</i>	Додавання
191	<i>I don't know what that is</i>	<i>Я не знаю що це</i>	Калькування
192	<i>I don't really remember when it was</i>	<i>Я насправді не пам'ятаю коли це було</i>	Компенсація
193	<i>What are you talking about?</i>	<i>Про що ти говориш?</i>	Перестановка
194	<i>Was that a date?</i>	<i>Це було побачення?</i>	Перестановка, калькування
195	<i>I was very nervous</i>	<i>Я був дуже знервований</i>	Калькування
196	<i>I had no clue at all</i>	<i>Я не мав жодного поняття</i>	Компенсація
197	<i>I'm out of here, take care</i>	<i>Я пішов, бережіть себе</i>	Опущення, компенсація
198	<i>Well, doctor, I remember it like it was yesterday</i>	<i>Що ж, лікарю, я пам'ятаю наче це було вчора</i>	Калькування
199	<i>Nicole Kidman walked in my apartment</i>	<i>Ніколь Кідман зайшла в мою квартиру</i>	Калькування